

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS

Kokouspuheenvuorojen litteraatti

Kokousaika: 10.5.2021 klo 18

Kokouspaikka: kaupungintalo, valtuustosali (Asematie 7, 01300 Vantaa) ja Teams.

Litteraattiin on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joista on käytetty puheenvuoro.

STADSFULLMÄKTIGES SAMMANTRÄDE

Transkribering

Mötestid: 10.5.2021 kl 18

Mötesplats: stadshuset, fullmäktigesalen (Stationsvägen 7, 01300 Vanda) och via Microsoft Teams.

I transkriberingen har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

Sisällysluettelo

3 § Eron myöntäminen Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	5
Valtuutettu Jussi Vähäkangas.....	5
4 § Eron myöntäminen Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	5
Valtuutettu Anniina Kostilainen	5
6 § Hallintosäännön muutokset (kevät 2021)	5
Valtuutettu Juha Hirvonen.....	5
8 § Vuoden 2020 arviointikertomus	6
Valtuutettu Emmi Pajunen.....	6
Valtuutettu Paula Lehmuskallio	10
Valtuutettu Pietari Jääskeläinen.....	10
Valtuutettu Vaula Norrena.....	11
Valtuutettu Juha Hirvonen.....	11
Valtuutettu Antero Eerola	12
9 § Vantaan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös.....	13
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	13
Valtuutettu Juha Malmi	14
Valtuutettu Vaula Norrena.....	15
Valtuutettu Antero Eerola	16
Valtuutettu Sari Multala.....	17
Valtuutettu Anniina Kostilainen	19
Valtuutettu Säde Tahvanainen.....	20
Valtuutettu Tarja Eklund.....	21
Valtuutettu Vaula Norrena.....	22

Valtuutettu Sirpa Kauppinen	22
Valtuutettu Juha Malmi	23
Valtuutettu Antero Eerola	24
Valtuutettu Juha Hirvonen.....	25
Valtuutettu Kati Tyystjärvi	25
10 § Ympäristövastuuraportti 2020-2021	26
Valtuutettu Maija Rautavaara.....	26
Valtuutettu Ranbir Sodhi	27
Valtuutettu Vaula Norrena.....	28
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	29
Valtuutettu Anniina Kostilainen	30
Valtuutettu Kati Tyystjärvi	31
12 § Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu.....	31
Valtuutettu Minna Räsänen.....	31
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	33
Valtuutettu Anniina Kostilainen	35
Valtuutettu Antero Eerola	36
Valtuutettu Niilo Kärki.....	39
Valtuutettu Tiina Tuomela	41
Valtuutettu Jussi Vähäkangas.....	42
Valtuutettu Patrik Karlsson.....	43
Valtuutettu Timo Auvinen	45
Valtuutettu Jenni Chen.....	46
Valtuutettu Ulla Kaukola.....	47
Valtuutettu Joel Linnainmäki	48
Valtuutettu Sirkka-Liisa Kähärä.....	50
Valtuutettu Vaula Norrena.....	51

Valtuutettu Eve Rämö	52
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	52
Valtuutettu Pirkko Letto	54
Valtuutettu Kati Tyystjärvi	55
Valtuutettu Tarja Eklund.....	56
Valtuutettu Minna Kuusela	57
Valtuutettu Juha Malmi	58
Valtuutettu Jari Jääskeläinen	59
Valtuutettu Sveta Silvennoinen-Hiisku	59
Nuorisovaltuutettu Anni Tuomainen	61
Valtuutettu Juha Hirvonen.....	62
Valtuutettu Jouko Jääskeläinen	63
Valtuutettu Paula Lehmuskallio.....	64
Valtuutettu Maarit Raja-Aho	65
Valtuutettu Vaula Norrena.....	66
Valtuutettu Tarja Eklund.....	67
Valtuutettu Maarit Raja-Aho	68
Valtuutettu Kati Tyystjärvi	68
Valtuutettu Antero Eerola	69
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	71
Valtuutettu Juha Malmi	71
Valtuutettu Joel Linnainmäki	72
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	74
Valtuutettu Niilo Kärki.....	74
Valtuutettu Tarja Eklund.....	76
Valtuutettu Vaula Norrena.....	76
Valtuutettu Kati Tyystjärvi	77

Valtuutettu Juha Malmi	77
Valtuutettu Antero Eerola	78
Valtuutettu Anssi Aura	79
Valtuutettu Jenni Chen.....	80
Valtuutettu Timo Auvinen	81
Valtuutettu Niilo Kärki.....	81
Valtuutettu Juha Malmi	82
13 § Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmän aloite turvata mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta.....	82
Valtuutettu Ulla Kaukola.....	82
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	83
14 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta	85
Valtuutettu Anniina Kostilainen	85
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	85
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	85
Valtuutettu Vaula Norrena.....	86
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	87
Valtuutettu Sakari Rokkanen.....	87
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	87
Valtuutettu Vaula Norrena.....	88
Valtuutettu Sari Multala.....	88
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	88
Valtuutettu Sirpa Kauppinen	89

Litterointimerkinnot

sa-	sana jää kesken
(sana)	epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

3 § Eron myöntäminen Kaisa Kauppiselle teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

0:21:58 Valtuutettu Jussi Vähäkangas

Kiitos, puheenjohtaja.

Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa Maritta Savolaista teknisen lautakunnan varajäsenen tehtävään.

4 § Eron myöntäminen Gurmman Sainille vapaa-ajan lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

0:22:56 Valtuutettu Anniina Kostilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitämme tehtävään Markus Vähälän.

6 § Hallintosäännön muutokset (kevät 2021)

0:24:35 Valtuutettu Juha Hirvonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyselytunnilla esitin kysymyksen siihen, mihinkä oli hävinnyt se yksi kohta sieltä 7. pykälästä, oliko se pykälä 4 7. luvusta. En ole saanut siihen vastausta vielä.

Kiitos.

8 § Vuoden 2020 arviointikertomus

0:26:59 Valtuutettu Emmi Pajunen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kysyn ihan ensimmäisenä, että kuuluuko tämä mun ääni nyt ihan hyvin?

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Joo. Ja jos sit käy niin, että se katkeaa tai muuta, niin pyydän puheenjohtajaa sitten huikkaamaan väliin, että en puhu täällä sitten vain itsekseni.

Tässä kohdassa meillä olisi tarkastuslautakunnan puolesta pieni diaesitys. Jos sopii, niin jaan sen tässä tätä puhettani avittamaan. Näin. Nyt toivottavasti näkyy teille tämä esitys.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Eli tosiaan olen nyt sitten tässä puhumassa teillä tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan ominaisuudessa ja nostan sit tällaisia poimintoja täältä vuoden 2020 pääarviointikertomuksesta.

Ensimmäisenä tässä vaan lyhyesti tästä Vantaan taloudesta viime vuoden osalta. Eli se vuosikate oli se 166,8 miljoonaa ja tilikauden tulos oli 55,1 miljoonaa euroa. Ja vuosikate kattoi poistot ja investointien tulorahoitusprosentti oli 116,7 prosenttia ja toiminnan ja investointien rahavirta oli 32,6 miljoonaa euroa. Lainakanta kokonaisuudessaan pieneni 48 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta niin, että kokonaislainakanta viime vuoden lopussa oli 906 miljoonaa euroa ja pitkäaikainen lainakanta oli 858 miljoonaa euroa. Eli kaupungin taloudellinen tulos oli hyvä ja tässä tietysti merkittävä vaikutus tähän hyvään tulokseen oli näillä valtion myöntämällä koronatuilla.

Sitten ihan lyhyesti suurten kaupunkien talouden tunnuslukujen vertailusta. Eli arviointikertomuksessa vertailtavat tunnusluvut on näitä kunnan tulorahoituksen riittävyttä kuvaavia tuloslukuja, kerääntynyt ylijäämä per asukas, vuosikate poistoista ja investointien tulorahoitusprosentti. Ja sitten taas kunnan velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut on lainakanta euroa per asukas, lainan hoitokate, suhteellinen velkaantuneisuus ja sitten konsernin lainakanta euroa per asukas. Kokonaisuutenahan voidaan todeta, että nämä tunnusluvut parani vuonna 2020 ja hyvällä tasolla oli nyt sitten 19 tunnuslukua, kun edellisenä vuonna se oli 11, ja heikolla tasolla oli nyt 15 tunnuslukua, kun se vuonna 2019 oli 21 tunnuslukua. Ja tulorahoituksen riittävyden tunnusluvut parani selvästi ja yhdelläkään kaupungilla ei ollut nyt heikolla tasolla olevia tunnuslukuja. Velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut sen sijaan pysyivät lähes ennallaan. Ja tässäkin valtion maksamilla korona-avustuksilla on ollut suuri merkitys tai vaikutus sitten tämän tunnuslukujen parantumiseen.

No sit jos katsotaan vuoden 2020 strategisia tavoitteita, niin tavoitteitahan oli yhteensä 34. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan 2020 sitovista tavoitteista oli toteutunut täysin 16, osittain 12 ja 6 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli hieman eri mieltä asiasta, eli yhden tavoitteen osalta oltiin eri mieltä, yhden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittarista ja yhtä tavoitetta ei voitu arvioida. Koronakriisin vuoksi hyvinvointia edistäviä tavoitteita jäi toteutumatta ja terveys- ja sosiaalipalveluihin on syntynyt hoito- ja palveluvelkaa, joka kasvattaa palvelutarpeita tulevina vuosina. Ja tarkastuslautakunta pitääkin erittäin tärkeänä, että heti kun tämä koronakriisi hellittää, niin ryhdytään nopeisiin toimiin, joilla sitten tätä nyt syntynyttä hoito- ja palveluvajetta aletaan purkamaan. Eli tästä lautakunta halusi erityisesti sitten muistuttaa.

No sitten jos katsotaan näitä vuoden 2020 arviointikohteita, eli suhteellisen paljon ehdittiin vuoden aikana näitä arviointeja tehdä ja niitä oli kaupunkistrategian johtamisen alueella valmiussuunnittelu ja toiminta koronakriisin aikana, sit oli hankintatoimi, tietohallinto ja henkilöstöpalvelut. Kasvatuksen ja oppimisen sektorilla arvioitiin varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus ja ammatillinen opetus. Kaupunkikulttuurissa meillä oli musiikkiopisto, kuvataidekoulu ja aikuisopisto ja sitten kaupunkiympäristön puolella oli pysäköinninvalvonnan yksikkö. Ja sit jos katsotaan muutamia tällaisia poimintoja näistä arvioinneista, niin tässä on

ensimmäisenä oppilaitokset, eli niin kuin kaikki varmasti on huomattukin tässä vuoden aikana, niin opetusta ja kursseja jouduttiin toteuttamaan etäopetuksena koronapandemian vuoksi ja nyt sitten tavallaan tulevaisuus näyttää, että mitkä ne vaikutukset sitten on opiskelijoiden hyvinvointiin. Se selviää vasta sitten pidemmän ajan kuluessa. Sitten valmiussuunnittelussa on Vantaalla hyvin organisoitu ja toimialat on vastuutettu ja ohjeistettu valmiussuunnitteluun. Koronapandemia osoitti valmiussuunnittelun ja kriisivalmiuden tärkeyden ja Vantaa pystyykin nopeasti sopeuttamaan toimintaansa koronapandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa toimimiseen. Ja pandemia nosti esille asioita, joihin kriisitilanteessa pitää kiinnittää huomiota ja saadut kokemukset vahvistivat kaupungin kykyä toimia kriisin jatkuessa.

No sitten jos katsotaan tätä hankintatoimea, niin vastuullisuusnäkökulmat on noussut viime vuosina voimakkaasti esiin hankintojen valmistelussa ja ne tulee huomioida jatkossakin. Hankintojen näkökulmasta koronaviruspandemia aiheutti lisätoita etenkin suojavarusteiden hankintojen ja ateria- ja puhtauspalvelujen järjestämisessä.

No sit kaupungin tietohallinnon järjestämistapa muuttui merkittävästi joulukuussa 2019 ja suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeen luovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Jatkossa Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo toimintaa ja palveluntarjoaja toteuttaa. Keskeinen parannus tässä aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta.

No sitten Vantaan HR-palvelut. Siellä palvelut keskitettiin vuoden 2020 alusta ja keskittämisen myötä luotua sähköistä palvelukanavaa käytettiin runsaasti viime vuoden aikana. Henkilöstöpalveluihin kehitetään edelleen automatiikkaa ja robotiikkaa hyödyntäviä ratkaisuja, ja sitten Kunta10-tulokset olivat Vantaalla hyvällä tasolla vertailussa muihin kyselyyn osallistuneisiin kaupunkeihin -

(Välihuuto.)

- ja ilmenneisiin kehittämiskohteisiin on lähdetty suunnittelemaan jo toimenpiteitä -

(Välihuuto.)

- myös käynnissä olevien henkilöstön laatuhankeissa on käynnistetty kehittämisprosesseja.

Sit haluan vielä mainita tuon pysäköinninvalvonnan. Eli sen pysäköinninvalvonnan tarkoituksenahan on taata kaikille sujuva ja annettujen pysäköinti-aikojen puitteissa vaihtuva pysäköintimahdollisuus, ja osittain pysäköinninvalvonnalla myös ylläpidetään liikenneturvallisuutta. Pysäköintiin liittyvänä asiana merkittävää oli tämä kotihoidon pysäköintitunnusten käyttöönotto ja tunnusten avulla kuntalaisille palveluja toimittavien työntekijöiden pysäköintiongelmien helpottuu ja palvelujen toimittaminen sujuvoituu. Eli tämä on varmasti kaikille se yhteinen tahtotila.

Sit vielä lopuksi näistä sidonnaisuusilmoituksista. Eli meillä on nämä lakisääteiset sidonnaisuusilmoitukset, mitkä on kuntalain 84. pykälän mukaan - siellä on säädetty ilmoitusvelvollisista määräajoista ja sitten mitä asioita nämä ilmoitukset koskee. Nämä ilmoituksethan tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Sit sen lisäksi on mahdollista olla nämä vapaaehtoiset sidonnaisuusilmoitukset, mutta näiden osalta täytyy huomioida, että niiden kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan. Eli tarkastuslautakunta valvoo vain näitten lakisääteisten pykälän 83 mukaisten ilmoitusten toteuttamista. Ja tässä onkin tärkeätä nyt sitten huomioida tämä tarkastuslautakunnan suositus, eli mikäli Vantaa päättää jatkaa vapaaehtoisten ilmoittamisten käyttöä, tulee niihin liittyvästä menettelystä, ilmoitettavista sidonnaisuuksista ja rekisterin pitäjistä ottaa määräykset myös hallintosääntöön. Vapaaehtoisten sidonnaisuusilmoitusten kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan, eivätkä ole lakisääteiseen ilmoitukseen perustuvia. Ja tosiaan tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84. pykälässä (-) [0:38:28] sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii niiden julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Eli tämmöisiä huomioita. Ja sitten haluan vielä tässä lopuksi kiittää tarkastuslautakuntaa tästä kaudesta. Vaikka itse tulinkin mukaan vasta näin kesken matkan, niin meillä on ollut hyvää ja arvokasta tekemistä yhdessä. Sen lisäksi haluan kiittää meidän ulkoisen tarkastuksen henkilökuntaa siitä työstä, jonka olette tehneet tässä meidän kanssamme ja meidän apunamme. Se on ollut korvaamatonta. Myöskin tietysti erityinen kiitos eläkkeelle jäävällä entiselle kaupunginreviisorille Helena Hyvöselle ansiokkaasta urasta Vantaan kaupungin palveluksessa. Sillä on ollut valtuustolle merkittävä vaikutus sillä työpanoksella, jonka Helena Hyvönen on kaupungille antanut.

Kiitoksia.

0:40:12 Valtuutettu Paula Lehmuskallio

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Toteaisin kokonaisuutena, että arviointikertomus oli monipuolinen ja kattava noin muutenkin eikä pelkästään eri aloja ajatellen. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja Emmi Pajunen puuttui tässä parkkipaikka-asioihin ja minäkin totean, että parkkipaikkojen puute Vantaalla erityisesti uusilla alueilla ja Tikkurilassa on ollut jatkuva puheenaihe ja harmituksen kohde. Ongelmaa ei ole juurikaan helpotettu parkkimaksujen korotuksilla eikä pysäköintivirhemaksuilla. Erityisesti jos tahtotila jatkuu, monin paikoin lähes yleinen kadunvarsipysäköinti ja sen kielto aikaansaa parkkipaikkojen ongelman ja sen puutteen ylipäänsä.

Pysäköintiongelmasta ja sakottamisen uhasta ovat kärsineet monet, erityisesti Vantaan kotihoidon työntekijät. (-) [0:41:22] lain puuttumisen seurauksena tuli mahdolliseksi myöntää kotihoidon työntekijöille mahdollisuus poiketa pysäköinnin rajoituksista. Kotihoidon pysäköintitunnuksen haltijan pysäköintiä helpotetaan samalla tavalla kuin vammaispysäköintiä. Tämä on sekä työntekijän että hoitoa ja apua tarvitsevan kuntalaisen etu. Edelleen monessa paikassa, muun muassa Kivistössä pysäköintiongelmat jatkuvat vakavina ja on tulevana kautena hoidettava pikimmiten kuntoon.

Kiitoksia.

0:42:11 Valtuutettu Pietari Jääskeläinen

Puheenjohtaja.

Todella toivottavasti tämän tarkastuslautakunnan arviointikertomus nyt sitten (-) kaikkien valtuutettujen käsissä. Tuon esiin pari asiaa.

Valtion koronarahoituksen takia Vantaan luvut näyttävät kohtuullisen hyviltä. Tähän ei pidä tuudittautua jatkossa, eli ensi vuonna on karu arki edessä. Kannattaa huomata tässä tarkastuslautakunnan paperissa, että - no niin, joo. Eli kannattaa huomata tässä tarkastuslautakunnan paperissa, että lainakanta on edelleen korkea, eli siis ollaan täysin edelleen punaisella. Sitten kiinnitän huomiota näihin

hoitojonoihin ja hoitovelkoihin. Ne ovat pandemian johdosta kasvaneet räjähdysmäisesti, eli tarvitaan tulevaisuudessa kaikki toimenpiteet, miljoonien eurojen lisärahoitus ja hoitohenkilöstöstä huolehtiminen.

Tässä voisi todeta yhden puheenvuoron loppuksi, että hoitojonot on purettava hengenvaarallisina.

0:43:57 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunta on taas tehnyt todella hyvää työtä ja pannut merkille tai löytänyt sieltä asioita, joissa meillä on parantamisen varaa. Ja näistä ikävimmästä päästä on tämä, missä emme päässet tavoitteisiin; huostaanottojen vähentäminen, keskeyttämisten määrä ammattikoulussa, joka kasvoi 7 prosenttia ollen nyt pitkälle yli 20 ja tämä terveysasemien vastaanottoaikojen nopeutuminen päinvastoin hidastui 80 vuorokauteen, siihen oli varmasti koronasyitäkin. Työpaikkamäärästä ei ole selvää lukua, tätä minä vähän ihmettelen, koska se on meidän kaikkien keskeisimpiä tekijöitä siinä, että miten meidän talous pyörii. Työttömien määrä tietenkin on noussut paljon ja ilmeisesti jopa vakiintunut, että päinvastoin kuin Pietari Jääskeläinen, niin minä olen enemmän huolissani siitä, että sitä koronatukea ei ole ehditty käyttää näihin vakaviin puutteisiin, vaan sitä on sitten voitu käyttää lainojen maksuun ja ylijäämään, että olisi todella - mutta jatketaan tästä tuolla lähetekeskustelussa tarkemmin ja tilinpäätöksen kohdalla.

Kiitos.

0:45:54 Valtuutettu Juha Hirvonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja Emmi Pajunen viittasi tuossa esityksessään vuosituksiin, joita tarkastuslautakunta on tehnyt ja sen arviointikertomuksen lopussa onkin siellä sivulla 124 kohta 10, jossa on tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle. Siinä tekstissä lukee, että tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksesta esitetyistä suosituksista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2021 aikana. Nyt kuitenkin tässä meidän esityslistatekstissä on kohta D, tuo A ilmeisesti tarkoita C:tä, siinä on varmaan vain näppäilyvirhe tuossa A-kohdan

kohdalla, mutta D-kohdassa, että lähetetään arviointikertomus kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Onks kaikki sitä mieltä, että nämä on saman sisältöiset nämä ja yhtä kattavat? Mä en ole nyt verrannut tätä aikaisempiin vuosiin, mutta kiinnitin tuohon huomiota.

Kiitos.

0:47:29 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Moni meistä on viime viikkoina ja viime kuukausina seurannut kauhulla niitä seikkailuja, joita valtionalouden tarkastusvirastossa on ollut. On veronmaksajien rahoilla hankittu ylimääräisiä lentopisteitä, pidetty virkamiehiä töissä ilman työntekovelvoitetta, on ostettu uunivuokia ja grogilaseja ja lennelty jetset-elämän perässä ympäri maailmaa. Tämän VTV:n skandaalin ytimessä ei kuitenkaan ehkä ole ollut tämä pääjohtajan turhamaisuus ja pöyhkeys, vaan ytimessä on ollut se, että myöskin tämmöistä tarkastustoimintaa on vesitetty ja sitä on syytetty jopa tarkastustulosten sensuroimisesta. Näin on tapahtunut esimerkiksi teemakokonaisuudessa, joka liittyy toimeentulotuen siirtymiseen Kelan maksettavaksi.

Nyt kun lukee tätä tarkastuskertomusta ja on pari vuotta itse Vantaan kaupungin tarkastuslautakunnassa ollut, niin voin todeta, että onneksi meillä Vantaalla ei ole näin. Meillä on onneksi viimeiset 20 vuotta ollut talossa ikään kuin vanhan koulun kaupunginreviisori Helena Hyvönen, joka on tehnyt erinomaista työtä ja ollut myöskin erinomainen vantaalaisten veronmaksajien rahojen vartija. Haluankin kiittää Helena Hyvöstä tästä pitkästä työurasta ja hyvästä yhteistyöstä, kiitos siitä, ja olen varma siitä, että hänen seuraajastaan Sari Hännikäisestä me saamme vähintään yhtä hyvän veronmaksajien rahojen ja valtuuston tahdon vartijan kuin Helena Hyvönen oli.

Muutama sana tästä itse arviointikertomuksesta. Ehkä näitä johtopäätöksiä, joita siitä voi lukea kaupungintalouden osalta on se, että kaupungintaloudella ei mene mitenkään erityisen huonosti. Ensimmäisestä koronavuodesta me olemme selvinneet kohtuullisen hyvin. Kaupungin talous on ylijäämäinen ja vuosikatekin on noussut lähelle 170 miljoonaa euroa. Investointeja on pystytty tekemään ja käytännössä kokonaan jopa ylittäen oman tulorahoituksen. Tässä arviointikertomuksessa on käyty huolellisesti läpi myöskin nuo

kriisikuntakriteerit ja ne osoittavat sen, että Vantaa ei ole lähelläkään kriisikunnan määritelmää. Ainoastaan yhdessä kohdassa ollaan raja rikottu, mutta sellaisessa kriteerikokonaisuudessa, joka vaatisi myös kahden muun kriteerin rikkomista. Eli tällaiset pelottelut siitä, että me ajaudumme kriisikunnaksi varsinkaan tällaisten leikkausten ja sopeutusten perusteluin eivät kannu eikä niille ole katetta. Sen tämä arviointikertomus kertoo selvästi.

Tässä arviointikertomuksessa pääpaino on ollut koulutuksessa ja sivistyksessä, ja voidaan todeta, että mitään erityistä katastrofia ei näillä toimialoilla ole meille syliin tullut, eikä tietysti pidäkään tulla. Se, mikä tietysti herättää huolta, on kuitenkin se, että minkälaisia vaikutuksia tällä koronavuodella on ollut meidän lapsiin ja nuoriin, erityisesti heidän koulunkäyntiin ja oppimiseen, oppimisvelan syntymiseen ja kasaantumiseen ja myöskin sitten koulujen keskeyttämiseen ja koulupudokkuuteen. Eli ne on vakavia huolia, joihin myös tarkastuslautakunta kiinnittää tässä kertomuksessa huomiota. Lisäksi täällä on yksi uutuus, joka on se, että kaupungin tämä valmiustoiminta on myöskin tarkastettu ja se on käyty läpi, koska sitä on nyt jouduttu tositilanteessa testaamaan, ja vaikka noin pääpuolisesti on tavallaan selvitty hyvin tästä tilanteesta ja tästä päälle kaatuneesta kriisistä, niin lautakunta kiinnitti kuitenkin huomiota siihen, että kaupungissa on hyvin verkkaisesti uusittu näitä valmiussuunnitelmia. Eli ne saattaa olla jopa 5, 6 vuoden vanhoja ja nyt on tietysti selvää, että tämän toivottavasti kohta päättyvän koronakriisin jälkeen myöskin nämä suunnitelmat pitää saattaa ajan tasalle.

9 § Vantaan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös

0:53:20 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Tämähän tuli nopeasti.

Mutta itse asia on siitä, että meillähän tilinpäätös oli positiivinen, mut silti hoitovelan annettiin kasvaa. Tänään kaupunginvaltuustossa on siis tämän 55 miljoonan positiivisen tilinpäätöksen hyväksyminen ja talousennusteesta tilinpäätös erosi 85 miljoonaa paremman verokertymän, valtion koronatuen ja ynnä muun vuoksi,

että niitä menoja ei kertynyt ihan niin paljon. Toisaalta korona toi vähän menoja. Vaikeahan se oli ennustaa. Mutta tätä ei kumminkaan huomioitu tätä positiivista tulosta vähentämällä säästöjä ja taloushallinnon (-) [0:53:56] mun mielestä olisi tässä kyllä parannettava, mutta myös ennen kaikkea se, että tieto kulkisi päättäjille siitä, että tulos paranee ja paranee ollen lopulta tosiaan se 85 miljoonaa euroa odotettua parempi. Ja se, että tämä ei tosiaan tullut yhdessä yössä, vaan parempi taloustilanne oli tiedossa jo syksyn mittaan, koko ajanhan se parani, ja vaikka kipuultiin koronan haittojen kanssa, että tehtiin säästöjä ja etsittiin niitä ja näin pois päin, niin siitä huolimatta meille ei kerrottu tätä. Ja vaikka hallitushan nyt ei ehkä pakota sitä ottamaan huomioon päättäjiä tässä ylijäämäasiassa, niin olisi ollut kyllä hirveän kivaa ja korrektaa, jos olisi saatu informaatiota siitä, että (-) keskustella esimerkiksi miten 55 miljoonaa euroa käytetään. Ja kyllä talous- ja tuottavuustoimikuntahan kipuili näitä säästöjä, muun muassa koulukirjoista, ja olisi ollut hyvä hetken pohtia näiden tarvetta sitten. Kuitenkin se, että jengi putoaa sieltä koulusta ja mielenterveys jää hoitamatta ja huostaanotot kasvavat perheiden tuen puutteesta, niin tämän kustannukset on todella paljon suuremmat kuin sen velan, jonka korko on nyt käytännössä nolla.

Ja nytkin sitten haluaisin haastaa, että aiotaanko nyt valmistella ja päättää säästöistä jo ennen kuin saadaan tietää valtiontuesta? Jotain sieltä on taas varmasti tulossa ja kustannukset lähes nollakorkoisella velalla ja sillä, että syrjäytetään ihmisiä (-) [0:55:24]. Ehkä vähän herää semmoinen kysymys, että kun tällaisia leikkauksia tehdään ja ne ei perustu tarpeisiin, niin miksi niitä sitten tehdään, millä perusteella ja minkä vuoksi.

Kiitos.

0:55:47 Valtuutettu Juha Malmi

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan hyvä puheenvuoro Siru Kauppisella.

En halua pilata sitä iloa ja tietysti tyytyväisyyttä siihen, että meidän vuosi 2020 oli positiivinen vuosi, tulos lähes 55 miljoonaa plussalla. Kaikki kuitenkin sen tietävät, ja totean vielä, että ilman koronaa me olisimme miinuksella noin 85 miljoonaa. Olen tämän laskenut, siitä saa sitten erikseen tietää, mistä se koostuu. Lähinnä koronatuki 90 miljoonaa plus sitten meidän säästöt lainausmerkeissä

henkilöstökuluista ja ostopalveluista ja tietyt verosiirrot aiheuttivat tämän positiivisen tuloksen. Toivottavasti olemme siitä samaa mieltä. Siitä saa laskelmat.

Tällä haluan sanoa sitä, kun olen laskenut taas tätä vuotta, mikä se tämän vuoden tulema on verrattuna tähän vuoden 2020 tilinpäätökseen ja vuoden 2020 talousarvioon ja myöskin tämän vuoden talousarvioon. Niin valitettavasti tämä vuosi, josta saamme tarkempaa tietoa sen edistymisestä siis osavuosikatsauksessa, joka menee kaupunginhallituksen tiedoksi muistaakseni tämän kuun 23. päivä, silloin voidaan saada suuntaa-antavaa tietoa. Tällä hetkellä jos otetaan tämä talousarvio 2021 ja tilinpäätös 2020 vertailulle, niin meillähän alkuperäisessä talousarviossa 2021 tilikauden tulos olisi -30 miljoonaa. Valitettavasti näin hyvää tulosta, joka on siis jo miinuksella, ei näytä tulevan. Toki riippuu siitä koronatuesta, mitä tänä vuonna valtiolta saamme ja monista muista tekijöistä, joista päällimmäisenä on tietysti se, että kuinka paljon henkilöstömenot nousevat verrattuna viime vuoteen, mikä on verotulojen kehitys ja mikä on valtionosuuksien kehitys. Ehkä nämä 3 ovat olennaisessa asemassa, mikä määrää tämän vuoden tuloksen. Halusin tämän vain huomioida. Olen toki itsekkin iloinen siitä, että edellisen vuoden tulos oli mainituista syistä hieno.

Meidän täytyy kuitenkin tästä tilanteesta huolimatta, mikä minulla näkymä, tilannekuva on tästä vuodesta, pitää huolta siitä, että tämä hoivavelka ja hoitovelka ei kasva enää. Se vaatii välittömiä toimenpiteitä ja palaan tähän asiaan lähete keskustelussa.

Kiitos.

0:59:48 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on tosiaan ollut yllätysten vuosi ja johto ja henkilökunta on venynyt ja paukkunut pitkiä iltoja ja viikonloppuja ja yllätyksiä on tullut toistensa perään, milloin valtio on myöntänyt tukea ja milloin on sitä ottanut pois, ja viimeiset tuet vielä tulleet joulukuussa, että on hyvin ymmärrettävää, että on ollut vaikea pysyä perässä. Kuitenkin toisen osavuosikatsauksen jälkeen varmaankin jo ennen budjettineuvotteluita oli selvillä, että meillä olisi ollut varaa laittaa 10 000 euro lasten luistelukentän jäädyttämiseen tai se joku vajaa miljoona tai puoli miljoonaa oppikirjoihin, että kyllä me sitten ilmeisesti pelkäsimme taivaan putoavan niskaamme, kun meille virkakunta usutti, että säästäkää, säästäkää, leikatkaa, leikatkaa.

Olen eri mieltä valtuutettu Malmin kanssa siitä, että tässä olisi tehty kauheasti tappiota, jo ei olisi saatu koronatukea. Meidän alkuperäinenhan oli arvio, että jäisimme 23 miljoonaa euroa tappiolla vuonna 2020, mutta nyt käytimme lähes sata miljoonaa, ensin 48 miljoonaa lainojen maksuun ja sitten 55 miljoonaa ylijäämään. Eli meidän olisimme olleet kuivilla ilman näitä koronatukiakin ja meillä on kassassa tällä hetkellä 460 miljoonaa euroa, että olemme ihan varakasta väkeä. Valtionosuuksia tuli kaiken kaikkiaan 107 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna ja se on jokseenkin tuo summa, minkä me olemme nyt käyttäneet johonkin muuhun kuin koronatukeen. Ja tästä olen minä myös pahoillani, että ei ole pystytty reagoimaan riittävän ajoissa. Me tiedetään, meillä on jäänyt valtava määrä väkeä työttömiksi, olisi pitänyt pystyä heti ruveta korjaamaan heidän olojaan, ja nyt olen huolissani siitä, että venyykö tämä vielä tästä pitempään, kun en ole vielä nähnyt kaupunginhallituksessa meille tuotavat ideoita ja listoja, että mitä seuraavaksi tehdään, että saadaan kansa jaloilleen. Ja tästä lähetekeskustelussa lisää.

Kiitos.

1:02:36 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutetut Kauppinen ja Norrena kiinnittivät huomiota aivan oikeaan asiaan. Vantaan kaupungilla on tilinpäätöksen mukaan mennyt paremmin kuin meille on etukäteen kerrottu ja ehkä paremmin kuin kukaan uskalsi odottaakaan. Se on totta, että kaikki ne leikkaukset, sopeutukset, heikennykset ja poisottamiset, joita kaupungissa on tehty ja joita varten perustettiin oikein erillinen toimikuntakin, jolle tuotiin komea ja tavallaan sitä todellista tarkoitusta peittävä nimi eli tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunta, niin kaikki nämä heikennykset oltaisiin voitu jättää tekemättä. Se on aivan oikeaan osunut havainto. Samalla kuitenkin 2 vihreän valtuutetun puheenvuoroista läpikuultaa jonkinlainen hurskastelu, sillä vihreä valtuustoryhmä kuitenkin hyväksyi ja allekirjoitti käytännössä kaikki ne sopeutustoimet, joita sieltä toimikunnasta tuli, joita budjettiin vietiin ja joita itse asiassa vietiin tällaisten salaisten listojen kautta, ja vihreä ryhmä aika pitkälti kuittasi myös näitä tulevia sopeutustoimia. Ymmärrän, että monissa asioissa valtuutetuilla Kauppinen ja Norrena on erilainen linja kuin vihreällä ryhmällä, mutta ehkä se on sitten teidän ryhmäkuri sitten, joka pakottaa teidät hyväksymään sitten myöskin näitä leikkauksia.

Sitten valtuutettu Malmille, hänkin teki aivan oikeansuuntaisia huomioita, mutta te käytitte tässä jonkinlaista kyllä nolla-argumenttia. Eli että jos ei olisi koronaa ja tätä hallituksen koronatukea, niin kaupungin tilinpäätös olisi miinuksella. No tähän voi sanoa, että ehkä olisi, ehkä ei. Voi myös sanoa, että jos valkoinen olisi musta, niin sitä ei kutsuttaisi mustaksi, korjaan, valkoiseksi. Mutta kun meillä nyt sattuu olemaan tämä korona ja sattuu olemaan se ylimääräinen valtiontuki, jonka meidän maamme punavihreä kansanrintamahallitus on meille suonut, niin ei sitä tavallaan - en tiedä, olisiko Malmin vaihtoehto sitten, että ne rahat palautettaisiin, vai mistä tämä miinuksen manaaminen tulee. Totta kai on selvää, että nämä tuet ovat kertaluontoisia, mut kyllä meidän pitää lähteä siitä, että myöskin tämä koronakriisi on kertaluontoinen eikä se ole meidän ikään kuin kuokkavieraana tässä pysyvästi ja me joutuisimme siitä monta vuotta kärsimään. Eli tosiasia kuitenkin on se, että viime vuoden tilinpäätös on plussalla ja todennäköisesti valtuustoryhmiltä on tulossa myöskin yhteinen pöytäkirjalausuma siitä, että tämmöinen hoito- ja hoivavelan purkaminen olisi nimenomaan näitten näkymien valossa yksi kiireellisimpiä tehtäviä tässä kaupungissa.

1:05:43 Valtuutettu Sari Multala

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut ja vantaalaiset.

Tämä on arvokasta keskustelua sinällään, mutta varmaan me kaikki sen tosiasian voimme tunnustaa, että viime vuonna kukaan varmasti Vantaan kaupungilla, ei niin virkamiehet kuin meistä päättäjistäkään, saati sitten tuolla valtion puolella tiennyt, miten kauan tämä koronakriisi tulee kestämään tai että miten se tulee vaikuttamaan kunnan, Vantaan kaupungin tuloihin ja menoihin täsmällisesti. Silloin siihen reagoitiin siten, että ajattelimme, että tietenkin verotulot tulevat todennäköisesti laskemaan ja työttömyys kasvamaan, ja Vantaalla tietysti tämä näkyy erityisen voimakkaasti meidän suuren lentokenttäalueen ja siihen liittyvän logistiikka-alan työttömyyden kasvuna, joka osittain tai hyvin pitkälti jatkuu edelleen, lomautukset ja ihan pysyvä työttömyyskin on kasvanut Vantaalla merkittävästi, eikä pelkästään vain lentokenttäalueella, vaan myös muilla, ja erityisesti palvelualat on kärsineet tästä koronasta. Kun viime vuonna tehtiin päätöksiä liittyen tämän vuoden talousarvioon, niin silloin myöskään ei ollut täsmälleen tiedossa kun sitä valmistelua tehtiin, että miten suuret loppujen lopuksi nämä koronatuot, jotka valtiolta tulevat, tulevat olemaan. Siinä

tilanteessa se on ikään kuin vähän jälkiviisastelua, että ajatellaan, että mitään sopeutustoimia tämän vuoden talousarvioon ei olisi tarvinnut tehdä. Tilanne näytti siinä vaiheessa kun talousarviota lähdettiin laatimaan ensinnäkin hyvin epävarmalta, mutta myös hyvin huonolta. Ja kuitenkin se on niin, että kaupungin päättäjinä meidän ja erityisesti kaupunginhallitus vastaa siitä, että kaupungin talous jollain aikavälillä saadaan myös tasapainoon. Kun näyttää, että tulot vähenevät ja menot kasvavat, niin silloin meidän on tehtävä jotakin, jotta ei se ikään kuin kehityskulku olisi aivan mahdoton, ja sen vuoksi päädyttiin niihin päätöksiin sit yhteistyössä ja neuvottelujen jälkeen, joihin sit päädyttiin tämän talousarviossa. Ja tietenkin se, minkä vuoksi kaupungin - tai anteeksi, valtio tuki niin merkittävästi kaupunkeja ikään kuin liikaa, jos ajatellaan sitä tarvetta viime vuoden osalta, eli tuli ylijäämäinen talousarvio, niin oli se, et kehysmenettely ei ollut voimassa.

No nyt sit ollaan tilanteessa, jossa meillä on ylijäämäinen viime vuoden talousarvio ja ne rahat ovat ikään kuin meillä niin sanotusti kassassa. Osalla on lyhennetty velkaa, mutta ei mitenkään ylimäärin, vaan että totta kai sitä jatkuvasti lyhennetään ja sit toisaalta sitä otetaan lisää. Ja varmasti tulee vielä tilanne, et meillä on hieman paremmin myös tiedossa, et miltä tulee näyttämään tämän vuoden talousarvio tai tilinpäätös niin sanotusti, eli sitä ennustettahan seurataan. Ja kun meillä syksyllä sit lähdetään valmistelevaan sitä ensi vuoden talousarviota, niin siinä tilanteessa on varmasti aivan hyvä paikka sit tarkastella, että voidaanko niitä ikään kuin viime vuodelta säästyneitä rahoja joiltain osin käyttää hoitovelan purkuun. Siihen oon ymmärtänyt kuitenkin, että niin hoitovelan kuin esimerkiksi syntyneen oppimisvelan purkuun hallitus on suuntaamassa myös tälle vuodelle kunnilla lisärahoitusta ja se varmasti on monilta osin tuntematonta, että kuinka paljon siitä Vantaalle suuntautuu, mut uskon, että se Vantaan talouden todellinen tila selviää vasta tässä muutaman vuoden päästä. Esimerkiksi vuonna 2022, 2023 aletaan olla vasta siinä tilanteessa, kun elpyminen on kunnolla käynnissä ja käynnistynyt, ja toisaalta sitten myöskään nämä ylimääräiset niin sanotut koronatuot, niitä ei meillä enää käytettävissä ole. Se on kuitenkin varmaa, että Vantaan talous ei ollut mitenkään erityisen vahvalla pohjalla ennen koronaakaan. Me teimme pari vuotta siinä putkeen negatiivisen tilinpäätöksen, otimme lisää velkaa, ja se ei ole mitenkään ikään kuin itsestäänselvää, että mitään ei tarvitsisi tehdä tulevaisuudessakaan, että automaattisesti asiat korjaantuisivat.

1:10:03 Valtuutettu Anniina Kostilainen

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Arvokasta keskustelua. Hieman täytyy puuttua tuohon Antero Eerolan kommentointiin. Hänellä on jostain syystä tarve päästä vähän jokaisessa kokouksessa niin sanotusti kritisoimaan vihreiden toimintaa, mitä kovasti ihmettelen. Ehkä siinä on jonkinlaista pelkoa siitä, että vihreiden esitykset ovat jopa liian hyviä ja ne herättävät hänessä suurta kateutta. Nyt hänen viittauksensa tuohon talousarviokäsittelyyn ovat minusta jollakin tavalla ehkä suorastaan halpamaisia, koska siellä budjettikäsittelyssä aika pitkään neuvoteltiin niistä erilaisista säästötoimenpiteistä ja oli hyvin selvää se, että sillä hetkellä näytti hyvin vaikealta kaupungin taloustilanne. Kuten kaupunginhallituksen puheenjohtaja tuossa totesi, että silloin tehtiin sen tiedon ja sen uskon valossa, mikä silloin oli, ja silloin jouduttiin päättämään sopeutustoimista, jotka oli tosi kipeitä monille puolueille ja ne oli erittäin kipeitä vihreille, ja silloin siihen budjettisopuun, neuvottelutulokseen lähdettiin mukaan. Siellä saatiin voittoja, siellä kärsittiin tappioita, mutta se oli yhteinen neuvottelutulos. Mutta sen jälkeen tilanne muuttui. Eli siinä vaiheessa, kun me tehtiin näitä päätöksiä, niin me ei tiedetty vielä, että minkälaisella summalla valtio lähtee tukemaan meitä. Ja voidaan olla iloisesti yllättyneitä, että saatiin paljon ja tilanne on tällä hetkellä parempi ja siitähän nyt on kysymys, että meidän kaupungin tilanne on nyt parempi kuin mitä me ennakoitiin silloin viime vuonna, kun neuvotteluja käytiin. On kyse myös siitä, että me ei pystytty vielä viime syksynä täysin näkemään, mihin tämä tilanne johtaa meidän palvelutarpeen suhteen, meidän kaupunkilaisten suhteen ja myöskin minkälaisia seurauksia tästä pitkästä koronasulusta on. Ja nyt me nähdään paljon selkeämmin sitä palvelutarvetta, sen kasvua, mikä tähän kaupunkiin on syntynyt. Ja siksi olisinkin nyt tuomassa tähän sen pöytäkirjalausuman, minkä Antero Eerolakin tuossa aikaisemmin mainitsi, eli tässä on yhteisten valtuustoryhmien näkemystä siitä, että meillä on selkeästi hoito-, koulutus- ja palveluvelkaa ja tarvetta sen kiinni kuromiksesi. Tämän pöytäkirjalausuman tässä nyt lausuisin ääneen ja tässä on mukana - ehkä otetaan valtuustoryhmien kommentin tähän sitten perään. Eli pöytäkirjalausuma kuuluu näin:

”Uudelle valtuustolle on annettava heti valtuustokauden alussa selvitys siitä, miten koronan aiheuttama hoito-, koulutus-, sekä muu palveluvelka saadaan

kurottua kiinni. Selvitykseen tulee sisällyttää myös arvio lisärahoituksesta, jolla toimenpiteitä voidaan käynnistää jo syksyllä 2021.”

Ja tässä on mukana ainakin kokoomuksen, SDP:n, perussuomalaisten, kristillisdemokraattien, vasemmistoliiton ja RKP:n valtuustoryhmät ja tietenkin vihreät. Tästä varmasti tulee kuittauksia myös niiltä, jotka eivät tässä minun tiedoissani vielä ole mukana.

Kiitos, puheenjohtaja.

1:13:46 Valtuutettu Säde Tahvanainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä käydään hyvin mielenkiintoista talouskeskustelua ja välillä tuntuu, että käymme erilaista keskustelua itse kukin, mutta tämän vaalikauden tuolta lintutornista talousasioita katsastelleena haluan nostaa muutaman näkökohdan esille.

Ensinnäkin yhdyn tuohon Multalan, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Multalan esille nostamiin näkemyksiin siitä, että minkä vuoksi meillä minkäkin tyyppisiä toimia on toteutettu. Muun muassa tuo tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunta perustettiin sen vuoksi, että nimenomaan kaupunginhallituksella ja -valtuustolla on vastuu tasapainottaa nelivuotiskaudella aina budjettia ja noissa olosuhteissa näytti siltä, että talous alkaa luisumaan käsistä ja jotain on tehtävä. Se oli erittäin hyvä päätös perustaa tuo toimikunta, sillä meidän tällainen iso talouden kuva myös poliittisella tasolla on huomattavan paljon kirkkaampi ja selkeämpi sen asioista, että me ollaan tehty hyvää yhteistyötä tuolla toimikunnassa ja myös kartoitettu kaupungin virkamiesjohdon kanssa sitä talouden tilaa, tulevaisuutta ja skenaarioita paljon tarkemmin kuin mitä muussa tapauksessa olisi normaalilla budjettimenettelyllä tehty. Kiitän itse ainakin hyvin paljon meidän kaupungin virkamiesjohtoa ja myöskin puolueitten edustajia siitä, että me ollaan saatu hyvää yhteistyötä aikaan.

Noissa olosuhteissa ajateltiin, että me menemme todella lujaa todella syvälle. Onneksi se skenaario ei toteutunut, joka tänään myöskin täällä on todettu, ja siihen on vaikuttanut monta asiaa. Ensinnäkin tuo yleinen talouden kuva on kehittynyt positiivisemmin, eli yleinen koronatilanne ei ajanut maailmantaloutta ja kansantaloutta niin voimakkaasti alaspäin. Toinen on tietysti sitten nämä elvytystoimet, mitä valtiovalta on tehnyt, mutta myöskin kolmantena nämä meidän omat toimet.

Tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunta linjasi silloin - meidän täytyy tehdä näitä sopeuttamistoimia ja valtuustohan yhtyi tähän 40 miljoonan euron sopeuttamistasoon viime syksyn budjettineuvotteluissa koskien tätä kuluvaan vuotta. Siitä 40 miljoonasta oli kiinteistövero noin 15 miljoonaa, sopeuttamistoimia eli säästöjä 15 miljoonaa ja noin kymmenkunta miljoonaa lisätuloja. Eli se on se todellisuus, me olemme sen 15 miljoonaa suurin piirtein tasapainottaneet nyt tänä vuonna onneksi vielä kuitenkin kohtuullisen kevyillä säästötoimilla, eikä ole täytynyt varsinaisiin peruspalveluihin lähteä vielä leikkauksia tekemään, eikä tällä hetkellä näytäkään siltä, että tarvittaisiin niitä toimia, mitä alun perin tässä pelättiin, että joudutaan seuraavassa ohjelmakaudella tekemään. Eli sinänsä olemme paljon paremmissa kantimissa ja tuohon tulevaan hoitovelkaan, mistä täällä puhutaan, niin voidaan varmasti jo alkaa käynnistää toimenpiteitä.

Ja loppuun tässä haluaisin sanoa, että kun täällä paljon näitä lukuja heitetään, niin toivoisin, että varsinkin tällaiset ilmoitukset lehdissä, joissa väitetään, että meillä on tuhat miljoonaa velkaa, eli miljardi edelleen velkaa ja se kasvaa, niin nämä valtuutetut, jotka esittävät tällaisia lukuja, niin voisivat oikaista lukunsa oikeiksi. Meillä on tällä hetkellä vähentynyt velka huomattavasti tällä vaalikaudella, 850 miljoonaa euroa on tällä hetkellä tuo taso, ja katsotaan asukaskohtaisesti, 3610. Ja jos me ollaan 5 tonnissa melkein käyty, niin ollaan aika huomattavasti velkaa vähennetty. Ratikka jos rakennetaan, niin se on väliaikainen erillislaina, joka ei sitten näitä peruspalveluinvestointeja saa syödä eikä syö.

1:17:39 Valtuutettu Tarja Eklund

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin tuon puheenvuoron tuossa alussa, kun nämä ensimmäiset puheenvuorot, joita kuuntelin, niin olivat niin perin kummallisia, että ihan kuin me emme oikeasti olisi kaikki olleet silloin tästä budjetista päättämässä ja kaikki ryhmät neuvottelivat niistä yhdessä ja silloin tilanne oli tosiaan tuo, mitä tässä on myöhemmin kuvattu, että silloin ei tiedetty, että me tulemme pääsemään plussalle, vaan oli vahva usko siihen, että todellakin jäämme miinukselle ja oli pakko ruveta sopeuttamaan taloutta, joka ei tietenkään ollut kenellekään mieluista, ja mielellään jokainen varmaan olisi sen jättänyt tekemättä. Sen takia kiitänkin Multalaa ja Tahvanaista tässä, että he nyt selittivät tämän asian rautalangasta tässä, että ei kuuntelijoille jää sellaista

mielikuvaa, että täällä todellakin tehtäisiin päätöksiä vaan sen perusteella, että kuvitellaan asioitten olevan jotenkin, vaan että oikeasti oli vaikea vuosi viime vuosi ja kukaan ei voinut tietää, että mitä tulee tapahtumaan ja kuinka paljon se meidän budjetti sitten on alijäämäinen, niin kuin siinä vaiheessa uskottiin, että tämä tuli nyt onneksi tässä selville ja sen takia pyysin vain tämän puheenvuoron, että jälkiviisastelu on aina sitä parasta viisastelua ja varsinkin jos ryhdytään syyttelemään päättäjiä, muita päättäjiä siitä, että ei ole tehty, kun ei oikein pääse selville, että ketä tässä oikein syytetään siitä, että ei olisi tehty tarpeellisia toimia taikka ajoissa toimittu jotenkin. Kyllä tämä ei ole oikeata päätöksentekoa, että pitää pystyä seisomaan niitten päätösten takana, joita yhdessä on tehty ja vaikka onkin vaalit tulossa.

Kiitos.

1:19:49 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä myös kiitän kaupunginhallituksen puheenjohtajia Multalaa ja Tahvanaista huolellisesta ja pätevästä työstä tänä vaikeana vuonna. Kiitän myös valtuutettu Eerolaa. Olemme usein asioista samaa mieltä, mutta Eerola on lahjakas piikittelijä, joka usein näkee roskan toisen silmässä, mutta ei malkaa omassaan, koska kyllähän budjettineuvotteluissa vasemmistoliitto lähti mukaan yhteiseen sopuun, kunnes sitten valtuustossa tuli performanssi. Mutta olen minäkin pahoillani siitä, että me teimme päätöksiä vastoin parempaa tietoa ja olen pahoillani siitä, että vahvistimme taloustoimikunnan ohjelman tietämättä kuinka hyvä meidän tilinpäätöksemme tuleekaan olemaan, mutta nythän meillä on nyt sitten mahdollisuus korjata, ja toivottavasti korjaamme mahdollisimman pikaisesti, koska esimerkiksi palkkatuki, joka jäi käyttämättä viime vuonna, yli miljoona euroa, tai sitten nämä tsemppariopettajat, jotka nyt irtisanotaan, niin kyllä olisi oikeus ja kohtuus, että nämä asiat saataisiin nopeasti toimimaan niin, että ei tarvitse enempään tosiaan sitä palveluvelkaa kertyä.

Kiitos.

1:21:28 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Ihan sen verran - joo, kiitos Multalalle, Tahvanaiselle ja monelle muullekin puhujalle. Mutta taloushallinnon seuranta, sitä on parannettava niin, että päättäjille

kulkee tieto talousennusteen muutoksesta. En tiedä oliko järkevää säästää koulukirjoista, säästää semmoisista asioista, jotka syventävät meidän talouden - tai meidän sitä koronan haittoja ja syventävät sitä, esimerkiksi masennuksen hoitoon ei pystytty sitten panostamaan ja näin poispäin, että me leikattiin tilanteessa, jossa meidän ei olisikaan tarvinnut sitten ehkä leikata, jos me oltaisiin tiedetty se talouden kehitys. Tämä on asia - ja 55 miljoonan ylijäämän käyttö, mun mielestä se olisi ollut kauhean hyvä, jos siitä olisi käyty poliittinen keskustelu valtuustossa tai edes kaupunginhallituksessa, että miten se käytetään.

Ja toinen asia on sitten se, että nyt tarvittaisiin korjausliikettä, että kulut ei paisu esimerkiksi koulupudokkaiden, masennusten ja muitten tämmöisten koronan haittojen takia. Ja tämä on iso taloudellinen kysymys ja koronan häntä on pitkä, musta ja karvainen ja kestää vuosikausia, jos nyt ei kopata näistä kiinni. Tämä koppaaminen vaatii valitettavasti taloudellista panostusta, mutta se on huomattavasti halvempaa kuin se, että jättäisimme maksamatta sitä nollakorkoa velasta.

1:22:58 Valtuutettu Juha Malmi

Kiitos, puheenjohtaja.

Erittäin hyvä puheenvuoro valtuutettu Kauppisella tuossa, mutta palaan tuohon Antero Eerolan minuun kohdistamiin sanoihin, jotka tietysti lämmitti siinä mielessä, että hän katsoi, että jotkut arviot oli oikeasuuntaisia tässä laskelmassani, mutta hänen tulkinta taas oli sitten sellainen, jota en tarkoittanut. Minähän totesin monta kertaa tässä oman puheenvuoroni yhteydessä, että tämä on hieno asia ja hyvä asia. En minä voi pyyhkiä 55 miljoonan positiivista tulosta mitenkään pois. Tarkoitukseni oli kiinnittää huomiota, niin kuin tässä jotkut valtuutetut ovat tehneet, että nyt kuitenkin puhutaan aika pitkälle historiasta. Nyt puhutaan viime vuodesta ja nyt pitää katsoa tulevaisuuteen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Multala omassa puheessa näin teki ja minun puheeni tarkoitus oli sama, kiinnittää huomiota siihen, että tämä oli tosiaan kertaluontoinen positiivinen tulos, joita toivottavasti tulee jatkossa, mutta kun me katsomme lukuja, tämän hetken tiedossa olevia lukuja, niin tulevaisuus ei näytä yhtä hyvältä ja se on pidettävä nyt - siitä otettava, ettei tällä 50 miljoonalla - miten sitä sanoisi, ei kannata hirveästi elvistellä. Meillä on kovat ajat valitettavasti edessä lähitulevaisuudessa myös.

Kiitos.

1:25:07 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt useammassa puheenvuorossa mainittiin nimeni, niin täytyy ehkä lyhyesti kommentoida valtuutettu Kostilaiselle, hyvä yritys, mutta mä kiistan kyllä kaiken kateuden. Ainakaan en ole kateudesta vihreä, mutta ehkä teillä itsellänne on huono omatunto, että te lähditte mukaan tähän leikkauslinjaan ja te kuittasitte sen myöskin vielä tulevalle valtuustokaudelle. Ja tässä saattaa olla tietysti myös semmoinen näkökulmaero vasemmistoliiton ja vihreiden välillä. Te sanotte, että jotkut päätökset olivat kipeitä vihreille. Me vasemmistoliitossa katsomme, että mitkä asiat ovat kipeitä kuntalaisille, kaupunkilaisille, niille, jotka tämän koko lystin maksavat.

Sitten valtuutettu Norrena muisteli, että vasemmistoliitto olisi järjestänyt valtuustossa performanssin. Siis se, että jos puolustaa julkisia palveluita ja haluaa parantaakin vielä terveyspalveluita, purkaa hoitajonoja ja muuta, jos se on performanssia, jos siihen käytetään kansalaisten vaaleissa antamaa valtakirjaa, niin olkoon sitten performanssia. Ehkä se tietysti kertoo sitten myöskin siitä, että miten vihreissä suhtaudutaan sitten näihin näinkin vakaviin kysymyksiin.

Mitä sitten tulee tähän niin sanottuun jälkiviisauteen, niin kyllä siteeraan yhtä lausumaa, jonka vasemmistoliitto jätti jo hyvin aikaisessa vaiheessa tähän, itse asiassa viime kesän puolella, kun tätä sopeuttamistyötä lähdettiin tekemään. Silloin me kirjasimme tämän tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunnan pöytäkirjaan:

”Sopeuttamistarve pitää arvioida uudelleen, kun peruspalveluiden valtionosuuksien korotuksen ja yhteisöveron jako-osuuden määräaikaisen korotuksen vaikutukset kaupungin sopeutustarpeisiin on laskettu. Vasemmistoliitto ei tässä vaiheessa sitoudu sopeutustoimenpiteisiin ennen kuin valtiolta kunnille tulevan tuen vaikutukset Vantaalle ovat selvillä. Ryhmä on kuitenkin valmis avoimeen keskustelun sopeutuksen tarpeesta ja toimenpiteiden kokonaisuudesta.”

Eli että on jälkiviisautta, mutta ehkä sitä on myöskin etukäteen viisautta. Mut nyt tavallaan mitä useammassa puheenvuorossa on tullut esiin, että pitäisi katsoa eteenpäin ja siinä mielessä itsekin haluan olla rakentava. Kyllähän tietysti se, että nyt kaikki valtuustoryhmät ovat lähdössä mukaan tammöiseen tahdonilmaisuu pöytäkirjalauseman muodossa, että nyt jatkossa pitää kiinnittää huomiota tähän hoivavelan ja koronan tuomien ongelmien purkamiseen ja että siihen myöskin on

varaa ja ainakin että se selvitetään pikaiseksi heti ensimmäiseksi uudelle valtuustolle, niin se osoittaa tietysti sen, että me nähdään myös - meillä on myös yhteinen kuva siitä, että mitä nämä ongelmat on ja se on ehkä semmoinen rakentava tapa mennä myöskin eteenpäin.

1:28:17 Valtuutettu Juha Hirvonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt tuli jo monia hyviä puheenvuoroja, niin sanon enää lyhyesti, että tuleva talouden romahdus muun muassa suuren työttömyyden jatkuessa ja yritystoimen vaikeuksien takia saattaa olla suurempi kuin osaamme edes aavistaa. Sen takia on hyvä, että taseissa on rahaa, jota käytetään koronaan aiheuttamien huolto-, koulutus- ja muiden palveluvajeiden korjaamiseen. Aiemmin mainitut pienet leikkaukset lasten harrastuksista ja koululaisten kirjoista ynnä muut osoittavat heikkoa harkintaa. Heikossa asemassa olevat eivät pysty itse etujaan puolustamaan.

Totean, että keskustan valtuustoryhmä yhtyy Kostilaisen esittämään pöytäkirjalausumaan.

Kiitos.

1:29:21 Valtuutettu Kati Tyystjärvi

Kiitoksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät kollegat ja virkamiehet sekä muut kuulijat.

Tässä on nyt käyty minusta hyvää keskustelua ja se on minusta Vantaan valtuuston ihan vahvimpia puolia, että me pystymme keskustelemaan vaikeistakin asioista monipuolisesti niin täällä valtuustoissa kuin eri toimielimissä ja kaupunginhallituksessakin, että kiitos siitä kaikille teille mukana kulkijoille.

Eräs semmoinen asia, mikä minua aina hieman voisi sanoa ihmetyttää on tämä valtava tarve todistella, kuinka kovat ajat meillä ovat edessä. Todellisuudessa tätä samaa laulua on tässä kuunneltu se aika, kun minä olen näissä saleissa istunut, yli 20 vuotta ja minusta sille ei ole Vantaan kaltaisella kaupungilla katetta. Jos joku kaupunki tässä valtakunnassa pärjää, niin se on Vantaan kaupunki täällä kasvukeskuksissa ja nimenomaan vielä sillä, että meillä on vahva valtuusto, joka tekee

yhteistyötä, meillä on hyvät virkamiehet, meillä on matala organisaatio, me emme tuhlaa, me käytämme rahat sinne, minne rahat pitääkin käyttää ja olen aivan vakuuttunut siitä, että myöskin tulevaisuudessa pystymme pitämään tuon lainakantamme kohtuullisella tasolla. Lainahan ei sinällään ole sellainen mörkö, mitä pitäisi pelätä yhtä vähän kuin pimeääkään pitää pelätä. Me lainoitamme tulevaisuuden investointeja edullisella, lähes korottomalla lainalla ja saamme näin kehitettyä, luotua peruspalveluitten infraa ja kehitettyä kaupungin toimintoja. Minusta romahdusta - syön hattuni, jos romahdus tulee.

Kiitos.

10 § Ympäristövastuuraportti 2020-2021

1:35:38 Valtuutettu Maija Rautavaara

Kiitoksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Arvoisat kuulijat.

Tämä ympäristövastuuraportti kuvaa hienosti sitä, miten paljon pieniä ja suuria vastuullisia tekoja Vantaalla tapahtuu. Nämä kunnioitettavat teot (-) [1:35:54] matkaa kohti hiilineutraalia kaupunkia. On hienoa, miten Vantaa tekee yhteistyötä kaupungin sisällä ja muiden kuntien yhteistyötahojen, yritysten ja yhteisöjen kanssa. Se on hienoa, miten Vantaa verkostoituu ja pyrkii olemaan edelläkävijänä ympäristövastuutyössä. Mutta matkaa kuitenkin on vielä ja me tarvitaan edelleen asiantuntijoiden, päättäjien ja kaikkien vantaalaisten panosta ja sinnikkyyttä.

E erityisen suuri haaste on päästöjen vähentämisessä ja suuri siivu on energiankulutuksessa ja liikenteessä. Ja miten me saataisiin vantaalaiset mukaan tähän työhön, miten me saataisiin kaikki vantaalaiset vastuullisiksi ja miten me saataisiin ilmastoteot vielä houkuttelevammiksi?

Ihan tämmöisenä pikkuriikkisenä esimerkkinä, niin (-) viimeksi mä vertailin ajoväyliä ja kevyen liikenteen väyliä, kun mä kiidin mun vihreällä kiitäjälläni työmatkaa Länsi-Vantaalta Keski- ja Itä-Vantaan läpi koilliseen kolkkaan, ja mä ihastelin ja

kadehdin niitä sileitä ja tasaisia ajoväyliä ja samalla sitten ryttyytin menemään siellä halkeilleella ja kuoppaisella pyörätiellä. Se meno oli Vantaan mukaisesti rouheaa, voisi sanoa. Se oli ehkä jopa rouheampaa kuin vuosi sitten samalla matkalla.

Mutta me tarvitaan siis sinnikkyyttä ja me tarvitaan panostusta ja me tarvitaan myös taloudellista panostusta. Ja tästä esimerkkinä on se, miten kaupungin omien kiinteistöjen öljylämmityksestä piti luopua vuoteen 2020 mennessä, ja näitä kiinteistöjä oli 37, mutta vain kahden öljylämmityksestä luovuttiin ja syynä oli se, että siihen ei ollut riittävästi resursseja, ei ollut riittävästi rahaa. Eli me tarvitaan siihen panostusta myös taloudellisesti. Vantaa on ympäristövastuuteoissa ja tavoitteissa todella edelläkävijänä ja mä ajattelen, että sitä on syytä kunnioittaa, mutta hiilineutraaliuden tavoite, se on haastava ja tiukka harjoitus ja se vaatii vielä laajempaa panosta ja sitoutumista ja sitä sinnikkyyttä. Se tarvitsee taloudellista siivua, se tarvii rahaa ja se tarvii meidän kaikkien yhteistä työtä.

Kiitoksia.

1:38:35 Valtuutettu Ranbir Sodhi

Arvoisa puheenjohtaja.

Vantaan ympäristöhaasteet ovat suuret. Sijaitseehan täällä Suomen suurin lentoasema ja yksi maan vilkkaimmista liikenneväylistä, Kehä III, jota kautta tavara virtaa Vuosaaren satamaan ja sieltä muualle Suomeen. Vaikka kunnianhimoinen tavoite on saavuttaa hiilineutraalisuustavoite tulevien 8-9 vuoden aikana, eli vuoteen 2030 mennessä. Myönteistä on, että tällä hetkellä Vantaa on ympäristöraportin mukaan (-) [1:39:20] päästöjen vähenemisuralla. Nykyisestä tilanteesta mitkään asiat eivät enää saa mennä ympäristöasioiden edelle. Ilmastonmuutos on saatava hallintaan ja luonnon monimuotoisuus säilytettävä. (-) kehitys on pidettävä koko ajan kirkkaana mielessä. Yksi keino liikennepäästöjen vähentämiseen on lisätä raideliikennettä. Olemme saaneet jo Kehäradan, mutta lisää tarvitaan. Raideliikenne on vähäpäästöinen ja nopea. Liikenneverkon laajentuessa yksityisen autoilun tarve vähenee ja liikenteen päästöt vähenevät. Paljon keskustelua aiheuttanut Vantaan ratikka on kallis investointi, mutta siitä huolimatta se on hyvä, ja valtuusto päätti jatkaa ratikan suunnittelua ja siihen on tälle vuodelle varattu 6 miljoonaa euroa. Jatkossa toteuttamiseen saadaan valtion ja (--)[1:40:46] tukea. Ratikan rakentamispäätös on tarkoitus tehdä tulevilla valtuustokaudella vuonna 2030.

Myönteisenä esimerkkinä toimenpiteistä, jotka ohjaavat nuoria ekologisen ajattelun, (-) liikenteen ja polkupyörän käytön ja lähiluonnossa liikkumisen ja liikkuva päiväkotijärjestelmä ja koulu- ja opiskelutoiminta, jota on harjoitettu, niin liikuntapalvelujen (-) koulujen ja päiväkotien toiminnassa. Samoin ateriapalveluiden ympäristökuormituksen vähentäminen ja vastuullisuuden vahvistaminen on ollut teema monilla kaupungin toimintaloikoilla. Vaikka korona esti suunniteltuja toimia, vantaalaisten luontosuhdetta on raportin mukaan pyritty tukemaan kaikin mahdollisin tavoin. Kun korona esti talkoiden ja retkien järjestämisen, tietoa jaettiin videoiden ja muun viestinnän kautta. Ilmastokumppanusverkostoon liittymällä ja Ekokompassi-ympäristöjärjestelmää markkinoimalla pyrittiin lisäämään yritysten ympäristövastuuta. Tärkeää on, että lapset ja nuoret jo pienestä pitäen opetetaan ympäristötietoisiksi. Siksi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla vastuullisten vantaalaisten kasvattaminen on keskiössä. Kestävä elämäntapa on olennainen osa työtä ohjaavissa kasvatus- ja opetussuunnitelmissa. Kiitos.

1:43:08 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on mainio tämä ympäristövastuuraportti ja mielenkiintoinen myös kuntalaisille varmasti lukea, se löytyy sieltä kaupungin nettisivuilta. Siellä on kiinnostavia, meitä miellyttäviä tietoja kuten esimerkiksi se, että meillä tällä hetkellä meidän metsämme ja luontomme ja kasvimme muodostavat hiilinielun, joka kattaa 14 prosenttia meidän päästöistämme, kun esimerkiksi Helsingissä tämä vastaava hiilinielu kattaa vain 4 prosenttia heidän päästöistään. Samalla on todettava, että tähän mennessä näistä meidän päästöistä vähenemisen ansio menee lähes yksinomaan Vantaan Energialle, joka on luopumassa kivihiiilestä jo ensi vuonna, on jätevoimalaa, on tulossa kokonaan fossiilittomaksi vuonna 2026 ja tänään juuri oli kaupunginhallituksesta tästä suuresta lämpövarastosta, luonnonvesilämpövarastosta Kehä III:n alapuolelle rakennettavasta, että ovat hyvin innovatiivinen firma ja olemme onnellisia tietysti, että meillä tällainen on. Mutta seuraavaksi meidän täytyy ryhtyä tekemään toimia myös meidän asukkaiden (toimissa) [1:44:32] ja siellä on juuri tämä liikenne, josta Sodhi mainitsi, ja sitten jätteiden kierrätys. Tässä on paljon asioita, jotka meidän on opetettava, ja on tulossa uudenlaista hiilijalanjälkilaskentaa. Sitten kun meille tulee kokonaishiilijalanjäljen laskenta, niin sitten me joudumme oikeasti ottamaan vastuuta myös niistä Kiinasta ostetuista halpatuotteista, jotka me kulutamme

ja joiden päästöt tavallaan ovat suureksi osaksi meidän. Mutta eteenpäin mennään koko ajan ja meillä on tosi pätevä tämä resurssiviisauden tiekartta. Sitä ollaan nyt uudistamassa ja lisäämässä ja korjaamassa ja yksi meidän lempiasiamme, jota olemme koko valtuusto yhdellä suulla vuosien varrella toimittaneet, on tämä puurakentaminen. Sitä nyt vaan sitten täytyy saada lisää. Ja niin, kaikenlaista jatkoa seuraa.

1:45:44 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Hyvä raportti. Komppaan Vaulaa siinä mielessä, tai valtuutettu Norrenaa, että energiantuotannossa ollaan päästy tosi pitkälle ja fossiiliton energiantuotanto tosiaan toteutuu vuonna 2026. Samalla on pidetty lämmön hinta länsinaapurია halvempaan, eli todella hyvää työtä tässä suhteessa. Mutta tuosta taloudesta, mistä tässä viitattiin aikaisemmin, niin jos emme vähennä päästöjä suosimalla puurakentamista betonin sijaan, päästöt tulee ottaa kalliimmista kohteista, tai päästövähennykset siis. Jos emme ylläpidä ja vaali joukkoliikennettä ja (--) [1:46:20] takaisin sinne nyt koronan jälkeen, tai esimerkiksi mahdollisesti palveluleikkausten vuoksi, niin päästövähennykset pitää ottaa kalliimmista kohteista. Ja joukkoliikenteestä vielä, se koronan tekemä kuoppa joukkoliikenteeseen on aika iso nytten ja se ei saa johtaa siihen, että se joukkoliikennejärjestelmä romutetaan, vaan meidän on tähdättävä siihen, että hyvä joukkoliikennejärjestelmä tekee tästä seudusta houkuttelevan, kilpailukykyisen, kun verrataan Itämeren alueen kaupunkeja. Ja on suht kustannusneutraalejakin tapoja edistää sitä joukkoliikennettä, että esimerkiksi se, että lipun hinta laskettaisiin AB-lipun hinnaksi koko alueella, niin se ei hirveästi maksaisi, mutta lisäisi ennusteiden mukaan aika lailla sitä joukkoliikenteen käyttöä. Puhutaan niin sanotusta tasatariffista, mutta tämä on sitten vähän pidemmälle ajatuksia.

Mutta että tämä puurakentaminen ja joukkoliikenne pitää pitää (-), kun vertaa itse asiassa liikenteen päästöjä, niin kyllä tämä Suomi ja pääkaupunkiseutu erottuu muista pohjoismaiden kaupungeista siinä, että tässä me ollaan kyllä vähän epäonnistuttu, että muut ovat päässeet paljon enemmän edelle ja onnistuneet tekemään todellakin päästövähennyksiä enemmän.

1:47:46 Valtuutettu Anniina Kostilainen

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän kovasti ympäristövastuuraportin laatijoita. Tämä on hyvä raportti, mutta ennen kaikkea se kertoo kaikesta siitä hyvästä toiminnasta, mitä Vantaan kaupunki tänä päivänä toteuttaa. Olen aikaisemminkin tästä aiheesta joitakin puheenvuoroja käyttänyt, mutta tietysti jotta asiat etenisivät, niin olisi syytä tehdä esityksiä, joita en nyt vielä tässäkään vaiheessa tee, vaan käytän vielä tämän puheenvuoron ja toivon, että tämä esille nostamani asia on sellainen, johon muut valtuutetut tarttuisivat ja erityisesti tuleva valtuusto sitten innostuisi edistämään. Nyt kun Vantaa on tällainen selkeä edelläkävijä ja varmastikin siellä ihan top 5:ssa suomalaisissa kunnissa luontotyössä ja ympäristötyössä, niin näkisin, että Vantaalla olisi todella hyvät edellytykset asettaa selkeät tavoitteet kaupunkibiodiversiteetille eli luonnon monimuotoisuudelle, ja siinä tulisi tavoitella luonnon ja monimuotoisuuden vahvistamista ja turvaamista kaupunkitasolla. Ja jotta tämä tavoite pystyttäisiin saavuttamaan, se tietysti tarvii selkeän strategisen ohjauksen, ja olenkin sitä mieltä, että meidän täytyisi laatia biodiversiteettistrategia samassa yhteydessä kun resurssiviisauden tiekarttaa päivitetään. Ja tässä strategiassa olisi syytä tarkastella erityisesti luonnon kaupunkilaisille ja kaupungille tarjoamia luontohyötyjä. Eli se näkökulma, että mitä kaikkia hyötyjä me luonnosta saamme lähiluonnon kautta, erityisten vedenpuhdistuspalvelujen kautta, meluntorjuna, kaupunkimetsien kautta, tai vaikkapa pölyttjästrategisesti, kuinka voimme lisätä pölyttäjien määrää kaupungissa. Ja mä itse uskon vahvasti, että kun asettaan selkeä, konkreettinen tavoite ja toimenpiteet ja mittarit, niin silloin meillä on hirvittävän paljon helpompaa myöskin edetä sitä tavoitetta kohti. Se on selkeästi raameissa ja meillä on hyvin nähtävillä kaikki ne toimenpiteet, mitä me halutaan tehdä näitten eri asioitten eteen, ja uskon, että sitä kautta saadaan myös kaupungille runsaasti sellaista hyötyä, mitä me ei ehkä nyt osata vielä hyötynä nähdä tai mitä me ei osata arvottaa, niin kuin vaikka pölyttäjien mukanaan tuoma kaupunkilaisten omien puutarhojen kasvava tuotto. Mutta tästä varmasti palaamme keskustelemaan myöhemmissä vaiheissa.

Kiitos kovasti.

1:50:41 Valtuutettu Kati Tyystjärvi

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä näytän olevan aina se viimeinen vielä valtuutettu Tyystjärvi tässä käyttää puheenvuoron, kiitos siitä kuitenkin ja kiitoksia ennen kaikkea Ympäristökeskuksen asiantuntijoille, jotka ovat monesta lähteestä tämän ympäristövastuuraportin koostaneet ja koostaneetkin hyvin, erittäin monipuolisesti, ei pelkästään hiilineutraalisuustavoite huomioiden, vaan monenlaisia muitakin asioita tähän mukaan liittäen kuten ympäristövastuullisesti pitääkin ajatella, että tässä on kysymyksessä hyvinkin laaja kokonaisuus. Olisin sieltä muutaman asian tarkistanut, mutta nyt harmikseni tuolta tätä raporttiahan ei ole liitetty tähän meidän esityslistaan ja tällä hetkellä ainakaan, kahdella selaimella kokeilin, niin en saanut sitä tuolta ladattua tuolta verkkosivuiltakaan. Ne kannattaisi nyt tarkistaa ne linkit siellä, että ne toimivat, niin pääsevät sitten kuntalaisetkin tätä lukemaan. Se ei nyt tosiaan minulle ollut mahdollista.

Mutta olisin ihan lyhyesti kiittänyt myös siitä, että kaupunkikulttuurin toimialalla, jossa on nyt sitten valmistunut nämä kulttuuriympäristölinjaukset, niin ne on myöskin huomioitu tässä raportissa ja ainakin tuossa esittelytekstissä nyt sitten mukana. Kulttuuriympäristöönhan sisältyy koko se meidän rakennettu ihmisen tuottama ympäristö ja siinäkin on paljon sellaista vaalittavaa, joka liittyy myös tähän hiilineutraaliuteen. Vantaahan on yllättävä suurkaupunki siinä mielessä, että meillä on hyvin paljon vanhoja hirsirakennuksia täällä tallella ja vaikka toki niitä on vähentynyt ja ennen kaikkea tuo agraariyhteiskunnan, maaseudun elinkeinoihin liittyvät rakennukset ovat hävinneet, ladot, aitat, tallit, navetat, jotka ovat olleet puurakenteisia, niin meillä on kuitenkin vielä runsain mitoin tätä vanhaa hiiltä kantavia vanhoja rakennuksia ja se on hienoa, että nekin on huomioitu tässä ympäristövastuuraportissa. Kiitos siitä.

12 § Taloussuunnitelman 2022-2025 lähetekeskustelu

1:56:26 Valtuutettu Minna Räsänen

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Hyvät valtuustokollegat ja Vantaa-kanavan seuraajat.

Koronakriisi on jättänyt jälkensä vantaalaisten elämää. Vaikka kriisiä onkin hoidettu haastavissa olosuhteissa hyvin ja ihmisten terveyttä on onnistuttu suojelemaan, on tämä kriisi jättänyt paljon jälkiä, joita meidän on Vantaalla pystyttävä korjaamaan pikaisesti. Meille sosiaalidemokraateille on tärkeää, että koronakriisin jälkihoidossa huolehditaan siitä, että Vantaa pystyy aidosti kantamaan kuntalaisiaan kohti tulevaisuutta ja kasvua. Meidän on vahvistettava asukkaiden hyvinvointia ja lisättävä kaupungin elinvoimaa. Kaupungin taloutta on hoidettava vastuullisesti ja menoja on seurattava tarkasti. Meille tärkeää on se, että kuntalaisten tarvitsemia palveluita tuotetaan jatkossakin verorahoituksella, ei velkaantumalla. Koronapandemiasta aiheutuvat menot on pystyttävä tasapainottamaan, mutta ei palvelutasoa heikentämällä. Tässä ajassa meidän on erityisesti panostettava kuntalaisten hyvinvointiin ja siihen, että Vantaalla halutaan myös jatkossa asua. Olemme tyytyväisiä siihen, kuinka kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunta pystyi laajaan poliittiseen yhteistyöhön koronakriisin alkaessa ja toivomme, että myös vaalien jälkeen kaupungin taloutta näissä haastavissa olosuhteissa hoidetaan yhdessä kuntalaisten etua ajatellen. Tulevassa taloussuunnitelmassa meille sosiaalidemokraateille on tärkeää, että huolehdimme palvelurakenteemme kestävydestä ja siitä, että se kohtaa ihmisten tarpeet. Sosiaali- ja terveystalouksemme vaativat tarkastelua ja hoidon ja hoivan piiriin pääsyä on helpotettava. Asiakasmaksut eivät saa nousta hoitoon hakeutumisen esteeksi kenenkään vantaalaisten osalta.

Nuorten pahoinvointi on lisääntynyt ja huolestuneena olemme saaneet huomata myös sen, kuinka muun muassa väkivalta on useammin läsnä nuorten keskuudessa kaupungissa kouluissa. Näin ei voi jatkua ja siksi me sosiaalidemokraatit haluamme muun muassa parantaa nuorten pääsyä mielenterveyspalveluiden piiriin nopeammin ja tehokkaammin. Nuorten lisääntyvään pahoinvointiin on puututtava ja siihen on varattava riittävät resurssit, jotta takaamme jokaiselle nuorelle turvallisen tulevaisuuden.

Koronalla on ollut huomattavia vaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Useiden perheiden toimeentulo on heikentynyt ja poikkeusajat ovat kuormittaneet myös vanhempia. Siksi ennaltaehkäisevät moniammatilliset palvelut on

tuotava lähemmäs perheitä ja kouluissa ja päiväkodeissa on oltava riittävästi resursseja laadukkaaseen opetukseen. Tarvitaan panostuksia koulutukseen ja varhaiskasvatukseen ja lisäksi lasten harrastustoiminnan tukeminen ja harrastuspaikkojen löytyminen läheltä kotia on tärkeää. Me sosiaalidemokraatit haluamme, että vantaalaiset lapset pystyvät jatkossakin osallistumaan leireille kaupungin omassa leirikeskuksessa ja että alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille kaupungin tarjoamat liikunta- ja harrastustilat ovat maksuttomia.

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä on sitoutunut siihen, että vantaalaisista pidetään huolta ja että Vantaa koetaan hyväksi kotikaupungiksi asua ja elää. Meiltä on löydyttävä työtä ja työpaikkoja ja työpaikoille on päästävä kulkemaan sujuvasti. Täällä asuvilla on halutessaan oltava varaa perustaa perhe ja asuinalueeltamme on löydyttävä kaiken kokoisten perheiden tarpeisiin sopivia asumismuotoja. Meille on tärkeää, että tulevassa taloussuunnitelmassa otetaan edelleen vahvasti painopisteeksi alueellisen eriytymiskehityksen torjuminen ja se, että Vantaa kehittää uusia ja vanhoja asuinalueitaan tasavertaisesti. Lähiöidemme on oltava viihtyisiä ja turvallisia paikkoja asua ja elää. On kestämaton tilanne, että osa lähiöistämme on odottanut uudistuksia ja palveluita ja näyttävät jäävän uudistuotannon jalkoihin. Vantaalla on huolehdittava siitä, että rakentaessamme uutta pidämme huolta myös vanhasta. Tämä tavoite liittyy niin asuinalueiden kehitykseen samoin kuin koulujen ja päiväkotien, kaupungin tilojen remontoinnin ja kunnostuksen tarpeisiin ja aikatauluihin.

Hyvät valtuutetut.

Tämä on viimeinen taloussuunnitelman lähetekeskustelu tälle valtuustolle. Kesäkuun kuntavaalien jälkeen vaaleilla valituilla päättäjillä on valta tehdä päätökset tulevaan talousarvioon vuodelle 2022. Näin lopuksi onkin siis hyvä toivottaa tähän tulevaan työhön ja seuraavalle valtuustolle, seuraaville valtuustoryhmille ja vaaleilla valituille valtuutetuille rakentavaa ja kehittävää otetta tuleviin talouspäätöksiin.

Kiitos.

2:01:50 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

Korona on kurittanut meitä kovaa. Tärkein työpaikkakeskittymämme lentokenttä on ollut yli vuoden nyt pysähdyksissä. Työttömyytemme on noussut suurten kaupunkien ja koko Uudenmaan korkeimmaksi lähes 15 prosenttiin. Yritysten vaikeudet ja työttömyyden kasvu ovat heijastuneet negatiivisesti kaupungin verotulojen kehitykseen. Tämä taas puolestaan luo haasteita palveluiden rahoitukseen. Tosiasiat on tunnustettava myös vaalikeväänä. Houkutus uusien asioiden lupaamiseen on suuri, mutta koronan jäljiltä nykyistenkin palveluiden turvaaminen on hyvin haastava yhtälö. Tästä syystä me kokoomuslaiset emme lähde tänään lupauskilpailuun tässä taloussuunnitelman lähetekeskustelussa. Me haluamme esittää ratkaisuja, joilla vahvistetaan kaupungin taloutta ja turvataan palvelut kestävästi. Ratkaisuja, joilla viedään hyvän kehälle.

Vantaa tarvitsee koronasta toipuakseen yrityksiään. Ilman menestyviä yrityksiä ei ole työtä ja veroja, joilla rahoittaa hyvinvointipalvelut. Kaupungin on tarjottava yrityksille mahdollisimman yrittäjäystävällinen toimintaympäristö. Sujuvat yhteydet, osaavaa työvoimaa, kaikki luvat ja neuvonta nopeasti samalta luukulta, sekä lisää mahdollisuuksia osallistua palveluiden tuotantoon. Palveluiden laatu ja kustannustehokkuus varmistetaan ottamalla yritykset nykyistä vahvemmin mukaan tuottamaan palveluita. Usein kaupunki ei edes ole tietoinen siitä, millaisia uusia digitalisaatiota, robotiikkaa tai tekoälyä hyödyntäviä ratkaisuja yritykset voisivat tarjota. Vantaalla tuleekin ottaa käyttöön uusi palvelualoite, jonka avulla yritykset voisivat esittää omia ratkaisujaan. Jos yritykset osoittavat, että ne tuottaisivat kaupungin järjestämän laadukkaammin ja edullisemmin, palvelu tulisi avata kilpailulle.

Vantaan kasvu oli viime vuonna nopeinta koko maassa. Kaupungin nopea kasvu haastaa talouttamme. Tarvitsemme joka vuosi lisää kouluja ja päiväkoteja sekä ammattitaitoista henkilökuntaa. Kokoomus esittää, että Vantaan on nykyistä paremmin pyrittävä rahoittamaan kasvulla kasvua. Kun joku haluaa muuttaa tai investoida tänne, meidän on tehtävä se mahdolliseksi. Vantaan tulee myydä vähintään sata pientalotonttia vuodessa. Voisimme erikseen etsiä ja kaavoittaa vielä todellisia premium-tontteja eri puolilta Vantaata myytäväksi. Keskustojen keskeiset kehittämishankkeet eivät saa törmätä kunnianhimottomaan kaavoitukseen.

Esimerkiksi Tikkurilassa yksityisillä toimijoilla olisi satojen miljoonien investointihalut kaupungin parhaille paikoille, mutta me itse vaarannamme investoinnit esittämällä suojelua vanhoille mörskille. Kaupungin kehityksessä on lyötävä rohkeasti isompaa vaihdetta silmään. Varmin keino suistaa Vantaa seuraavalla taloussuunnitelmakaudella negatiivisen kehityksen syöksykierteeseen olisi nostaa kuntaveroa. Tämä iskisi suoraan työnteon ja yrittämisen kannustimiin sekä vantaalaisten arkeen. Keskiporto vantaalainen kotitalous maksaa jo nyt lähes 700 euroa vuodessa enemmän veroja kuin Helsingissä ja Espoossa vastaava perhe. Kestävä tie lisätä verotuloja on kehittää Vantaasta houkutteleva kaupunki asua ja yrittää. Vetovoimainen kaupunki houkuttelee työllistäviä yrityksiä ja osaavaa työvoimaa. Tämä tuottaa työpaikkoja, työllisyyttä ja verotuloja, lyhyesti sanottuna niitä resursseja, joita tarvitsemme Vantaan palvelujen ja vetovoiman kehittämiseen.

Kiitos, puheenjohtaja. Säästin minuutti 10 sekuntia jo tässä heti puheen alkuun, niin pannaan se Vantaan tuleviin säästöihin mukaan.

2:05:56 Valtuutettu Anniina Kostilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut. Hyvät vantaalaiset.

Vuosi sitten kun kävimme talousarvion lähetekeskustelua, olimme kriisitunnelmissa ja saman kriisin äärellä olemme yhä edelleen, nyt vain ehkä hieman tottuneempina tähän poikkeustilanteeseen. Kuluneet puolitoista vuotta ovat olleet vantaalaisille monella tapaa hyvin vaikeita. Jokainen meistä on saanut omakohtaisesti kokea koronarajoitusten raskauden. Joihinkin rajoitukset ovat iskeneet rajummin kuin toisiin. Koulupudokkaat, perheväkivallan uhrit, yksinäisyytensä äärellä uupuneet, jaksamisen kanssa kamppailevat koululaiset ja opiskelijat, terapiaan jonottavat lapset ja aikuisen, työssään uupuneet, työnsä menettäneet, toimeentulonsa kanssa kamppailevat. Monella vantaalaisella on nyt todellinen hätä ja meidän on pystyttävä auttamaan heitä.

Viime vuonna rakensimme kovalla kiireellä talouden sopeutusohjelman siinä pelossa, että kaupungin talous on vakavan uhan alla. Toimialat kasasivat nopeat säästösuunnitelmat ja tulevien vuosien säästöpakettia neuvoteltiin kovan paineen alla.

Kuten tuossa aikaisemmin kuulimme, kaikeksi onneksi taloutemme ei romahtanutkaan ja valtio tuli runsaasti vastaan koronatukien muodossa. Säästösuunnitelmat kuitenkin jatkuvat, vaikka kaupungin taloustilanne on huomattavasti uskottua vakaampi. Miten nämä kaksi asiaa sopivat yhteen? Samanaikaisesti leikkaamme jo ennestään ohuista palveluistamme, kun kaupunkilaisten palvelutarve ja palveluvelka kasvavat. Uskallan arvata, että huonosti sopivat. Meidän on pystyttävä arvioimaan kaupungin taloustilannetta uudestaan, ei pelkästään suorien euromääräisten kustannusten näkökulmasta, vaan myös epäsuorien kustannusten näkökulmasta. Jos nyt jätämme avun tarpeessa olevat kuntalaiset yksin epätoivoisen pitkiin palvelujonoihin, joudumme maksamaan jo lähitulevaisuudessa kovan laskun syrjäytymisestä, järeämpien palvelujen tarpeesta ja pahoinvoinnin lisääntymisestä. Nyt on pakko toimia. Tarvitsemme koronan jälkien korjaamiseen riittävät taloudelliset resurssit ja olemmekin hyvin tyytyväisiä siitä, että tähän nyt on jonkinlaista lisäapua tulossa.

Vihreä valtuustoryhmä ei hyväksy talousarvion valmistelun jatkamista viime vuonna laadittujen leikkauslistojen pohjalta. Taloustilanteen koheneminen, voimakkaasti kasvanut palvelutarve sekä työntekijöiden kokema kuormitus ovat kaikki sellaisia tekijöitä, jotka pakottavat tarkastelemaan kaupungin taloustilannetta uudelta pohjalta. Kehyksen laadintaa varten linjatut säästösuunnitelmat eivät enää palvele tarkoitustaan ja niitä on tarkasteltava kriittisesti uudelta pohjalta. On myös selvää, että kaupunki ei voi jatkaa loputtomasti leikkausten tiellä. Vantaan taloutta on pystyttävä vahvistamaan tuloja kasvattamalla. Tarvitsemme lisää yrittäjyyttä. Tarvitsemme lisää työpaikkoja ja lisää työllisyyttä. Koronatilanteen helpottaessa tarvitsemme myös yli kriisiajan kurottavia visioita. Tässä työssä tarvitsemme tulevaisuuden uskoa luovia, kaupungin maan arvoa nostamia ja kunnianhimoisen kaupunkikehityksen mahdollistavia kärkihankkeita. Tarvitsemme elinvoimaa lähiöihin ja uutta liiketoimintaa. Tarvitsemme myös arvokkaan lähiluontomme turvaavia rakentamisen ratkaisuja ja kuntalaisia kunnioittavaa ja kuuntelevaa keskustelukulttuuria.

Kiitos.

2:10:27 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

(Välihuuto.)

Pitäisi olla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

(Välihuuto.)

Tässä ilmeisesti ei tältä pädiltä voi näitä nuotteja lukea samalla. Joo, se on vähän kuin entisellä puheen pitäjällä, jolla paperit lensi tuuleen. Mutta eläköön isänmaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

Voitto alkaa jo hämmöttää. Suomea reilusti yli vuoden ravistellut koronakriisi alkaa hiljalleen taittua. Suomi avautuu. Olemme yhdessä pian nujertaneet tämän vitsauksen. Sosiaali- ja terveysministeriö päätti tänään, että koronan torjunnassa luovutaan valtakunnallisista toimenpidetasoista. Muutos mahdollistaa jo pienet tapahtumat, kirjastot ja museot ryhtyvät pian availemaan oviaan. Vaikka matkalla on ollut vaikeitakin mutkia, rokotukset ovat sittenkin edenneet nopeasti. Vantaalla ovat käynnissä nyt meidän 40 ja 50 välillä olevien nuorten, tai lainausmerkeissä nuorten rokotukset. Itselleni tieto rokotusajan varaamisesta kilahi tekstiviestinä puhelimeen illalla 7 jälkeen ja kello 14 seuraavana päivänä pääsin piikille.

Vantaalla osataan hoitaa asioita hyvin, kun on tahtoa ja voimavarat ovat kunnossa. Moni on kertonut, että rokotuksen jälkeen olo on ollut hyvä ja helpottunut. Se on helpotus koko yhteiskunnalle.

Arvoisa puheenjohtaja, vasemmistoliiton linja on ollutkin, että ohimenevän koronakriisin varjolla ei pidä tehdä pysyviä leikkauksia, heikennyksiä ja sopeutuksia kaupungin palveluihin. Pandemian päälle ei pidä kasata vielä palvelukriisiä. Koronan aikana meille on silti syntynyt ja kasaantunut hoito- ja hoivavelkaa, oppimisvelkaa ja työllisyysvelkaa. Tässä velassa korkokulut ovat kovat ja ne juoksevat koko ajan. Hoitovelka kertoo, kuinka paljon ihmisten muita sairauksia ja sosiaalista hyvinvointia on kriisin aikana jätetty hoitamatta. Kaupunki onkin tehnyt laskuharjoituksia velan suuruudesta. Kun ynnätään yhteen hoitamatta jääneet terveysterveystoimet, hammashoito-

, mielenterveys-, päihdehoito-, sekä vanhus- ja vammaispalvelut, puhutaan noin 22-25 miljoonasta eurosta.

Myös osa lapsista ja nuorista on kokenut kovia. Lasten tilannetta koronan jälkihoidossa pohtinut sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä on varoittanut, että ”pitkittyvä kriisi vaikuttaa syvästi jo valmiiksi heikommassa asemassa olevien lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin, ja kriisin sosiaaliset vaikutukset voivat olla erittäin pitkäaikaisia”. Media on kertonut nuorten lisääntyneistä päihde- ja mielenterveysongelmista, koulujen keskeyttämisestä ja oireilemisesta jopa kaikkein kauheimmilla rikoksilla. Moni aikuinen on menettänyt työpaikkansa tai joutunut laittamaan yrityksessään lapun luukulle.

Toistaiseksi Vantaa on reagoinut koronan jälkeiseen aikaan vain talouden saneeraussuunnitelmilla. Valitettavasti sopeuttamistalkoot ovat toistaiseksi olleet jonkinlainen epäonnistunut hybridi, jossa ovat yhdistyneet kovat leikkaukset, epäsosiaalinen kiinteistöveron nosto ja jokseenkin onneton näpertely. Palveluihin on tehty miljoonasäästöjä samalla, kun on puuhattu nuorisotoimen sukelluslaitteiden myyntiä. Ehkäpä jälkipolvet muistavat tämän rohkeuden. Koronakriisissä koettiin käänne, kun kaupunki uskalsi luopua nuorten sukelluslaitteista. Tällaisilla toimilla me levitämme kaupunkiin vain ankeuden autiomaata ilman, että sillä saavutetaan mitään, edes säästöjä. Tämä linja pitää hylätä. Me tarvitsemme nyt kokonaisvaltaisen jälleenrakennuksen ohjelman, strategian ulos koronakriisistä. Se pitää linjata, miten pandemian ja sen tuomien rajoitusten inhimilliset, sosiaaliset, terveydelliset ja myös mielenterveydelliset ongelmat ratkaistaan. Vasemmistoliitosta tehtiin tällainen aloite kaupunginvaltuustossa jo tammikuussa.

Arvoisat vantaalaiset, meillä on varaa hoitaa koronan tuomat vauriot. Vantaan taloudella menee kohtuullisen hyvin, vaikka julkisuudessa siitä onkin vaiettu. Maan punavihreä kansanrintamahallitus on auttanut Suomen kunnat yli koronakriisin. Vantaa saikin yhteensä noin 90 miljoonaa euroa koronatukea. Tukipaketti oli toki kertaluontoinen, mutta niin on koronakin. Kukaan ei kai kuvittele, että pandemia on meidän kuokkavieraanamme ikuisesti. Samalla myös kaupungin verotulot kasvoivat selvästi. Nämä tekijät yhdessä vetivät tilinpäätöksen lähes 55 miljoonaa euroa plussalle. Vantaan vuosikatekin oli hurjat 166,8 miljoonaa euroa. Investointeja

pystyttiin tekemään 145 miljoonalla eurolla ja lisäksi kaupungin taseessa oli vuoden 2020 lopussa kasaantunutta ylijäämää lähes puoli miljardia, siis puoli miljardia euroa.

Tänä keväänä työnsä päätti myös kaupunginhallituksen nimittämä sopeuttamis- ja leikkaustoimikunta. Vasemmistoliitto ei sitoutunut sen suosituksiin. Mielestämme kyse on myös kuntademokratiasta. Pian kautensa päättävän valtuuston ei pidä tehdä linjauksia, jotka sitovat tulevien kuntapäätäjien käsiä. On äänestäjien asia päättää vaaleissa, millaista talouslinjaa he tukevat.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät vantaalaiset.

Vantaa on hyvä paikka asua, käydä koulua, tehdä työtä ja viettää ansaittuja eläkepäiviä. Se ei kuitenkaan tapahdu itsestään. Kuntavaalien jälkeen meillä pitää panostaa työllisyyteen, edulliseen asumiseen, kulttuuriin ja virkistäytymiseen, purkaa terveydenhoitojonot, pitää huolta oirehtivista lapsista, nuorista ja perheistä, sekä huolehtia inhimillisestä vanhustenhoidosta. Se vaatii näihin sitoutuneita valtuutettuja. Meillä on onneksi varaa hoitaa koronan tuomat ongelmat. Hyvä elämä kuuluu kaikille.

2:17:10 Valtuutettu Niilo Kärki

Kiitoksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Onko siellä kamera päällä? Ei, se taisi heittää pois senkin.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Hyvä juttu. Kiitoksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Arvon valtuutetut. Hyvät kuulijat.

Aiemmissa puheenvuoroissaan kollegat ovat, kuten etukäteen jo arvelinkin, tuoneet esiin useimmat talouden ja palvelujen haasteet talousarvio- ja toimintasuunnitelmavuosille. Epävarmuustekijöitä ovat erityisesti koronasta palautuminen, syntyneen hoitovelan hoitaminen, verokertymän palautuminen ja sote-muutos sekä siitä aiheutuvan taloudellisen lisäkuorman suuruus. Samaan aikaan meidän on parhaamme mukaan pyrittävä järjestämään ikääntyvän väestön kasvava

hoivantarve, nuorison lisääntynyt mielenterveyspalvelujen tarve, koulujen kasvanut psykologien ja kuraattorien tarve, erityisnuorisotyöntekijöiden lisäys ja niin edelleen. Eikä ole kyse yksin rahasta, vaan myös ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinnin onnistumisesta. Sote-muutoksen jälkeen opetus- ja kasvatustoimi on suurin ja tärkein toimiala. On tarvetta lisätä laaja-alaisten opettajien määrää ja koulujen perustamia tarkkailuluokkia. Vantaallakin oppimiserot koulujen välillä ovat revähtäneet. Päätösvaiheessa erot voivat olla jopa 2 lukuvuoden suuruisia. Oppimisen taso on laskenut kautta linjan, mikä on erityisen huolestuttavaa. Tällaisessa jatkuvassa rahoituspaineessa on muun muassa ylikallis ratikka jätettävä. Samoin on pysyttävä poissa muun muassa valtiolle kuuluvista valtakunnallisista Suomirata- ja lentorantahankkeista. Vantaalaiset valtioveronmaksajat osallistuvat niihin aivan riittävästi veronmaksullaan, jos valtio nuo hankkeet päättää toteuttaa.

Vaikka haasteiden vyöry helposti ohjaa miettimään vain ensi ja seuraavaa vuotta, on suunniteltava ja valmisteltava myös pidemmälle vaikuttavia asioita. Syksyn budjettivaltuustossa toivoin pääkaupunkiseudun yhteistyötä valtion suuntaan maahanmuuttoasioissa ja segregaaation torjunnassa. Oli hienoa lukea Helsingin Sanomista helmikuussa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunginjohtajien yhteinen apuvetoomus valtiolle valtaviin maahanmuuttohaasteisiin. Siitä lämmin kiitos kaupunginjohtajalle.

Mitä muissa pohjoismaissa tapahtuu? Ruotsissa 4 puoluetta julkaisi yhteisen maahanmuuttopoliittisen ohjelman yhdessä Ruotsin demokraattien kanssa. Tanskan pääministeri ilmoitti tammikuussa hallituksen tavoitteena olevan nolla turvapaikanhakijaa. Nämä esimerkit ovat vuosikymmenten kokemusasiantuntijoilta. Suomessa hallitusta on syytä jatkossakin keskusteluttaa maahanmuuton haasteista ja sen aiheuttamista kasvavista kuluista yhteiskunnalle. Valtio päättää, mutta kuluista valtaosa kohdistuu kunnille. Vantaa on Suomen vieraskielisin kunta. Helsinki, Espoo, Vantaa -alueella asuu ensimmäinen miljoona 5 miljoonan väestöstämme. Vieraskielisiä on nyt noin 20 prosenttia ja vuosittainen väestönkasvu on valtaosaltaan vieraskielisiä. Marraskuussa harmittelin, ettei valtuusto saanut luvattua selvitystä positiivisen erityiskohtelun ohjelman kuluista ja vaikutuksista. Valtuusto tarvitsee tietoa kuluista ja säästöistä päätöksiä tehdessään. Samoin kaupunki tarvitsee tietoa maahanmuuttajien aiheuttamista kuluista ja muista maahanmuuton haasteista keskustellessaan valtion kanssa. Tulevalle valtuustokaudelle on syytä pohtia

esimerkiksi kirjanpitoon maahanmuuttoon liittyvien kulujen projektikoodit. Nyt tietoa ei oikein ole, vain arvauksia ja arvioita.

Kiitokset.

2:21:30 Valtuutettu Tiina Tuomela

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuustokollegat, virkahenkilöt ja muut tilaisuutta seuraavat.

Koronavirus on kurittanut meitä jo reilun vuoden ajan. Kesää kohti olemme onneksi menossa toiveikkaasti matalampien tartuntalukujen kanssa. Koronan aikana on sosiaali- ja terveydenhuollossa syntynyt hoito- ja hoivavelkaa, jonka kurominen vaatii toimenpiteitä. Nostan esille muutamia kohtia.

Työttömyystilanne on onneksi parantanut viime vuoden pohjalukemista, mutta edelleen monissa vantaalaisissa perheissä eletään epävarmuuden aikaa. Huoli toimeentulosta on siis konkreettisesti läsnä ja näkyy ruoka-avun ja muun konkreettisen avun lisääntyneenä tarpeena. Ruoka-apujonoihin on tullut eläkeläisten, opiskelijoiden ja lapsiperheiden lisäksi uutena ryhmänä yrittäjiä, joilta toimeentulo on mennyt alta.

Vantaan asukasluku kasvaa ja ikäihmisten osuus kasvaa. Siten palvelutarve vääjäämättä lisääntyy. Ihmiset tarvitsevat hoitoa ja hoivaa. Siitä ei voi tinkiä. Koronan aikana myös ikäihmisten yksinäisyys on lisääntynyt. Täten etsivä vanhustyö, kotihoidon riittävät resurssit ja palveluasumisen riittävyys ovat asioita, joihin tulee vastata.

Koronan aikana hoitamatta jääneet ei-kiireelliset potilaat tulevat aiheuttamaan terveydenhuoltoon lisäkapasiteetin tarvetta. Koronakriisin jälkihoitona tarvitsemme resursseja myös mielenterveyspalveluihin, eri ikäisten tukipalveluihin ja psykososiaaliseen tukeen. Erityisesti nuorten mielenterveyspalvelut ovat ruuhkautuneet. Itsetuhoisia lapsia ja nuoria hoidetaan ylipaikoilla osastojen käytävillä, kun varsinaiset paikat ovat jo täynnä. Apua tulisikin saada heti, 24/7, esimerkiksi auttavan puhelimen muodossa ja hoitoon tulisi päästä 1-2 viikon sisällä. Valmistelussa oleva terapiatakuu tulisi Vantaalla ottaa käyttöön jo eturintamassa. Myös oppilashuollon resursseja tulee lisätä. Tarvitsemme koulukuraattoreita,

koulupsykologeja, mutta myös nuorisotyöntekijöitä ja kouluavustajia lastemme rinnalla kulkijaksi.

Lähisuhdeväkivalta on lisääntynyt koronan aikana. Täten esteettömien turvakotipaikkojen määrää tulee lisätä ja perheiden jaksamista tulee tukea kotipalvelun resursseja ja muuta ennaltaehkäisevää tukea lisäämällä. Useimmiten kun on niin, että lapsi voi hyvin, jos perhe kokonaisuudessaan voi hyvin.

Mistä sitä rahat tähän kaikkeen? Juustohöylämäinen leikkauspolitiikka ei toimi. On keskityttävä olennaiseen, siihen mikä edistää asukkaidemme hyvinvointia. Uusia veronmaksajia saamme, mikäli meillä on laadukkaita ja terveitä päiväkotia ja kouluja, monimuotoista asuinrakentamista ja toimivat sosiaali- ja terveystalvet. Nämä ovat veto- ja pitovoimatekijöitä.

Viime vuonna päätetty kiinteistöveron korotus ei ollut kristillisdemokraateille mieluinen, eli sitä linjasta emme voi kannattaa. Kun valtion laskennallisesti runsas kompensatio ei enää jatku, onko sitten edessä keskustelu kuntaverosta? Sekään ei ole mieluinen vaihtoehto. Lisälainaakaan emme toki voi määrättömästi ottaa. Investointeja tulee tarkastella kriittisesti. Toki esimerkiksi sisäilmaongelmaisia rakennuksia tulee korjata ja uusia rakentaa, mutta osaa isoista investoinneista voimme varmasti siirtää. Ratikkaa on perusteltu tulossa olevilla tuotoilla. Parhaimmillaankin tuo tuotto realisoituu vasta vuosien päästä. Suunnitelmaa voidaan siis kivutta siirtää vaikkapa 3 vuodella.

Kunnan tehtävä on turvata asukkaidensa hyvinvointia. Nyt on aika keskittyä tähän olennaiseen tehtäväämme.

Kiitos.

2:26:12 Valtuutettu Jussi Vähäkangas

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut sekä kaikki seuraajat.

Tulevaisuutta pitäisi lähestyä rohkeasti ja ennakkoluulottomasti. Sellaisen saaminen puheenvuoroon ei helposti onnistu. Löysin kuitenkin uuden näkökulman Matti Jurvan vanhasta kupletista. Siinä neuvotaan seuraavasti:

”Älä sinä ihminen hermostu. Ihmettele sinä vaan. Ota nöyrästi vastaan se, mikä ylhäältä annetaan.”

Tällä tarkoitan sitä, että tulevien vuosien synkkä yleisnäkymä ei ole omaa syytämme. Näistäkin vaikeuksista on selvittävä. Helppoa se ei tule olemaan. Kunnallisen itsehallinnon kova testi oli 90-luvun alun talouskriisin vuodet. Pahin pudotus bruttokansantuotteessa oli -13 prosenttia yhden vuoden aikana, ja samana vuonna työttömyys maassa nousi huippuunsa, 18,1 prosenttiin. Kunnat selvisivät siitä, mutta raskasta se oli. Jouduttiin lomautuksiin, jopa irtisanomisiin, mutta kenenkään ei tarvinnut pelätä, etteikö vanhuksista ja lapsista olisi pidetty huolta. Nyt kunnallinen itsehallinto joutuu uuteen kestävyystestiin. Se ei tule olemaan helppoa varsinkaan Vantaalla. Asiasta käytti selkokiehisen puheenvuoron kaupunginjohtajamme Viljanen kirjoituksessaan Helsingin Uutisissa.

Vantaa tulee olemaan talouden osalta sote-uudistuksen häviöjiä. Talouden laskentaperusteet eivät kuitenkaan ole kiveen hakattuja. Niistä pitää löytää säästövaraa. Vantaan erityisasemaa voi kuvata monella tekijällä. Kasvu vaatii resursseja, eikä esimerkiksi maan sisäiselle muuttoliikkeelle voi asettaa sulkua. Myös koronan exit vaatii panostuksia. Lentokenttäklusterin avautumista odottavat monet tuhannet Vantaan ja pääkaupunkiseudun lomautetut työntekijät. Kukaan ei lentomelua kaipaa, mutta nousevien koneiden ääni voimistuessaan kertoo, että kohti parempaa ollaan menossa. Parhaiten nämä merkit kuulemme me, jotka asumme lähellä lentokenttää.

Kiitos.

2:29:06 Valtuutettu Patrik Karlsson

Ärade ordförande, fullmäktigekolleger, mina damer och herrar, kommuninvånare.

Vi har haft det exceptionellt det senaste året. Coronapandemin har fått många på knä, både personliga planet och även för stadens anställda och ekonomin har det tårt hårt. Vi får tacka staten för extra statsbidrag som gjort att vi hade ett positivt resultat 2020. Vanda lyckats väl med coronavaccineringen och vi ser ljus i tunneln. Nästa års budget kommer inte att vara lätt att få ihop, nu krävs det goda idéer och gott samarbete. Framt- framtidstro måste vara ett ledord. Vi måste ny- nu analysera och fundera vilka satsningar som är nödvändiga och livsviktiga för stadens invånare,

välståndande och även se till ekonomin. Alltså ingen lätt ekvation. I synnerhet barn och unga har lidit under pandemin och deras välståndande måste prioriteras och synas i budgeten 2022. Även åtgärder som gäller arbetsplatser är viktiga, att satsa på så att vi igen får ner arbetslöshetsgraden i Vanda. Att göra rätt satsningar kommer att vara av avgörande betydelse. Vi måste våga tro på framtiden och vad den för med sig. Vi måste effektivisera verksamheten genom nya sätt att arbeta och genom att utnyttja den teknik som finns. Vi behöver inte heller producera allt själv, det går också riktigt bra att konkurrera ut vissa tjänster. Vår skattepolitik måste vara attraktiv så att både människor och företags flyttar till Vanda. SFP är inte redo för en skatteköjning på kommunal- eller fastighetsskatt vad beträffar budget 2022. Staden bör aktivt samarbeta med företagare i Vanda för att ge dem all den hjälp de behöver samt kan få av staden. Man måste bedriva en planpolitik som möjliggör byggande av attraktiva områden. Det finns bra förutsättningar: flygfältet, Dickursby-station och kollektivtrafiken. Så att goda trafikleder i kombination med grönskande miljö. Vi måste även satsa på att göra Vanda ännu attraktivare. Sälja tomter och planera för att ta emot flera företag. Ta privat markägare med i planeringen, av vår framtida, i-mera i framtiden. Social- och hälsovården har drabbats hårdast under pandemin, och stort tack till alla arbetstagare som gett allt i dessa tider. Inom social- och hälsovården krävs mycket även i framtiden, och nya lösningar och nya former på service behövs oberoende hur det går med vårdreformen, som kommer att vara ekonomiskt tungt för Vanda. Inom bildning och undervisning har (-) [2:31:56] varit en utmaning. Skolan och daghemmen har haft det tufft. En stor eloge till alla ute i skolor och daghem samt alla föräldrar för er stora hjälp. Att inte veta när man har närundervisning och när man är på distans har varit jobbig faktor både för hemmen och skolor. Vi inom SFP är glada av Mårtensdals bildningsrum (--) plan nu godkänts i nämnderna, men hoppas att Fastighetscentralen tar sitt ansvar att fixa det dåliga taket och att det inte görs på bekostnad av projektet i övrigt. Inom SFP är vi mycket oroliga angående äldreboende för den svenskspråkiga befolkningen. Vi väntar med spänning på den utredning som ska bli klar 2021. Och Vanda ska även göras attraktivt, även för svenskspråkiga och stadens marknadsföring borde förbättras på den punkten. Det talas om att Vanda är en tvåspråkig stad, vilket det är. Men det borde även synas ännu mer utanför Vandas gränser. Vi jobbar vidare tillsammans mot ett ännu bättre Vanda.

Kiitos. Tack.

2:33:15 Valtuutettu Timo Auvinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Viime teknisessä lautakunnassa mulle tuli idea, että kerron teille, että mitä nyt Vantaalla on tapahtumassa. Siellä esitettiin yhtä koulun hankesuunnitelmaa ja investointibudjetista siitä kohdasta oli pitänyt karsia miljoona pois. No se on nytten, miten se sitten jatkossa tehdään. Vantaan investointibudjetin katto on 600 miljoonaa nyt seuraavalle valtuustokaudelle, mutta tässä on sit suurin puhallus, mitä nyt on tapahtumassa ja mä kerron teille. Tehän se päätätte sit, mitä te teette, mutta VTK:n kautta on menossa toiseen asteen koulutus(-) [2:34:03] Varia ja koulukampus ja sit Kielotien toimistorakennus, ne on yhteensä 250 miljoonaa. VAVin kautta on menossa vanhusten keskus Tikkurilaan ja Koisoniityn erityisasuminen, 70 miljoonaa. Sit Tikkurilan hyvinvointikeskus, siihen tulee ulkopuolinen investori, 130 miljoonaa. Peijas, 30 mennessä sinne pitää rakentaa vaikka mitä HUSin kanssa yhdessä, 260 miljoonaa. Suomirata, kokonaisarvio on 5,7 miljardia ja tämän hetken, mitä Vantaa on siinä suunnittelussa mukana, se on vähän yli 7 prosenttia, niin siitä tulee 400 miljoonaa. Ratikka noin 300 miljoonaa. Ratikat plus varikko 85 miljoonaa. Kokonaan tämä koko paletti nyt tässä näin, se on puolitoista miljardia, 1500 miljoonaa. Niin nyt te joudutte seuraavalla valtuustokaudella ihan varmasti miettimään, mitkä tästä on pakollisia ja mitkä on tärkeitä. Siellä on tärkeitä kohteita hyvin paljon.

No sitten nuoremmat, mitkä ette muista, että korot voi olla ihan jotain muuta kuin mitä ne on nytten. Kun ajatellaan, että jos 5 vuoden päästä onkin korot vaikka 3 prosenttia ja otetaan sen köykäisemmän mukaan, että Vantaalle ja nämä, mitkä ulkopuoliset, kun ei nekään niitä ilmaiseksi teille tee, niin korkokulut on 60 miljoonaa ja se on käyttötaloudesta pois. Ja nämä kaikki, mitkä tehdään tuolta VTK:n, VAVin, jonkun investorin kautta tai valtion kanssa, niin ei ne niitä hyvää hyvyyttään tee. Te maksatte kaikki käyttötaloudessa. Ja jos nämä toteutuu, niin Vantaalla ei ole siihen varaa.

Toivon viisautta näihin päätöksiin, kun valitsette seuraava valtuusto noita. Ja sit ihan semmoinen viimeinen asia valtuutetuille sinne vasemmalle laidalle. Hoida nyt sen Vantin myynti, että saadaan se 20 miljoonaa pois. Se oli se valtuutettu Eerola.

Kiitos etukäteen.

2:36:45 Valtuutettu Jenni Chen

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa valtuusto, virkamiehet sekä yleisö.

Jenni Chen -valtuustoryhmä eli minä - minun mielestäni kaupungin täytyy pyrkiä ensisijaisesti pitämään peruspalvelut laadukkaana. Kuten sosiaali- ja terveyspalveluiden, koulutuksen sekä muiden lakisääteisten palveluiden laatu ei saa heiketä säästötoimenpiteiden takia. Vantaan kaupunki on onnistunut kiitettävästi toteuttamaan 2020 strategiset tavoitteensa. Tästä täytyy antaa kiitosta kaikille luottamushenkilöille sekä virkamiehille hyvästä yhteistyöstä.

Korona on kasvattanut terveydenhuollon sähköistä asiointia merkittävästi. Kaupunki pitää huolen siitä, että sähköisen asioinnin tarvikkeet ja laitteet pystyvät kattamaan kysyntää ja varaa myös tarpeeksi uusien laitteiden ja tietojärjestelmien hankintaan. Terveystä ei pidä säästää. Hoivakotien vanhuksista pidetään huolta varmistamalla lääkitysten saatavuus, hoitojen riittävyys sekä järjestämällä riittävät ulkoilumahdollisuudet. Koulutuksessa otetaan huomioon monikielisyys, oppimisvaikeuksista kärsivät lapset sekä aikuisten uudelleen koulutus. Esimerkiksi S2:n eli monikielisten lasten suomen kielen tukeminen heti alakoulusta alkaen auttaa koulupudokkaiden ehkäisemisessä.

Kaupunki pyrkii rakentamaan tiiviisti (junaraide) [2:38:16] sekä tulevan ratikan varteen. Rakentamisessa otetaan huomioon monipuolinen asumiskanta, perhekuntien koko ja inhimillisen elämisen tarpeet. On tärkeää, että palvelut rakennetaan samalla aikataululla kuin alueelle muuttavat asukkaat. Asukkaiden ei pidä ajaa kauas kotikylästä palveluita hakemaan. Esimerkiksi apteekki ja ruokakauppa tulee olla kävelymatkan päässä kodista. Kulttuuritarjonnalla ja ehkäisevällä nuorisotyöllä voidaan ennaltaehkäistä ja lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kaupunki ylläpitää elinvoimaa ja pitovoimaa panostamalla ympäristön monipuolisuuteen, erityisesti uusien ulkoilu- ja liikuntapuistojen, leikkipuistojen ja pyöräilyreittien rakentamisen ja entisten korjaaminen riittävillä resursseilla. Hyvä kaupunki rakentuu tasapainoisesta kokonaisuudesta, jossa mittarina on palveluiden saatavuus, hoidolle pääsemisen nopeus, ulkoilureitit, liikunnan ja kulttuurin tarjonta. Se edellyttää kaikkien yhteistyötä, eikä vastakkainasettelua.

Toivottavasti nämä edellä mainitut asiat ovat astetta paremmin seuraavalla sekä sitä seuraavalla valtuustokaudella, kun jälleen tartun valtuuston talouden asiakirjaan. Minä kiitän nyt tässä vaiheessa.

2:40:06 Valtuutettu Ulla Kaukola

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut ja kuntalaiset.

Ensi taloussuunnitelmakauden oleellisimpia asioita ovat minun mielestäni ensinnäkin työllisyysasteen nosto vähintäänkin koronaa edeltävälle ajalle, jolloin se oli Vantaalla yli 75 prosenttia eli Suomen parhaita. Vantaa on kaupunki, jolle verotulot ovat erityisen tärkeä osa budjettia. Vantaan työttömyysaste oli maaliskuussa Uudenmaan korkein, 15 prosenttia. Suurena ongelmana on muun muassa nuorten työttömyyden kaksinkertaistuminen. Onneksi Vantaa sai miljoonan euron rahoituksen nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Hankkeen tavoitteena on, että 2 vuodessa kaupunki saa tuettua 400 nuorta työllistymiseen tai opintoihin saakka. Myös työllisyyden kuntakokeilun onnistuminen on erittäin tärkeää.

Toisena asiana koulutus. Vantaalaisten koulutusastetta on saatava korkeammaksi, jotta työttömyyden osuessa kohdalle siirtyminen ammatista ja työpaikasta toiseen on mahdollista. Me tarvitsemme uuden lukion, jotta saamme lukiopaikkojen määrän noin 60 prosenttiin ikäluokasta. Me tarvitsemme lisää ammatillisen koulutuksen arvotusta ja Vehkalaan pikaisesti uuden toimitilan. Oppivelvollisuuden laajentaminen tulee juuri oikeaan aikaan. Se on viesti siitä, että nuorta ei jätetä selviytymään yksin, vaan yhteiskunta huolehtii, että opiskelut jatkuvat myös yläkoulun jälkeen. Tähän saakka 15 prosenttia ikäluokasta on jäänyt pelkän peruskoulun varaan, jolloin työtäkin on ollut vaikea löytää. Puheet siitä, että työ olisi vaihtoehto koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille ei pidä paikkaansa. Tilastot kertovat, että koulutuksen ulkopuolella olevista alle 18-vuotiaista nuorista 4 5:stä on ollut myös työelämän ulkopuolella. Oppivelvollisuuden laajentamisen onnistuminen on erittäin tärkeää.

Kolmantena hyvinvointi. Ihmisten on päästävä lääkäriin 2 viikossa ja koronan aikana kertynyttä hoitovelkaa pitää saada purettua. Korona on tuonut myönteisiäkin asioita ihmisten hyvinvointiin. Moni on lähtenyt liikkeelle omalle lähialueelle ja lähiluontoon. Ulkokuntoilupaikat ovat olleet tavattoman suosittuja.

Vihdintien länsipuolella ei sellaista paikkaa ole lainkaan ja siksi teenkin tänä iltana valtuustoaloitteen, että saisimme Lammaslammen alueelle Pähkinärinteeseen monipuolisen ulkokuntoilupaikan.

Neljäntenä asiana on meidän vieraskielisen väestön pitäminen mukana. Tällä hetkellä vantaalaisista yli 21 prosenttia on vieraskielisiä. Vuonna 2030 heitä on jo 30 prosenttia. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman on syytä jatkaa.

Kaiken kruunaa tietenkin usko tulevaisuuteen. Vantaa on suuri kaupunki, jolla pitää olla myös suuria suunnitelmia tulevaisuutta varten. Olen tottunut siihen, että ensin suunnitellaan ja vasta suunnittelun jälkeen tehdään päätökset, kun faktat ovat tiedossa. Siksi pidän hyvin erikoisena sitä, että kun suunnittelu on täysin kesken, niin joillakin on jo selkeä ratikkaa vastustava kanta. Sen, joka on kiinnostunut taloudesta, verotuloista ja työpaikoista pitäisi muistaa, että ratikan rakentaminen tuo kaupunkiin arviolta 4700 työpaikkaa enemmän kuin niitä olisi ilman ratikkaa.

Kiitos.

2:43:17 Valtuutettu Joel Linnainmäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä oli joku tekninen viive, mutta nyt toivottavasti näkyy ja kuuluu.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Kiitos, puheenjohtaja. Kiitos Kaukolalle hyvästä puheenvuorosta.

Seuraavien vuosien tärkeä sana Vantaalla on velka. Taloudellinen velka, sosiaalinen velka, korjausvelka, hoitovelka, ilmastovelka. Monia asioita on jäänyt hoitamatta tai tekemättä koronan vuoksi ja lähivuosina on pistettävä toimeksi, jotta yhteinen talomme ei ala rapistua. Kaupungin talous on pidettävä tasapainossa, mutta samalla on korjattava koronan aiheuttamia ja syventämiä ongelmia.

Koronan vuoksi moni sairaus on jäänyt havaitsematta, lääkärikäynti pitämättä, vanhus ilman keskusteluseuraa ja monen nuoren henkinen jaksaminen on koetuksella. Meille on siis syntynyt hoitovelkaa, joka täytyy purkaa. Arvioiden mukaan pelkästään tämän hoitovelan osalta puhutaan kymmenistä miljoonista euroista. Hyvinvointitalous takaa vahvan perustan hyvinvointipalveluille. Talouden hoidossa ei pidä sulkea mitään yksittäistä keinoa pois etukäteen ideologian perusteella.

Sopeutuksilla, veronkorotuksilla, velanotolla, omaisuuden myynneillä ja palveluiden ulkoistamisilla on kullekin käyttöä tietyin ehdoin ja tietyissä tilanteissa. Kutakin keinoa täytyy tarkastella pragmaattisesti tilanteen ja päämäärän mukaan. Toisaalta taloudellista velkaa ei voida maksaa pois ihmiselämien, hyvinvoinnin tai ilmaston kustannuksella ilman että pahoinvointi, sairaudet ja sosiaaliset ongelmat osuvat myöhemmin kaupungin kanssa entistä pahemmin.

Arvoisa puheenjohtaja, mielestäni politiikan tarkoitus on torjua eriarvoisuutta. Suomessa, toisin kuin monessa muussa maassa, ongelmana eivät ole liian suuret tuloerot, vaan hyvinvointi-, koulutus- ja terveyserot. Ongelmamme on, että yhä vieläkin lääkärin lapsesta tulee todennäköisemmin lääkäri kuin kaupan kassan lapsesta ja todennäköisesti saman lääkärin lapsi elää pidempään ja laadukkaampaa elämää kuin duunariperheen lapsi. Vantaalle eriarvoisuuden torjunta on elintärkeä kysymys. Verrattuna naapurikuntiin, meillä elää enemmän pienituloisia perheitä ja vanhuksia sekä pahoinvoivia lapsia ja nuoria, jotka nyt koronan myötä kaipaavat entistä enemmän tukeamme. Tähän huutoon meidän on vastattava ja tämän vuoksi kaupunginjohtajan valmistelussa oleva koronan jälkihoidon ohjelma on niin kriittisen tärkeä.

Nostan lopuksi esille 3 näkökulmaa. Ensinnäkin nuorten mielenterveyspalveluihin on viikkojen jonot. Tämä on kestävätilanne apua tarvitsevalle lapselle tai nuorelle. Tarvitsemme toisen nuortenkeskusta Nupin, joka palvelisi myös Länsi-Vantaata. Toiseksi haluan nostaa esille perheneuvoloita. Perheneuvolat ovat olleet jo vuosia tukossa. Kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa. Inhimillistä ja taloudellista hintaa maksetaan myöhemmin lastensuojelussa. Kolmanneksi haluan korostaa vanhusten palveluita. Kaikki, mitä olemme viimeisen vuoden aikana tehneet koronan torjumiseksi, on tehty riskiryhmien ja ikäihmisten terveyden turvaamiseksi. Kuitenkin juuri nämä toimet ovat osaltaan myös pahentaneet monen vanhuksen yksinäisyyttä tai siirtäneet lääkäriin hakeutumista. Koronan jälkihoitoa ei voida tehdä panostamatta vanhusten hoivaan ja hyvinvointiin. Julkinen valta ei voi tehdä kenestäkään onnellista, mutta voimme oikeilla valinnoilla taata jokaiselle yhdenvertaisen mahdollisuuden onnellisen elämän tavoitteluun.

Kiitos.

2:46:43 Valtuutettu Sirkka-Liisa Kähärä

Kiitos.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut ja seuraajat.

Minna Räsänen piti oikein hyvän puheenvuoron lapsiin ja nuoriin kohdistuvista toimenpiteistä ja siitä, kuinka ennaltaehkäisevällä työllä on suuri merkitys. Kaupunkikulttuurin toimialalla tehdään juuri tätä ennaltaehkäisevää työtä. Ensi vuoden taloussuunnitelmaan on suunniteltu kaupunkikulttuurin toimialalle jälleen kerran aivan kohtuuttomat leikkaukset suhteessa siihen, mikä on toimialan budjetti. Säästötavoite ensi vuodelle olisi 1,4 miljoonaa euroa, kun toimialan budjetti on noin 70 miljoonaa. Tälle vuodelle säästötavoite 1,5 miljoonaa euroa. Säästötavoite on hurja, kun vertaa sitä kasvatuksen ja oppimisen tai sosiaali- ja terveystoimialaan. Liikuntapalveluissa säästötavoite olisi yli 400 000 euroa. Palvelualueiden menoista on noin 50 prosenttia sisäisiä vuokria, noin yksi neljäsosa henkilöstömenoja ja yksi neljäsosa suoranaisesti toimintaan liittyviä menoja.

Tämä tarkoittaa sitä, että toiminta-avustuksia tullaan leikkaamaan liikuntajärjestöiltä ja maksuja korottamaan. Samaan aikaan kaupungin toimesta ollaan lanseeraamassa matalan kynnyksen maksutonta tai erittäin huokeaa harrastustoimintaa lapsille ja nuorille. Tätä toimintaa varten kaupungin liikuntatilat olisivat maksuttomassa käytössä. Tämähän on erittäin loistava asia. Valitettavasti toiminnan aiheuttamien kustannusten maksajiksi joutuvat edellä mainitut liikuntajärjestöt, varsinkin lapset ja nuoret, koska seuroja tullaan laskuttamaan kaupungin kaikista liikuntatiloista muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Näin säännöllistä ja tavoitteellista toimintaa harjoittavilta liikkujilta ja seuroilta tullaan keräämään entistä enemmän maksuja seuraavina vuosina.

Kukkonotkon leirikeskus seisoo tyhjiään. Toki suurin syy siihen on korona, mutta jos toimintavuosi olisi ollut normaali, niin silloinkin leirikeskus olisi ollut vahvasti vajaakäytöllä. Viime syksynä leikattiin tuottavuus- ja kasvutoimikunnan leikkurissa lapsi- ja nuorisojärjestöille Kukkonotkon leiritoimintaan annettavaa tukea. Lautakunta viestitti, että mikäli kaupungin omille järjestöille annettavasta leirituesta Kukkonotkossa luovutaan, pitää toimintaa järjestää siten, että ruokapalveluja ja siivousta tarjoavan yrityksen palveluista luovutaan ja osallistujat hankkivat itse

ammattitaitoista keittiöhenkilökuntaa ja siivoavat tilat annettujen ohjeiden mukaan. Tuesta luovuttiin, mutta yritys on edelleen palvelujen tuottaja, joten tilanne on se, että Kukkonnotkon leirikeskukseen käyttö on liian kallista monelle toimijalle myös jatkossa. Palvelujen hinnoittelu edellä mainitun yrityksen myötä on jo aikaisemmin aiheuttanut sen, että esimerkiksi leirikoulut ja muut järjestöt eivät käytä Kukkonnotkon palveluita. Nyt samaan tilanteeseen joutuvat vantaalaiset lapsi- ja nuorisojärjestöt.

Kiitos.

2:50:04 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut.

Yhdyn edellisiin toki kaikissa näissä tärkeissä hoitovelka-asioissa, jotka meidän pitää päästä korjaamaan, mutta vielä enemmän pidän tärkeänä sitä, että saataisiin ihmisille työpaikkoja, nämä kaikki 15 000 ihmistä töihin, 2000 nuorisotyötöntä töihin tai opiskelemaan ja siihen mielestäni oikea keino ei ole silloin vetää liinat kiinni ja vetää investoinnit tiukille. Ei me voida jäädä mihinkään turpeeseen makaamaan. Meidän täytyy ruveta toimimaan, ja nyt kun meillä on kassassa rahaa 460 miljoonaa euroa ja meillä on nollakorkoiset lainat ja meillä on ihmisiä vailla työtä, niin nyt jos koskaan meidän kannattaa tehdä niitä investointeja. Samalla tavallahan me rakensimme Kehäradan aikoinaan finanssikriisin jälkeisessä tilanteessa, jolloin saimme kohtuuhintaisia tarjouksia firmoilta. Sama koskee mihin tahansa taantumaan, myös koronataantumaan. Se on edullista rakentamisaikaa, ja nyt rahat poikimaan sieltä kassasta ja ihmisille työtä ja sitä myöten verotuloja. Ja sitten voimme käyttää myös - esimerkiksi viime vuonna jäi palkkatukea käyttämättä 1,2 miljoonaa euroa koronan takia. Nämä rahat nyt sitten tuplana toimimaan tänä vuonna. Vastaavasti kesätyöseteleitä voitaisiin jakaa aivan hyvin kaikille alle 25-vuotiaille työttömille, että saataisiin heidät edes vähäksi aikaa sieltä masentumasta. Työseteli, josta tein aloitteen, voi olla myöskin keino saada ihmiset töihin ja pienyrittäjille apua heidän yrityksiinsä.

Nyt tämä ei toimi se, että me vedetään vyötä vaan kireämmälle ja kireämmälle. Siinä lopussa voi käydä niin kuin J.M. Coetzeen romaanissa Michael K:n elämä, jossa hän pakeni ja pakeni ja lopulta hän päätyi elämään kaivossa, josta hän

sitten jotenkin kaivoi jotakin matoja ruoakseen, että ei herranen aika. Nyt talous pyörimään ja rahat poikimaan.

Kiitos.

2:52:51 Valtuutettu Eve Rämö

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuutetut ja muut kuulijat.

Viime vuosi oli vähintäänkin yllättävä ja ennalta-arvaamaton ja sen vaikutuksia korjaamme vielä vuosia. Osa vaikutuksista ovat sellaisia, että näkyvät kaupungin kassassa vasta viiveellä, kuten valtava hoito- ja oppimisvelka. Lapset ja nuoret ovat (-) [2:53:13] tästä kriisistä aivan kohtuutonta taakkaa. On syntynyt oppimisvelkaa ja koulupudokkuutta, jonka korjaamiseksi tarvitsemme lisää käsiä ja oppilashuollon resursseja. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut ovat pahoin ruuhkautuneet. Nuppiin tai perheneuvolaan saa ajan vasta pitkän ajan päähän. Ongelmat ehtivät kärjistyä ja ne näkyvät muun muassa lastensuojelun kasvavina asiakasmäärinä. Hyvin ei menee aikuistenkaan palveluissa. Terveysasemien matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ovat täynnä, eikä uusia aikoja saa. Moni terveyskeskuskäynti on jäänyt tekemättä ja kiireetön vaiva jäänyt odottamaan parempia aikoja. On (-) halvempaa ennaltaehkäistä ongelmia kuin korjata niitä. Valitettavasti osa tekemistämme päätöksistä on koronan lisäksi syventänyt kuntalaisten ahdinkoa. Tällä hetkellä tarvitsemme voimakasta panostusta niin ennaltaehkäisevään työhön kuin korjaavaankin työhön ja leikkauksista on luovuttava. Tämän lisäksi on huolehdittava henkilökunnan jaksamisesta. Työntekijöiden on oltava kunnossa auttaakseen muita.

Kiitoksia, puheenjohtaja.

2:54:29 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Itse asiassa mä jatkan tässä vähän siitä, mihin valtuutettu Vaula Norrena jäi. Hän pysyi työllisyydestä ja mä jatkan taloudesta. Vantaan kärkihankkeet on taloudellisesti tehottomia, mutta kun nämä palvelut nähdään vain kuluina - jos investointien taloudellista kannattavuutta katsottaisiin, Vantaan kärkihankkeiden pitäisi olla parempaa palvelua, hyvää hoivaa, joka maksaa itsensä takaisin

muutamassa vuodessa. Nyt ollaan kuitenkin leikkaamassa palveluista tavalla, joka kasvattaa kustannuksia, jotka lopulta kaatuvat kunnan eli veronmaksajien maksettavaksi. Kroonistuneiden ongelmien hoito on kallista. Nopea pääsy terapiaan mielenterveyden ongelmassa toisi tuntuja säästöjä. Erityisesti lievään masennukseen saatu oikea-aikainen tuki estäisi sen syvenemistä kalliiksi syvän masennuksen vaikeaksi hoidoksi. Ikäihmisten fysioterapialla saataisiin siirrettyä vuosia kallista laitoshoidoa heillä, joilla on pää kunnossa. Tästä on hyvin vaikuttavat tulokset Jyväskylän tutkimuksessa, jossa ikäihmisiä on vuodessa kuntoutettu sienimetsään tilanteesta, jossa tuoilta ei pääse nousemaan ja laitokseen siirtyminen on edessä, ja tästä onkin aloite siellä odottamassa. Miljoonia säästettäisiin myös paremmalla kuntoutuksella (-)leikkausten [2:55:40] jälkeen, kun toipuminen on nopeampaa. Lonkkamurtumissa (-) jo, mutta mallia pitäisi laajentaa muihinkin leikkauksiin. Ikäihmiset kuntoutuisivat paremmin.

Varhaisella perheiden tuella, minkä Eve Rämö nosti hyvin esiin, ehkäistäisiin kriisiytymistä ja kalliita huostaanottoja. Imatralla on tällä lähestymistavalla saatu merkittäviä säästöjä jo vuosia. Viranhaltijan mukaan tämä toisi Vantaallekin säästöä, mutta ei ole varaa alkupanostukseen. Koska 10 prosenttia koululaisista ei opi kunnolla lukemaan ja on vaarassa syrjäytyä, panostus lukemaan oppimisiin 1.-2.-luokille pelastaisi monen koulupolun aivan toisenlaiseksi. Tämä vähentää häiriökäyttäytymistä ja vapauttaa opettajan huomiota itse opettamiseen. Hyvät koulut ja päiväkodit ovat merkittävä tekijä asunnon ja asuinpaikan valinnaksi. Hyvät koulut ei synny sillä, että ollaan kustannustehokkaimpia opetuksessa, ei korjata kunnolla sisäilmaongelmia ja oppilaat saavat vähemmän oppitunteja kuin naapurikunnissa, eivätkä saa tarvitsemaansa tukea.

No tästä huolimatta Vantaan kärkihankkeet on ihan jotain muuta, on uutta pyntäviä ja rataa, mutta näiden takaisinmaksu on vuoden tai parin sijaan parikymmentä vuotta tai enemmän. Kannattaisiko Vantaa ottaa kärkihankkeeksi niitä investointeja palveluihin, jotka tuottavat merkittävää taloudellista tulosta? Samalla ihmisten palvelut ja elämänlaatu paranevat ja hyvät koulut houkuttelevat asukkaita. Ja ihan tästä korjaamisesta myöskin, niin sekin auttaa aika paljon taloutta, että korjataan niin, että se onnistuu ja mitataan se korjaaminen niin, että se on relevanttia. Ja myöskin se, että me emme yritä tekohengittää rakennuksia, jotka ovat jo käyttöikänsä päässä, ettei kaadeta uuden rakennukseen hintaa sinne korjauksissa, kun halvemmaksi tulisi itse

uuden rakentaminen. Ja sit vielä puuelementtikoulut pitäisi ottaa käyttöön siellä investointibudjetissa, jotta säästäisimme siinä semmoisen 60 prosenttia betonikoulun hinnasta.

Tässä. Kiitoksia.

2:57:47 Valtuutettu Pirkko Letto

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutetut ja muut kuulijat.

Aiheenani on terveyskeskukset. Terveyskeskusten toiminta on yksi tärkeimmistä palveluista kuntalaisille, erityisesti heille, joille terveyspalvelut eivät järjesty työterveyshuollon kautta. Tämä tarkoittaa erityisesti ikäihmisiä ja lapsiperheitä. Yhteyden saaminen terveyskeskukseen on ollut pitkään suuri huolenaihe. Tämän vuoden alussa muutosten kautta saatiin merkittävä parannus ja tällä hetkellä puheluun saa vastauksen jopa 7 minuutissa, kun vastausaika viime vuoden puolella oli jopa puoli tuntia tai enemmän. Toivon tämän positiivisen kehityksen jatkuvan edelleen ensi vuonna. Lääkärin vastaanotolle pääsyn tavoite on tänä vuonna 2 viikkoa ja ilmeisestikin ensi vuonna hoitotakuumuutoksen myötä lääkäriin vastaanotolle tulisi päästä 7 päivässä. Tavoitteeseen meillä on vielä pitkä matka, johon koronapandemia on omalta osaltaan vaikuttanut ja vaikuttanee hoitovelan muodossa vielä ainakin kuluvan vuoden ajan ja jopa pidempään. Meillä on vielä pitkä matka 2 viikon tai viikon hoitopääsytavoitteeseen, sillä alkuvuodesta terveysasemien vastaanoton odotusaika oli niillä potilailla, joilla on omalääkäri, elikkä heillä, joilla on useita sairauksia, noin puolitoista kuukautta ja sitten muilla lähes 3 kuukautta. Tähän on tultava muutos, sillä jonottamalla vaivat vaikeutuvat ja huolet kasvavat.

Koronan myötä on otettu käyttöön etävastaanottoja, mikä on todettu toimivaksi järjestelmäksi osalle potilaista. Etävastaanottoa tulee kehittää edelleen myös koronapandemian jälkeen, sillä se on kustannustehokas tapa järjestää vastaanotto ja kuntalaisille erittäin vaivaton tapa saada apua vaivaansa. Alkuvuodesta perustettiin 13 uutta lääkäriin vakanssia koulutuslääkäreille, mikä mahdollistaa vakainaisten lääkäreiden rekrytoinnin virkoihin ja toiminnan kehittämisen ja vakauttamisen. Ensi vuoden tavoitteena tulee olla edelleen, että terveyskeskusten toiminta voidaan vakauttaa siten, ettei terveyskeskuksia suljeta aika ajoin kuten viime

ja tänä vuonna on tapahtunut, vaan toiminta on jatkuvaa ja kuntalaiset saavat tarvitsemansa terveystalvelut omasta terveyskeskuksesta ja voivat siihen luottaa.

Kiitos.

3:00:35 Valtuutettu Kati Tyystjärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuustokollegat, virkamiehet ja kaikki toivottavasti vielä Vantaakanavalla tungeksivat kuulijat.

Minun aiheeni tässä ensi valtuustokauden taloussuunnitelmakeskustelussa on meidän itävantaalaisten kannalta kaikkein tärkein investointi, eli tuo Vantaan ratikka, Vanda spora. On suunniteltu, että tuo Vantaan ratikan rakentamispäätös tehtäisiin vuonna 2023. Tällä hetkellä suunnittelu etenee hyvää vauhtia ja kun näemme jo nyt, että ratikka jaksottuu vähintäänkin kahteen osaan, meillä on tämä itäinen osa, joka yhdistää Mellunmäen ja Tikkurilan Länsimäen ja Hakunilan kautta, eli tuo nämä kaksi vantaalaista vielä raideliikenteen ulottumattomissa olevaa kaupunginosaa raideliikenteen piiriin, ja sitten tuosta Tikkurilasta eteenpäin lähtevä linja Jumbon kautta Aviapolikseen ja lentoasemalle, niin ajattelin tehdä ehdotuksen, että me aikaistamme ratikan rakentamispäätöstä siten, että rakentamispäätös tehdään tämän itäisen osan patkän osalta jo ensi vuonna. Ja perustelen tätä sillä, että kun kokonaisuudessaanhan ratikan tulot ovat suuremmat kuin menot pitkässä juoksussa, niin mitä aikaisemmin pääsemme toteuttamaan, rakentamaan ratikkaa, sitä nopeammin pääsemme myös hyödyntämään näitä yhdyskuntateknisiä tuloja, maanmyynti- ja maankäytösopimustuloja ja hyödyntämään uusien asuntojen ja uuden työpaikkakertymän tuottamaa kiinteistöverokertymää. Saamme nopeammin asukkaita, saamme nopeammin työpaikkoja ja lisäksi saamme nopeammin myös ratatyöt käyntiin, jotta saamme tätä Vantaan työttömyyttäkin poistettua. Tuo Tampereen ratikan esimerkki kertoo meille, että suunnitelluista tai arvioiduista tuloista, maankäyttötuloista on toteutunut paljon nopeammin, ovat toteutuneet paljon nopeammin kuin mitä on ennakoitu, eli arvioiduista tuloista noin 45 prosenttia on toteutunut jo nyt, vaikka tuo arvioaika oli kymmeniä vuosia. Ja kun olemme kuulleet jo kaupunginjohtajankin kertoman, että työstä ei tahdo tulla mitään, kun puhelin soi koko ajan, että koska te pääsette sitä ratikkaa rakentamaan, niin

minusta tässä olisi tulevalle valtuustolle erinomainen asia päättää alkaa rakentaa tätä itäpuolen ratikkaa jo ensi vuonna. Eli päätös tehtäisiin ensi vuonna.

Kiitokset.

3:04:35 Valtuutettu Tarja Eklund

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvät kuulijat.

Tuosta Kati Tyystjärven ansiokkaasta puheesta onkin nyt hyvä jatkaa myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan. Sitä pitää ehdottomasti jatkaa ja hyvin alkanutta työtä edelleen kehittää. Korona on aiheuttanut näille alueille erityisen paljon haittaa. Väestöryhmien ja alueiden väliset erot ovat edelleen lisääntyneet matalamman tulotason, sairastavuuden, työttömyyden ja sosiaalisten ongelmien jo ennestäänkin vaivaamilla alueilla. Siksi on tärkeää, että hyvin alkaneista projekteista ja kehittämisohjelmista tehdään jatkuvia, jotta tulokset ovat pysyviä.

Ohjelman puitteissa on jo tehty paljon. Kouluille on kohdennettu erityisnuorisotyöntekijöitä, varhaiskasvatukseen kuraattoreita, on aloitettu Tempo-orkesteritoimintaa, Hakunilaan lasten ja perheiden yhteisöotalo, erityisesti pojille kohdennettua sukupuolisensitiivistä sosiaalista nuorisotyötä Korso-Koivukylän alueella ja monenmoista yhteisöllisyyden ja turvallisuuden vahvistamista. On myös kunnostettu ympäristöä ja osallistuvaa budjetointia laajennetaan. Maahanmuuttajien kotouttamiseen ja kielikoulutukseen tulee edelleen lisätä resursseja. Kertaluontoinen 2020 myönnetty myönteisen erityiskohtelun järjestysavustus, 200 000, tulisi ottaa jokavuotiseksi avustukseksi, jolla alueella toimivat urheilua, liikuntaa ja kulttuuria sekä yhteisöllisyyttä tarjoavat seurat ja järjestöt voivat jatkaa toimintaansa. Myönteisen erikoiskohtelun ohjelma on kytketty osaksi ympäriministeriön lähiöohjelmaa vuosina 2020 ja 2022 keskusten ja asuinalueiden kehittämisessä raidekaupungin alueella. Myös tällä ohjelmalla pyritään torjumaan asuinalueiden eriytymistä. Tavoite, lähiöiden kehittäminen, etenee. Saatiin Vantaan kaupungin strategiaan tavoitteisiin ja mittaritkin ovat nyt olemassa, eli kärkihankkeet kaikille keskustoille on määriteltä. Nyt pitäisi vain tulla tuloksia, joita voidaan mitata. Pelkkä hankkeiden määrittely ei riitä.

Tärkeässä roolissa alueiden eriytymisen ehkäisyssä on kaavoitus ja asuntorakentaminen. Kalliimman hintaluokan asuinalueille kaavoitetaan vuokra-

asuntotuotantoa ja vastaavasti vuokra-asuntovoittoisille alueille enemmän omistusasumista. Laadun edistäminen kaikessa rakentamisessa ja myös matalan hintatason alueilla lisää viihtyisyyttä ja vähentää segregatiota. Vanhoilla lähiökeskustoilla rakentamisen laadun kohottaminen on tärkeää koko alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi. Monipuoliseen asuntorakentamiseen ja asuntojakauman varmistamiseen maanluovutuksessa ja asemakaavoilla on suhtauduttava vakavasti. Liikenne- ja elinkeinoelämän hankkeet, jotka voivat edesauttaa alueiden eriarvoistumisen vähenemisessä ja niiden kehitysmahdollisuuksien lisäämisessä tulee pyrkiä toteuttamaan. Tarvitsemme toimia, jotta kaikki alueet voivat kehittyä tasa-arvoisesti.

Kiitos.

3:08:07 Valtuutettu Minna Kuusela

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuustokollegat ja kuulijat Vantaa-kanavalla.

Tulevassa talousarviokäsittelyssä on useita kaupunkimme hyvinvoinnin ja elinvoiman kannalta tärkeitä teemoja. Mietin pitkään oman 3-minuuttiseni aiheita, sillä halusin puhua niiden puolesta, jotka helposti loppupeleissä jätetään taustalle. Me oikeasti unohdamme helposti ilmastonmuutoksen ja ympäristön itse toiminnassamme ja päätöksissä. Puheissa ja strategioissa ne ovat kyllä esillä, mutta näistä ei pitäisi puhua 3 minuuttia vaan 3 tuntia.

Nyt hyppäänkin toiseen aiheeseen, mikä ei juhlapuheissa ja vaalikentillä välttämättä nouse kaupungin vetovoimaa lisäävänä tekijänä. Asia, mikä on meillä melkein kaikilla edessä ja mikä kenties isostikin pelottaa, ikääntyminen. Kukaanhan ei tarkkaan voi tietää, millainen vanhuus itsellä on edessä. Olemmeko mekin vanhoja mörskiä, kuten vanhat rakennukset nimettiin eräässä aiemmassa puheenvuorossa? Vantaan väestö vanhenee kuusikkokunnista nopeimmin, vaikka usein väitetäänkin toisin. Etenkin 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa. Ikäystävällisten kaupunkien verkostoon liittyminen ja muut kivat kuviot ovat hyviä osia ikääntyneiden huomioimisessa, mutta konkretia tehdään joka syksy budjettineuvotteluissa. Asioinahan nämä ovat yksinkertaisia ja kaiken voi miettiä omalle kohdalleen. Me tarvitsemme hoitajia ja muita käsipareja todellakin lisää kotihoitoon ja palvelutaloihin, jotta ei kaikkia työntekijöitä polteta loppuun. Kotiin jääminenkin ei sovi kaikille

ikäntyneille. Joskus on inhimillisesti parempi siirtyä hoitopaikkaan. Hoitoa ei ole kuitenkaan saatavilla tarpeeksi ja jonoihin pääseminen on haastavaa. Omaishoitajia täytyy myös tukea nykyistä enemmän. Asenteet on saatava myös sellaisiksi, että on ihan OK pitää myös vapaata välillä.

Huolestuttavan moni ikääntynyt vantaalainen tuntee yksinäisyyttä ja vain alle puolet vantaalaisista ikääntyneistä tuntee elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi. Ikäviä lukuja, ja tämä kohta pelottaa myös itseäni. Yhtenä lääkkeenä yksinäisyyteen on yhteisöllisyyden tukeminen, yhteisöllinen asuminen ja sukupolvien tuominen luontevasti yhteen. Kiitos nyt jo alkaneesta työstä tämän eteen. Kun asuinyhteisöön hankitaan riittävät palvelukset, kantaa yhteisö hetken aikaa huonokuntoisempaakin. Innovatiiviset toimintatavat kuten perhehoito sopivat myös yksinäisyyteen rokotteiksi. Tarvitaan myös matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja lisää. Havurastin ja Myyrastin kaltaiset paikat täytyy saada säilytettyä, eli pelkät lakisääteiset palvelut eivät riitä.

Vanhenemisen ongelmia ei myöskään voida irrottaa ilmastonmuutoksen kaltaisista muista asioista, vaan kaikkihan liittyy kaikkeen. Ilmansaasteetkin nopeuttavat biologista vanhenemista. Eli tarvitsemme syksyllä budjettineuvotteluissa lisää resursseja ikääntyneiden kunnolliseen hoitoon ja hyvään vanhuuteen -

(Puheenjohtajan välihuuto.)

- ja innovatiiviset investoinnit tuottavat jatkossa lisää.

Kiitoksia.

3:11:58 Valtuutettu Juha Malmi

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kati Tyystjärven innoittamana teen yhden lisäesityksen. Tarkoitus oli tehdä vain yksi esitys tässä puheenvuorossa, mutta esitän, että laitetaan ihmisten peruspalvelut kuntoon ja laitetaan tuo ratikka jäihin tosiaan jo ensi vuonna uuden valtuuston toimesta, samoin sen ratikan suunnittelu.

Sitten siihen varsinaiseen ehdotukseen. Minä ehdotan keskusteluun 10 miljoonan euron korona-elvytyspakettia. En sellaista pakettia, josta EU:ssa puhutaan, jonka hyödyt menevät sellaisille maille, jotka talouttaan eivät kunnolla ole hoitaneet, vaan tämän elvytys(-) [3:12:47] hyödyt menevät Vantaan asukkaille ja

veronmaksajille. Lyhykäisyydessään kaavio on seuraavanlainen, ja toivon, että tästä tulisi jatkossa sitten. Elikkä paketti rakennettaisiin yhdessä puolueiden edustajien ja toimialojen kanssa. Ei voida odottaa ensi talousarviota eikä voida odottaa syksyä. Tämä paketti tarvitaan heti. Ihmiset ovat pulassa, monella on köysi jo ostettuna. Kartoitetaan kriittisimmässä tilassa olevat palvelut. Näitä on jo mainittu, mielenterveys, erikoissairaanhoidon palveluvaje, lähisuuhdeväkivalta ja lukuisat muut asiat, jotka koronan takia ovat järkyttävässä tilassa. Seuraavassa kohdassa elvytyspaketin rahoitus muodostettaisiin kassa- tai velkarahalla ja se olisi kertaluonteinen palveluinvestointi, ei mikään syömävelka. Elvytystoimenpiteet toteutettaisiin yksityisten yritysten ja 3. sektorin toimesta, koska julkiset palvelut ovat aivan tukossa. Mikäli julkisissa palveluissa pystytään tätä velkaa purkamaan nopeasti, niin eihän se tietysti ole poissuljettu.

Kiitos.

3:14:38 Valtuutettu Jari Jääskeläinen

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

Toivoisin teidän kaikkien tutustuvan Rakennusteollisuus RT:n jälleenrakennusteollisuuden sivustoihin, myös edellä mainitun Juha Malmin. Sieltä näette, miten esimerkiksi Tampereen ratikka Raide-Jokeri käynnisti isot jatkoinvestoinnit. Se lisää työllisyyttä, se pistää pyörät pyörimään. Vantaan ratikan rakentaminen tuo työtä ja tuloja kaupungille ja se tulee maksamaan itsensä takaisin. Rakentaminen on parasta elvytystä. Sitä korona-Suomi ja Vantaa tarvitsee. Ratikan vastustajat ovat täysin unohtaneet työllisyysvaikutukset, mutta samaan aikaan puhuvat, että Vantaa nousee työllä ja yrittäjyydellä. Eli tutustukaa oikeasti faktoihin. Niitä löytyy #jälleenrakennusteollisuudesta. Samalla käykää allekirjoittamassa tänään jättämäni aloitteeni harmaan talouden torjuntaohjelmasta. Harmaan talouden torjunta, se lisää myös kaupungin verotuloja.

Kiitos.

3:15:54 Valtuutettu Sveta Silvennoinen-Hiisku

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän valtuustokauden aikana olen pitänyt monta puheenvuoroa luonnonsuojelusta ja yritän puolustaa kaupungin viheralueita luonnontilaiseen metsään rakentamiselta. Jos punnitaan luontoarvoja ja taloudellisia hyötyjä, talous voittaa aina. Pitää kuitenkin muistaa, että luonnolla on myös rahallisesti mitattavia arvoja. Luonto tuo (-) [3:16:19] palveluita, jotka ovat tärkeitä ja jopa edellytyksenä ihmisten ja yhteiskuntien hyvinvoinnille. Luonto tuottaa maatalous(-), puuta, polttoainetta, happea, marjoja, sieniä. (--) hidastaa ilmanmuutosta, säätelee veden kiertoa, tarjoaa tulvasuojelupalveluita ja hyönteisten pölytyspalveluita. Luonto on tärkeä osa suomalaisten vapaa-aikaa ja luonnossa liikkuminen on tutkitusti hyvää mielelle ja immuunijärjestelmälle. Se, että emme vielä tuo ekosysteemipalveluiden tuomaa hyötyä ja rahallista arvoa näkyväksi ja osaksi päätöksentekoa ei tarkoita sitä, että nämä palvelut ovat ilmaisia. Jos hakataan metsä pois, joudutaan korvaamaan sen tuottamia palveluita ja esimerkiksi investoimaan (-) [3:17:05] hulevesijärjestelmien rakentamiseen. Joudumme kehittämään uusia (-) vaihtoehtoja ja perustamaan uusia virkistysalueita. Ekosysteemipalveluiden menettäminen maksaa kuntalaiselle ja vastaavasti ekosysteemipalveluiden säilyttäminen on usein taloudellisesti kannattavaa. Luonnon monimuotoisuuden säilyminen on noussut sekä Suomen että EU:n ympäristöpolitiikan prioriteetteihin. Silti Suomen luonnon köyhtyminen jatkuu. Tuoreimman punaisen listan mukaan jo joka yhdeksäs laji ja luontotyypeistä joka toinen on uhanalainen. Vantaan tiivistyminen luo painetta karsia luonto- ja viheralueita täydennysrakentamisen tieltä, mikä vaikuttaa biodiversiteettiin. Kuitenkin Vantaan uudessa yleiskaavassa on nostettu keskiöön viheryhteyksien turvaaminen ja (-) uudisrakentaminen auttaa säilyttämään kaupungin viheralueita. Kaavoitustyössä käytetään vihertehokkuusmenetelmää, jolla yritetään varmistaa riittävä (-) pinta-ala tonteilla. Silti siitä huolimatta olemme jatkuvasti hyväksymässä kaavoja, joissa viheralueita ja ekologisia yhteyksiä nakerretaan miettimättä, että liian kapea ekologinen käytävä ei välttämättä pysty enää palvelemaan tarkoitusta ja että liian pieni viheralue on biodiversiteetiltään köyhä, eikä pysty tarjoamaan kunnon palveluita.

Arvoisa puheenjohtaja, kaavoituksen pitää perustua tutkittuun tietoon, eli tuoreisiin ja kattaviin luontoselvityksiin. Näihin ei valitettavasti riittänyt tarpeeksi rahoitusta jo ennen koronaa. Mutta on tärkeää muistaa, että luonto tuottaa hyvinvointia ja luontokokemukset osana kaupunkilaisten arkea lisäävät kaupungin pitovoimaa. Toivoisin, että jatkossa ekosysteemipalveluiden tuomat hyödyt huomioidaan jo

päätöksentekovaiheessa, että luonnon rahallista arvottamista kokeillaan kaavoitushankkeissa ja että luontoselvitysten riittävyyteen ja ajantasaisuuteen panostetaan tulevalla valtuustokaudella entistä enemmän ja varataan siihen oma budjettinsa.

Kiitos.

3:19:17 Nuorisovaltuutettu Anni Tuomainen

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut sekä vantaalaiset.

Jo nyt Vantaalla on meneillään merkittävä ongelma liittyen nuorten ruuhkaantuneisiin mielenterveyspalveluihin. Näille palveluille on huutava tarve. Voimme selkeästi myös havaita, että koronapandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin negatiivisesti. Vantaalaiset nuoret ovat olleet etäkoulussa eristyksissä kavereista, harrastuksista ja muista henkistä terveyttä tukevista tekijöistä. Näiden koronavuosien seuraukset tulevat näkymään tulevina vuosina. Mielenterveyspalveluita kaivataan pandemian jälkeiseen hoitoon. Siispä pandemia-ajan jälkeinen nuorten hyvinvointi tulee ottaa erityisen tarkkailun alle. Mielenterveyspalveluiden puutteellisuudet tulee korjata suuntaamalla niihin riittävän määrän resursseja. Paljon on puhuttu koulunkäynnin ja oppimisen tuen lisäämisestä koronan vuoksi. Kouluihin on tietenkin tärkeä saada myös tällaista tukea, mutta opiskelijoilta ei voida odottaa opintojen sujumista, jos heidän henkinen hyvinvointi on vaakalaudalla. Nuorista yläasteikäiset sekä toisten asteen opiskelijat ovat kärsineet eniten korona-ajan rajoituksista. Suurin osa näistä opiskelijoista on tulevina vuosina toisella asteella. Siispä ainakin lukioiden sekä ammattikoulujen mielenterveyspalveluiden resurssien määrän tulee vastata tarpeita. Koronapandemian vaikutuksia nuorten mielenterveyteen ei siis voida varmasti arvioida, mutta niihin on varauduttava. Tärkeintä on, että kun apua haetaan, sitä myös saadaan ajoissa sekä riittävästi. Tätä varten Vantaan kaupungin tulee taloudellisesti panostaa avun saamiseen nuorten mielenterveyspalveluiden tarve tulevassa taloussuunnitelmassa.

Kiitos.

3:21:37 Valtuutettu Juha Hirvonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut ja Vantaa-kanavan kuulijat.

Tarkkaan harkitut tavoitteet ovat kaikessa suunnittelussa paras tapa varmistaa onnistunut lopputulos. Koronakriisi haastaa historiallisella tavalla koko pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan ja sen keskeisen (-) [3:21:55] kuntien ja kaupunkien talouden ja toiminnan suunnittelun. Tuottavuus ja kasvu ollaan nostamassa meillä Vantaalla kriisistä selviytymisen ykkösvälineeksi. On syytä muistaa, että nämä kaksi asiaa ovat keinoja ja välineitä kaikessa talouden ja toiminnan suunnittelussa. Tärkein on tunnistaa päätavoitteet ja määritellä ne tarkasti. Samoin on tunnistettava uhat. Yritysten osalta tämän kriisin suurin uhka on konkurssi. Se merkitsee kaiken loppua, kaikki päättyy. Miten pitäisi Vantaalla määritellä tämän kriisin keskellä päätavoitteensa? Voisiko se olla sen peruspalvelukokonaisuuden määrittely, missä meidän on kaikissa tilanteissa onnistuttava? Tälle kokonaisuudelle asetettaisiin sitovat tavoitteet, huolehdittaisiin kriisin keskellä niistä, jotka ovat omassa kaupungissamme heikkoja ja haavoittuvia. Se olisi palvelua, paluuta kunnallishallinnon juurille. Seuraavassa vaiheessa määriteltäisiin ne keinot ja välineet, joilla tavoitteet saavutettaisiin. Niihin kuuluvat muun muassa tuottavuutta ja kasvua lisäävät toimet.

Minulla on 2 käytännön ehdotusta. Lisätään pientalorakentamista lisäämällä kaupungin pientalotonttien tarjontaa ainakin sataan tonttiin vuodessa. Tällä tähdätään pidemmälle, parannetaan työllisyyttä ja veronmaksukykyä. Valtuutettu Letto puhui hyvin terveyskeskusasiasta. Kun Vantaalla otetaan terveyskeskuksissa käyttöön niin sanottu Tuusulan malli, jossa terveysasemat toimivat ilman ajanvarausta, se edellyttää muutaman (työskentelytapatiimimallia) [3:23:49]. Kun malli saadaan käyttöön, niin ei tarvita perinteistä ajanvarausta eikä jakaa kiireellisiin ja kiireettömiin potilaisiin. Sen sijaan on yhteyshenkilö, jolle potilas voi soittaa. Malli on käytössä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän eli Keusoten Tuusulan terveysasemalla. Yhteyshenkilö on sairaanhoitaja, joka työskentelee tiimihuoneessa. Siellä on 2-7 hoitajaa ja 1-4 konsultoivaa lääkäriä, joilta hoitaja voi kysyä neuvoa ja siirtää asiansa heille. Lääkäri päättää, haluaako hän antaa neuvot hoitajalle, soittaa itse potilaalle tai kutsua käymään vastaanotolle kenties laboratoriokokeiden kautta.

Potilaan hoito alkaa heti ja hänet hoidetaan pääsääntöisesti samana päivänä. Päivän alkaessa konsultoivalla lääkärillä on muutamia vapaita aikoja samalle päivälle. Tällä mallilla saadaan jonot pois ja pidemmällä tähtäimellä myös tuntuja säästöjä ja palvelu paranee.

Kiitos.

3:25:01 Valtuutettu Jouko Jääskeläinen

Kyllä, arvoisa puheenjohtaja. Juuri näin.

Tosiasioiden tunnustaminen on viisauden alku on sanottu, ja voimme todeta, että Vantaa on selvinnyt kaikessa omalla tavallaan. Emme ole selviytyneet verotulojen vahvuudella, tutkiskelemme hieman verotulojen kertymää vuodesta 2014 vuoteen 2019, niin 6 vuoden aikana olimme Keravan kanssa selvästikin heikoimmat rajanaapureittemme kanssa ja niin yllättävää kuin se onkin, niin Uudenmaan verotulokertymässä kuntaveron suhteen olemme sijalla 17. Vuonna 2020 tilanne on tasoittunut ainakin naapureiden kanssa, mutta tilanne on tietysti kovin poikkeuksellinen. Olemme selvinneet tarkalla ja tiukalla talouden hoidolla, mutta siitä on myöskin jäänyt jälkensä. 42 päivän jonotusaika ei kiireellisessä lääkärille pääsyssä todellakaan hivele meitä ja vaikka kuutoskaupunkien keskuudessa olemme selvinneet usein pienillä menoilla, niin todellakin palvelutarjontaa täytyy arvioida kriittisesti. Tänään on paljon tärkeitä puheenvuoroja näistä kysymyksistä käytetty. Myöskään väestön kasvu ei ole tuonut meille helpotusta sittenkään, kaupunkiin muuttanut väestö ei ole ollut talouskasvun avain ainakaan kaikilta osin.

Mitä meidän siis pitäisi tehdä vantaalaisella tavalla, että pärjäisimme paremmin? Olen usein ennenkin muistuttanut ja teen sen vieläkin tulevia vuosia varten ja tulevaa valtuustoa ajatellen. Uustuotannossa ja kaavoituksessa tarvitsemme entistä monimuotoisempaa asuinkantaa, pientaloja, paritaloja, omakotitaloja ja tietysti viihtyisiä kerrostaloja. Ne ovat suurin tie sille matkalle, jossa pysyvää verotulokertymää vahvistetaan.

Toinen asia, johon haluan kiinnittää huomiota, on yhdessä tekeminen. Valtuutettu Kuusela käytti hyvän puheenvuoron yhteisöllisyydestä. Emme voi jatkossakaan odottaa kaikkea julkiselta vallalta, joka on korviaan myöten velkaantunut ja toki kivasti auttoi meitä myöskin kunnissa, antoi sen kolmannenkin miljardin, joka jäi käytännössä tuleville vuosille tai tälle vuodelle, eikä mennyt kaikki viime vuonna.

Lähiyhteisöjen toiminta, Kaveria ei jätetä, Koko kylä kasvattaa, tuetaan naapuria ja annamme apua tällä sektorilla yhdessä kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, seurakuntien, yritysmaailman kanssa voitaisiin löytää paljon uusia elementtejä. Ei jäädä tuleen makaamaan, ei voivottelemaan Vantaata, vaan otetaan kaikki voimavarat koko kunnassa käyttöön. Niin kuin valtuutettu Malmi totesi, tarvittaisiin tuollainen koronaelpymisen pläjäys. Tehdään se pläjäys yhteisöllisellä mallilla ja otetaan koko Vantaa ja koko väki täällä mukaan tekemään parempaa.

Kiitoksia, puheenjohtaja.

3:28:03 Valtuutettu Paula Lehmuskallio

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

Vaikka korona onkin kurittanut rankastikin vantaalaisia, en hyväksy sitä, että kaikesta tekemättömästä syytetään koronapandemiaa. Meillä oli jo ennen taudin alkamista monella suunnalla suuria ongelmia asioiden, potilaiden, teiden, homekoulujen, syrjäytyneiden nuorten, parkkipaikkojen, psyykkisten sairaiden ja niin edelleen hoidossa. Aina on puhuttu rahasta ja aina on siitä ollut myöskin puutetta. Monessa asiassa kaipaisin sääntillisempää pitkän aikavälin suunnittelua ja pitäytymistä niissä. Meillä halutaan innokkaasti rakentaa ja suunnitella uutta. Kuitenkin monesti jo kauan jonossa olleet asiat ja tehtävät ovat jääneet jatkuvasti jonon hännille riippumatta siitä, ovatko ohi ajavat hankkeet edellisiä kiireellisempiä. Kannan huolta niin sanottujen vanhojen alueiden vuorosta saada muun muassa tiensä kuntoon, meluntorjunnan keinot käyttöön ja alueen tiivistämisen yhteydessä alueen ilmeen säilymisestä. Meidän tulee aktiivisemmin vaatia valtiota hoitamaan oman osansa esimerkiksi liikenteen melun torjumisessa vanhoilla alueilla kuten esimerkiksi Kehä III:lla Kuusikon ja Heidehofin alueilla.

Ikäihmisten hoivan ja palveluiden saatiin on keskityttävä entistä vakavammin. Ikääntyvä sukupolvi on ansainnut arvokkaan elämän siinä kuin nuoremmatkin. Peijaksen sairaalan kehittämiseen pitää panostaa entistä tarmokkaammin, sillä minusta meitä vantaalaisia viedään edelleekin kuin pässä narussa. HUSin rakentamis- ja kehittämismiljoonat valuvat jatkuvasti Helsingin

kaupungin entisiin HUSille kaupattujen rakennusten peruskorjaamisiin ja Espoon Jorviin.

Kannan myös suurta huolta Vantaan kohtalosta, ja jos hallituksen suunnittelema Vantaata rankasti taloudellisesti ryöstävä sote toteutuu. Muuten olen sitä mieltä, että Vantaalla ei ole varaa tuohon ratikkaan. Siispä totean, että seuraavan valtuuston urakka on melkoinen. Toivon, että uuteen valtuustoon saadaan viisaita, kokeneita ja yhteistyökykyisiä, osaavia valtuutettuja. Onnea kaikille yrittäjille.

Kiitoksia.

3:31:10 Valtuutettu Maarit Raja-Aho

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät valtuutetut ja muut kuulijat.

Budjetissa tulisi ottaa huomioon ennen kaikkea väestön hyvinvoinnin tukeminen. Mielestäni terveyden edistämisen näkökulma olisikin otettava huomioon ihan kaikessa kunnan päätöksenteossa. Erityistä huolta kannan terveystaloudesta ja sydäntäni lähinnä ovat ikääntynyt väestö. Muutamia muita erityisiä kipukohtia ovat mielenterveyspalvelut, lastensuojelu sekä lääkärille pääsy. Ikääntyneiden määrä tulee lisääntymään kovaa tahtia ja sitä myöten palveluntarve kasvaa tulevina vuosina. Kotihoitoa ja asumispalvelua tulee kehittää jatkossa monipuolisiksi vastaamaan kasvavaa tarvetta. Vanhukset ovat monimuotoinen ryhmä ja tarpeet ovat yksilöllisiä. Olisi löydettävä ratkaisuja yksinäisyyden ehkäisemiseen ja myös otettava yhä enemmän mukaan monituottajamallia useiden palvelujen järjestämiseen. 3. sektori on vieläkin aliarvostettu toimija ja se pitäisi tiiviimmin ottaa mukaan palvelutuotantoon. Myös nuorten mielenterveyspalvelut sekä lastensuojelu pitää saada tarkoituksenmukaisiksi ja riittäviksi vastaamaan palvelun tarvetta. Ennaltaehkäisevä työ on tässäkin tärkeää ja sitä pitää lisätä. Mielenterveyspalvelut pitää ylipäänsä saada kuntoon ja hoitoon on päästävä nopeasti. Lastensuojelun haasteet on voitettava.

Hoitajamitoituksen muutos vuonna 2023 aiheuttaa 500 uuden hoitajan tarpeen Vantaalle palveluasumiseen. Todennäköisesti tarve on kuitenkin vielä isompi ja mitoituksen tulee olla lähempänä yhtä, jotta tavoitteena oleva 0,7 toteuma, jota hoivokodeissa seurataan, toteutuisi. Onneksi Vantaa on jo päättänyt perustaa hoiva-

avustajan vakansseja silmällä pitäen (muutokseen) [3:33:21] liittyvää seikkaa - sitä, että 0,5:stä 0,7:ään oleva mitoitus voidaan kattaa juuri hoiva-avustajilla. Ja siihen liittyen yhteistyö Varian kanssa onkin jo alkanut ja tähän liittyen toivonkin enemmän oppilaitosyhteistyötä ammatillisessa koulutuksessa pääkaupunkiseudulla. Täysin resurssien hukkaa on toisien lähellä sijaitsevien oppilaitosten pähkäily samojen haasteiden parissa. He yrittävät keksiä pyörää yhä uudelleen.

Erityisesti ikääntyvän väestön toimintakykyyn tulee panostaa, ihan kuin meidän kaiken ikäisten pitäisi ottaa liikunta osaksi jokapäiväistä elämää. Säännöllisen ja suunnitelmallisen kotikuntoutuksen tulisikin olla kaikkien kotihoidon asiakkaiden ja palveluasumisen asukkaiden palvelusuunnitelmaa. Tulokset siitä ovat merkittäviä ja jo pienelläkin mutta säännöllisellä kuntoutuksella voidaan saada oikeasti ihmeitä aikaan. Tämän todistavat monet tutkimukset.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Hyvinvointihankkeiden viivästymiseen viime vuosina -

(Puheenjohtajan välihuuto.)

- olen tyytymätön. Tarvitsemme hyvinvointikeskuksen mahdollisimman nopeasti ja tarvitsemme myös Peijaksen kampuksen kehittämisen etenemisen nopealla aikataululla. Suunnitellusta sote-uudistuksesta -

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Selvä, kiitos. Pahoittelut. En kuullut väliaikatietoja.

3:35:49 Valtuutettu Vaula Norrena

Arvoisa puheenjohtaja.

Komentoin tässä muutamia edellisiä. Tämä valtuutettu Malmin elvytyspakettiajatus on varsin mainio. Mehän siitä vihreät jätimmekin tällaisen aloitteen viime valtuustossa ja olemme todella iloisia, että tänään tuli ryhmien yhteinen näkemys siitä, että korona hoidon lisärahoitus pitää aloittaa jo syksyllä 2021, eli syksyllä. Ja toivon, että tämä kantaa vaalien ylikin tämä hyvä tahto. Mitä tulee tähän Malmin 10 miljoonan pakettiin, niin se ei ole ollenkaan mitenkään hirveän paisuteltu siihen nähden, että meillähän jäi koronatuista käyttämättä 38 miljoonaa euroa talouskatsauksen mukaan ja ihan siis suoraa tukirahaa.

Tyystjärvellä oli mainio ajatus siitä, mitä minäkin tuossa aikaisemmin sanoin, että investointeja täytyy aikaistaa ennemmin kuin myöhäistää, jotta saamme väkeä töihin, mutta en ehkä - minä laittaisin oppimiskampuksen ja koulut ja sisäilmaongelmaiset koulut ja päiväkodit ensin. Varsinkin oppimiskampus, koska meiltä puuttuu niitä lukiokoulutuspaikkoja, meillä on aivan liian vähän. Onko meillä nyt 55 prosentille vai mitenkä, paljonko se nyt oli, mutta 60 prosentilla pitäisi olla ja niitä ei ole. Ja ylipäätänsä nuoriin nyt satsattava, koska heidän kärsimyksensä saattavat jatkaa koko loppuelämän, jos he nyt pääsevät tippumaan verkkojen läpi pois koulutuksesta, pois töistä, niin se on koko loppuelämän kohtalo sitten. Ammatilliseen koulutukseen lisää lähiopetusta, erityisoppimisen tukea peruskouluun mieluiten niin, että näitä tsemppariopettajia ja erityisnuorisotyöntekijöitä ja ketä kaikkia siellä nyt on koronatuella ollut, niin että heitä ei irtisanottaisi, vaan he voisivat jatkaa syksyllä samaa rataa. Ja psykologeja ja kuraattoreja myös varhaiskasvatukseen, joita olemme esittäneet monta kertaa budjetissa, niistä oli puhe. Niitä käytetään nyt 20 päiväkodissa ja meillä on, onko meillä 120 päiväkotia peräti, että semmoista kaikkea hyötyä sellaista, mitä Kauppinenkin sanoi, että sellaista palveluinvestointia, joka pitkällä juoksulla tuottaa meille rahaa. Ja maksuttomat harrastustilat, minä kannatan niitä.

Kiitos.

3:38:52 Valtuutettu Tarja Eklund

Kiitos, puheenjohtaja.

Arvoisat kuulijat.

Pakko ottaa kantaa tähän kuumaan aiheeseen eli ratikkaan. Poliittisessa keskustelussa yksinkertaistetaan tarkoituksella liikaa asioita. Eipäs juupas -asetelmat kyllä vetoavat äänestäjiin, mutta tosiasiat pitäisi silti kertoa selkeästi. Ratikkahankkeen vastustajat vetoavat kansaan väitteellä, että ei ole varaa 400 miljoonan jättihankkeeseen, vaan nämä rahat tulee käyttää tärkeämpiin asioihin. Kuitenkaan ei täsmennetä todellisuutta, että tätä vajaata 300 miljoonaa, jonka ratikka maksaisi Vantaalle velalla toteutettuna ei tällä hetkellä missään kaupungin kassassa ole. Jos tämä sama summa, 300 miljoonaa, siis aiottaisiin johonkin muuhun käyttää, niin se olisi otettava velkana. Eli kannattavatko ratikan suunnittelua jyrkästi vastustavat siis kuitenkin tämän suuruisen velan ottoa näihin muihin tarkoituksiin jo olemassa olevien hankkeiden lisäksi? Sehän tietysti on teoriassa mahdollista ja sen voisi sitten myöskin

rehellisesti kertoa. Ratikan suunnittelu kestää 3 vuotta ja siitä osan valtio on rahoittanut. Sinä aikana ehditään nähdä, kuinka verotuotot ja investoinnit reitin varrella alkavat kehittyä. Mitkä olisivat lopulliset kustannukset ja hyödyt? Päättös voidaan sitten tehdä parempien faktojen perusteella. Hyvin suunniteltua voidaan myös siirtää hiukan, jos kaupungin tilanne niin välttämättä vaatisi. Näin on tapahtunut joskus aiemminkin suurimpien hankkeiden kanssa. Eikö siis kannattaisi kuitenkin ennemmin katsoa tämä kortti kuin hylätä suoralta kädeltä?

Kiitos.

3:40:56 Valtuutettu Maarit Raja-Aho

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt se tilanne, etten muista oikein mihin kohtaan viimeksi tarkalleen jäin, mutta varmasti jäin tuohon kohtaan, eli hyvinvointihankkeiden viivästymiseen olen ylipäänsä ollut tyytymätön tässä aikaisempina vuosina ja tarvitsemme tosiaan nopeasti ja nopealla aikataululla tämän uuden hyvinvointikeskuksen ja toivon, että se hanke, että sitä joudutetaan ja se oikeasti etenee, eikä se jää byrokratian rattaisiin kuten kävi muun muassa Simonkylän vanhusten keskuksen hankkeelle, joka on äärimmäisen tärkeä hanke vanhusten palveluasumisen ja suunniteltu seniorikylä sen jatkoksi, ja onneksi se etenee nyt vaiheittain. Tosiaan Peijaksen kampushanke on myös yksi semmoinen tosi tärkeä hanke sitten tähän hyvinvointipalveluihin liittyen ja toivon myös ripeää toimimista sen suhteen, jotta se etenisi mahdollisimman pian. Mutta vielä lopuksi suunnitellusta sote-uudistuksesta olen erittäin huolissani ja syy on se, että tarkoittaisi Vantaalle noin 10 miljoonan leikkausta Vantaan palveluista ja tuo uudistus on mielestäni pelkkä hallinnollinen uudistus, joka lisää kustannuksia, byrokratiaa, huonontaa palveluja ja nostaa väistämättä kansalaisten veroja. Asiakaspalvelua ja palvelujen saatavuutta ja järjestämistä uudistus ei paranna millään tavalla. Uskon ja toivon, että se ei toteudu.

Kiitos.

3:42:31 Valtuutettu Kati Tyystjärvi

Kiitoksia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitoksia erityisesti Tarja Eklundille äskeisestä puheenvuorosta, jonka johdosta minun ei tarvitse enää ratikka-asiaa tässä jauhaa, vaan voin siirtyä sutjakkaasti toiseen lempiaiheeseeni eli kulttuuriympäristöasioihin.

Valtuutettu Rokkanen mainitsi tuossa pitäessään kokoomuksen ryhmäpuheenvuoroa, ja oikeasti toivon, että tämä ei ole ihan kaikkien kokoomuslaisten syvä tahto, että Vantaalla ei annettaisi mitään armoa Rokkasen määrittämille vanhoille mörskille. Hyvä kaupunkiympäristö on kerroksellinen. Siellä on monenikäisiä rakennuksia ja sieltä me voimme aistia sitä vanhaa aikaa ja uutta aikaa. Siellä tulee vastaan mummolan mökit ja kasvavan kaupungin eri vaiheet. Näitä linjauksia, kulttuuriympäristölinjauksia olemme tässä kaupungissa tehneet viime vuosina, ja ne ovat valmistuneet, ja minusta on täysin käsittämätöntä, että edelleenkin tämä asia on sisäistämättä ainakin Rokkaselta, toivottavasti ei muilta kokoomuslaisilta. Jos me emme suojele oikeassa paikassa olevia vanhoja rakennuksia, niin mitä meille jää jäljelle? Jos Rokkanen olisi ollut ateenalainen, siellä ei olisi Akropolista - minkä takia noin kukkula pitäisi jättää tämmöisen vanhan mörskän käyttöön? Siellä ei olisi antiikin keskustoria Agoraa, mitä siellä tekevät nuo rauniot, eikä siellä olisi Plakaa, vanhaa Ateenan kaupunkia. Tiedän, mitä Rokkanen aikoo sanoa tähän vastaukseksi ja se on se, että juu, kyllä, voimme suojella vanhoja rakennuksia, mutta emme keskustoissa. Totuus on se, että Vantaata on kuitenkin myös näissä keskustoissa. Tikkurila tuli Vantaan pääkaupungiksi, pääseuduksi silloin kun 1862 ensimmäinen rautatie rakennettiin välille Helsinki-Hämeenlinna. Se muun muassa vei pääkaupungin osan Helsingin pitäjän kirkonkylältä ja kirkonkylältä sitten tuo Tuusulantie ja Kehä III vei oikeastaan sitten elämisen mahdollisuudet. Kirkonkylä on säilynyt ja kyllä meidän täytyy, Rokkanen, valitettavasti säilyttää myöskin osia tästä vanhasta Tikkurilan keskustasta.

Kiitos.

3:46:04 Valtuutettu Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvät vantaalaiset.

Pakko on kommentoida muutamia puheenvuoroja, joita täällä on käytetty. Ennako-odotukseni tästä keskustelusta oli se, että tämä olisi mennyt tällaiseksi Vantaan ratikan syytelyksi ja tästä asiasta jahnaamiseksi, mutta kohtuullisen hyvin

vastustajat ovat pitäneet itsensä kurissa. Hiukan ihmettelen sellaisia puheita, että ratikka olisi nyt raunioittanut kaupungin talouden ja palvelut ja olisi muutenkin kaiken pahan alku ja juuri ennen kuin yhtään metriä kiskoa on pantu maahan. Ja samalla tietysti on mielenkiintoista, ja se on myöskin kaupunkilaisten hyvä tietää, että ne samat valtuutetut, jotka nyt manaavat ratikan tuhoavat palvelut Vantaalla, eivät ole koko tällä valtuustokaudella panneet tikkua ristiin peruspalveluiden hyväksi.

Kun kaupunginvaltuuston enemmistö joulukuussa 2019 hyväksyi tämän ratikan suunnittelun, kaikki valtuustoryhmät, siis kaikki valtuustoryhmät hyväksyivät joukon lausumia ja siteeraan niistä nyt kahta.

"Hankkeen aikataulussa ja kustannusarviossa pysymiseen kiinnitetään erityistä huomiota hankkeen kaikissa vaiheissa." Ja kaksi: "Ratikan suunnittelu ja toteutus eivät talousarviovaikutusten kautta heikennä kaupungin palveluita."

Tämä on valtuustoryhmien yhteinen tahto, eli yksikään puolue Vantaalla ei voi väittää, että ratikan kautta heikennettäisiin kaupungin peruspalveluita. Oikeastaan ratikan syyttäminen kaupungin ongelmista on vähän samaa kuin syyttäisi maahanmuuttajia meidän ongelmistamme, eli se ei vain pidä paikkaansa. Ja sen takia olikin (--) [3:47:47] kuunnella - no siinä ei ole tietysti mitään uutta, tätä perussuomalaisen ryhmäpuheenvuoroa, jossa etsittiin jälleen syntipukkeja meidän maahanmuuttajistamme. Tietysti sellaisessa kunnassa kuin Vantaa, jossa maahanmuuttajataustaista väestöä on enemmän kuin missään muussa Suomen kunnassa, niin tuollaiset puheet ovat mauttomia ja ne ovat oikeastaan aika loukkaavia myös. Vantaalaisten on myös hyvä tietää se, että perussuomalaiset eivät tämän valtuustokauden aikana ole juurikaan tehneet oikeastaan yhtään aloitetta, joka liittyisi maahanmuuton rajaamiseen Vantaalla. Eivät yhtään aloitetta. Eli vaalien alla näihin puheisiin tartutaan hiukan laiskasti ja somessa niitä tietysti levitellään, mutta käytännön päätöksenteossa näin ole tapahtunut. Ja tietysti hyvä niin.

Oma kantani tähän raitiovaunuun on se, että jos tulevat laskelmat vielä osoittavat sen, että tämä ratikka kannattaa rakentaa, niin silloin se ehkä kannattaa rakentaa mieluummin kuin olla rakentamatta. Kyse ei ole pelkästään liikenteestä, vaan kyse on myös isommasta kaupungin kehittämiseen liittyvästä investoinnista. Mutta sen päätöksenteon on ensi valtuustokaudella.

3:49:15 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Toin edellisessä puheessa nuo 10 miljoonan säästöt, jotka syntyisi parin vuoden aikana, parin kolmen vuoden aikana paremmilla palveluilla rakentamisen kilpailutuksella, ja enkä voi kuin kompata valtuutettu Norrenan luetteloa koulutuksen ja lasten tuen investoinneista. Muistan itse asiassa joskus Norrenan kertoneen, että 1 euro koulutukseen maksaa itsensä takaisin 8 euronä. Mutta itse asiaan eli investointibudjettiin.

Kyllä lasten ja opettajien terveys on ensisijaista verrattuna kaikkeen kivaan kärkihankkeeseen. Tuonkin sisäilma-asiain neuvottelukunnasta tilakeskuksen huolen riittämättömistä väistötiloista. Eihän sitä pysty korjaamaan kunnolla, jos lapset pyörii jaloissa, ja samoihin ne tuohon muistutti myös, että tarvitaan sisäilmaongelmallisilla tiloilla väistötiloja. Itse asiassa mä oon huolissaan Mikkolan koulun korjauksista, joita on leikattu, osakorjaukset kun eivät yleensä onnistu poistamaan sisäilmaongelmaa ja sitten rakennukseen pistetään muihin muutostöihin paljon enemmän rahaa, jolloin se pihistely sisäilmakorjauksessa voi tulla kyllä varsinkin kalliiksi, jos ne eivät onnistu, eivätkä ne noilla todennäköisesti onnistu.

Myöskään Kaivokselan ja Simonkallion lukuisten huonokuntoisten päiväkotien korjausta venytetään lasten terveyden kustannuksella. Sit muistutan vielä sitä, että vihreät ei hyväksy leikkauspohjalla tehtyä budjettia, elikkä tähän täytyy saada muutosta, sille kun ei olekaan taloudellisia perusteita. Leikkaukset myös investointipuolella voivat kostautua paljon suurempina kustannuksina mitä en alun perin olisivat.

Kiitos.

3:51:10 Valtuutettu Juha Malmi

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä jo oletin, että minä oon ruvennu täällä hyppimään, mutta onneksi se oli puheenjohtaja.

Tästä valtuutettu Tarja Eklund, kun puhuitte tästä ratikasta ja siitä, että me - ymmärrättekö tämän tilanteen? Mä nyt lyhyesti yritän selittää sen. Elikkä me investoimme, otamme velkaa (investointiin) [3:51:38]. Ja meillä on investoinnin alla

tuossa vanhusten hyvinvointikeskuksia, päiväkoteja, uusi lukio, muut koulurakennukset, paljon on listalla asiaa, eikä meillä ole käytössä kuin tietty rahamäärä näihin investointeihin, joita määrittä meidän velkamäärämme. Kyllä tämä on pois, jos me haluamme säilyttää tämän velan edes jotenkuten maltillisena alle miljardissa, niin ei meillä ole varaa ratikkaan. Ja nyt sitten tästä ratikan tuloista, meillä ei ole tällä hetkellä mitään muuta kuin yksi selvitys, jossa otetaan kantaa ratikan kannattavuuteen ja siinä selvityksessä ratikka on tappiollinen. Te voitte itse sen selvityksen mennä katsomaan, se on kaikilla olemassa ja ratikkasivulta löytyy Vantaan sivustolta.

No sitten kun puhutaan Tampereesta ja menoista, miten on toteutunut, Tampereen ratikkahan ei ole vielä valmis, elikkä sen menoista on ihan turha puhua, sen lopullisista menoista. Se, mistä me voimme puhua, on Kehärata, jota on kovasti kehuttu meidän Kehärataa. Pyydän siinäkin tutustumaan Kehäradan jälkiarviointiin, joka on tehty, joka on saatavissa, otan sieltä yhden asian. Kehäradan kustannus tuli olemaan 80 prosenttia suurempi sitä arviota, joka tehtiin samassa vaiheessa kuin ratikan arvio 400 miljoonaa on tehty nyt. Voitte itse laskea, että Vantaalla Kehäradan kustannus oli 80 prosenttia suurempi, niin tämä on se, johon asiaan voi verrata. Meillä ei ole varaa ratikkaan. Te olette esittäneet paljon asioita, jotka täytyy laittaa ensin kuntoon niin investointipuolella kuin palvelupuolella. Itse olen valmis tulemaan vastaan sinne palvelupuolelle, mutta investoinnit on ne, jotka pitää pitää veronmaksajien kannalta ensisijaisesti täällä. Ei mitään muuta tällä hetkellä.

Kiitos.

3:54:35 Valtuutettu Joel Linnainmäki

Toivottavasti kuuluu, puheenjohtaja.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Jes, kiitoksia, puheenjohtaja.

Muutama lyhyt kommentti näihin asioihin, mitä tässä on ollut esillä. Ensinnäkin ihmettelin samaa kuin valtuutettu Eerola perussuomalaisten ryhmäpuheen osalta. Eli kun siinä lopussa taidettiin tai loppupuolella todeta, että pitäisi olla kustannuslaskelmia maahanmuuton kuluista ja tähän on perusteena se, että tällä hetkellä on vain arvioita ja veikkauksia, niin kyllähän se herättää pohtimaan, että mihin

se retoriikka, mitä tältä puolueelta on kuultu tähän teemaan liittyen, sitten perustuu, jos he itsekkin tunnustavat, että kyse on vain heidän arvioistaan eikä mistään tutkituista tiedoista.

No sitten ratikasta lyhyesti vain sen verran, että meillä on erilaisia investointeja. Terveyskeskus ei tuota kaupungille rahaa eikä sen ole tarkoituskaan tuottaa kaupungille rahaa, mutta ratikka ihan tutkitustikin nostaa maan ja asuntojen arvoa reitin varrella ja tätä kautta siis on kaupungille myös mahdollista sitten kerryttää tuloja. Ja muun muassa valtuutettu Malmi voi varmasti lukea sen Helsingin Sanomien uutisen, jossa näitä laskelmia on esitelty, taikkapa sitten soittaa apulaiskaupunginjohtajalle ja pyytää niitä laskelmia, mutta tosiaan näiden laskelmien perusteella 40 vuodessa ratikasta voisi kertyä kaupungille jopa 425 miljoonaa euroa, joka enemmän kuin kattaa tämän ratikan.

Puheenjohtaja, sitten viimeisenä asiana täällä on mainittu useassa puheenvuorossa sote-uudistus, kaikkien lempiaihe, ja on paljon keskustelua ihan perustellusti siitä, että onko sote Vantaalle hyvä vai huono asia. Oikeastaan minusta pitäisi kysyä, että onko sote vantaalaisille hyvä asia. Oma vastaukseni on, että ehdottomasti on. Sote-uudistuksen myötä vantaalaisten ja keravalaisien sosiaali- ja terveyspalveluihin nykyisten laskelmien mukaan käytettäisiin 49 euroa enemmän jokaista asukasta kohden. No onhan se hyvä asia, jos palveluihin käytetään enemmän niin kauan kuin ne rahat käytetään järkevästi, eli palvelujen laatu nousisi. Sotessa rahoitusmalli suosisi Vantaata monella tapaa, se huomioisi paremmin väestönkasvun, vieraskielisen väestön määrän kasvun ja sairastavuuden, jotka on kaikki sellaisia tekijöitä, jotka Vantaata koettelee suhteettomasti enemmän kuin meidän naapurikuntia, esimerkiksi Espoota.

Ja ehkä viimeisenä asiana sitten, että kyllä sotesta koituisi tiettyjä kertaluontoisia kustannuksia, vuonna 2024 -6 miljoonaa euroa ja vuonna 2025 -4 miljoonaa euroa, mutta maksimissaankin se miinus, jota kaupungille koituisi, olisi 14 miljoonaa euroa. Pelkästään viime vuonna Vantaan sosiaali- ja terveystoimen budjetti ylittyi 21 miljoonalla eurolla. Sote-uudistuksen myötä nämä sosiaali- ja terveystoimen kulut ei enää olisi vuoden 2023 Vantaan ongelma. Tämmöisiä ylityksiä ei enää tulisi.

Kiitos, puheenjohtaja.

3:58:09 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Tyystjärvi vaatimalla vaati kommentoida tätä hänen puheenvuoroansa ja täytyy sanoa, etten olisi uskonut eläväni sitä päivää, että Kassantaloa keskellä Tikkurilaa verrataan Kreikan Akropolikseen. Kreikassa ei ollut museovirastoa, tietääkseni. Kreikassa oli demokratia. Kreikassa ihmiset arvioivat jo aikanaan, että mitkä on ne rakennukset ja mitkä on ne ympäristöt, mitkä parantaa sen ajan ihmisten hyvinvointia ja ympäristöä ja kaupunkia. He päättivät säilyttää niistä parhaimmat ja rakentaa uusia niiden tilalle, jotka heidän mielestään ei ollut niitä parhaimpia. Ihan samaa harkintaa meidän on tehtävä Vantaalla tänä päivänä, enkä minä suinkaan sano sitä, että Tikkurilan vanhaa asemarakennusta tai kaupungintaloa tai Tikkurilan kirjastoa oltaisi purkamassa, mutta kyllähän meidän nyt täytyy pysähtyä miettimään ja katsomaan noita Vantaan keskustan, Tikkurilan parhaita paikkoja, että tässä on kohta Suomen 3. suurimman kaupungin keskusta. Ja edustaako nämä tyhjätkin liiketilat, rapistuvat talot, jotka on yksinkertaisesti aivan eri maailmasta, niin sopiiko ne juuri näihin kohtiin ja näihin tilanteisiin?

Itse toivoisin, että me valtuustossa nimenomaan toteamme yhdessä, että me haluamme kehittää Tikkurilasta vetovoimaisen keskusta-alueen, mihin tulee lisää asuntoja, lisää työpaikkoja, lisää vetovoimaa, ja kaikki nämä tarkoittaa myös kaupungille lisää niitä kuuluisia veroeuroja. Se on aivan sama, halutaan me sitten parantaa meidän kaupunkilaisten tai halutaan me löytää ratikkaan rahat, niin kumpikin vaatii hyvin kunnianhimoista kaupunkikehitystä ja meillä ei ole siinä kaupunkikehityksessä varaa yhtään laskea rimaa. Jos joku haluaa tehdä satojen miljoonien investointeja Tikkurilaan, niin minä en ainakaan ole se, joka ilmoittaa siellä, että kyllä nämä Tikkurin (-) [4:00:15] täytyy suojella, tai tämä 50-luvun Kassantalon julkisivu on niin arvokas, että me sanotaan 200, 300 miljoonan investoinneille, että ei kiitos, vaan minä haluan kyllä kehittää tätä Tikkurilaa Suomen 3. suurimman kaupungin hienoksi, moderniksi keskustaksi, ja kokoomuksen ryhmä on myös samaa mieltä. Tämä oli meidän ryhmäpuheemme, eikä vaan allekirjoittaneen ajattelua.

Kiitos, puheenjohtaja.

4:00:45 Valtuutettu Niilo Kärki

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt valtuutettu Eerola tavanomaisesta puheenvuorostaan poiketen puhui selvästi muunneltua totuutta tai tietämättömänä asioista. Hän väitti, etteikö perussuomalaiset koskaan tehneet maahanmuuttoa rajoittavia aloitteita tai esityksiä. Viime valtuuston, tai viime syksyn budjettivaltuustossa muun muassa teimme tämän esityksen ja harmi kyllä hävisimme sen 60-7. Eli tämä on pöytäkirjoista löydettävissä, silloin äänestettiin todellakin. Eli kyllä näitä esityksiä on tehty aikaisemminkin ja myös budjettikäsittelevä vaiheessa teimme tämän esityksen. Se, että tällainen taloudellisen merkityksen mittaamattomuus toistaiseksi - puhuin siitä pikkutarkkuudesta, että todella saadaan oikeat tiedot näkyviin. Nyt on jo ei pelkästään perussuomalaisten näkökulma, vaan pääkaupunkiseudun kaupunkien johtajat, Helsinki, Espoo, Vantaan kaupunginjohtajat ovat valtakunnan päälehdessä jo helmikuussa 2019 ottaneet kantaa siihen, että pääkaupunkiseutu kasvaa pääosin maahanmuuton takia. Kaupungit haluavat apua valtiolta. Tästä seuraa valtavia haasteita. Tämä on siis suuruusluokkakysymys, joka on kolmen ison kaupungin kaupunginjohtajalla, ei pelkästään perussuomalaisten näkemys, mutta me olemme samaa mieltä, että näyttää siltä, että on taloudellisia ja myös muitakin ongelmia viime aikoina nousset erilaisiin uutisverkkoihin

Ja samoin Linnainmäki otti jotain kantaa - en muista enää, että mikä oli hänen kommenttinsa, mutta tämä talouden suunnittelu, niin se on vaikeaa, jos meillä väki koko ajan lisääntyy niin kuin tuntuu lisääntyvän maahanmuuttotaustaisella väellä, josta kaupunginjohtajienkin puheenvuoroilla ja todistuksella aiheutuu (seuraa valtavia) [4:02:57] haasteita. Meidän pitää pystyä puuttumaan ja keskustelemaan näistä asioista, koska jatkuva kehityskaari tuottaa aika hurjan tilanteen. Nyt meillä on siis noin 20-22 prosenttia vieraskielisiä Vantaalla. Se parin vuoden takainen tilasto kertoo siitä, että meillä on vuonna 2030 noin 40 prosenttia vieraskielisiä. Se on haaste. Jo tällä hetkellä kouluissa, päiväkodeissa on 60-80 prosentin vieraskielisten osuuksia. Se on valtava haaste opettajille ja kouluavustajille yrittää pitää sitten erilaisia kouluvalmiuksia omaavat ihmiset koulutuksessa ja opetuksessa samalla tasolla ja mukana. Siihen viittasin myöskin tuossa ryhmäpuheenvuorossani, että siellä on eroja pari vuosiluokkaa (-). Eli nämä on ongelmia, jotka on moninaisia ja siksi halusimme tuoda tämän erilaisen näkökulman, jota tavallisesti keskusteluissa ei huomata.

Kiitos.

4:04:11 Valtuutettu Tarja Eklund

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy nyt tässä Malmille todeta, että valtuutettu Malmi tietää aivan hyvin, että valtuusto ja Helsinki osallistuvat ratikkahankkeen kustannuksiin ja EU-rahatkin ollaan hakemassa. Eli se todellinen tämänhetkinen kustannusarvio on alle 300 miljoonaa. Ja kun kansalaisille kerrotaan, että tällä 400 miljoonalla, jos ratikkaa ei rakenneta, niin voidaan kaikennäköistä muuta mukavaa ja tärkeää tehdä, niin tähän ei pidä paikkaansa, jos ei oteta velaksi sitä 400 miljoonaa ja siihen velkaan ei valtio eikä Helsinki eikä myöskään EU tule osallistumaan. Pitää kertoa ihmisille rehellisesti, mistä puhutaan kun puhutaan tästä ratikkahankkeesta, eikä liioitella sitä velan määrää tai sitä, että sitä voidaan sitä samaa rahaa johonkin muuhun käyttää, kun ei sitä ole muuta kuin jos se otetaan velaksi.

4:05:29 Valtuutettu Vaula Norrena

Kiitos.

Pienet kommentit väestömuutosta ja ratikasta.

Meillähän muuttoliike on voimakkaasti tänne etelän suuriin kaupunkeihin ja se väki, joka meiltä lähtee pois, niin ne on niitä, jotka menee kehyskuntiin niitä pientaloja rakentamaan ja ostamaan, kun meillä ei ole riittävän edullisia tai riittävästi saatavissa. Ja sitten taas ratikka on ajateltu sellaiseksi, joka pelastaa nämä pientaloalueet ja samalla suo sen mahdollisuudet, että ne ihmiset, jotka tulevat etelään, niin löytävät täältä jonkun asunnon, kun meille on ennustettu 100 000 asukasta lisää seuraavan 25 vuoden kuluessa, niin kyllä se tukkoon menee Kehä III, jos ne kaikki siellä ajelee omilla autoillaan. Kyllä täytyy löytyä tehokas joukkoliikenneväline ja meidän yleiskaava sitten suojelee meidän luontoa ja meidän pientaloalueita ja meidän alkuperäisiä omaleimaisia lähiöitämme sillä, että tämä uusi rakentaminen tiivistetään mahdollisimman paljon sen ratikan varteen ja se on fiksu suunnitelma. Mitä tulee tästä rahasta, niin rahaahan meillä nyt tällä hetkellä on se 460 miljoonaa. No tämä oli vitsi, ei sitä tietenkään ratikkaan käytetä sitä rahaa, sitä voidaan käyttää niihin Malmin toivomiin palveluihin, ja sitten ratikka on fiksu ottaa velalla ja maksaa se sitten pois. Ja tuossahan uusin todistus tuli ratikkaryhmän kokoukseen 3.5. että vuonna 2030 ja siitä alkaen ratikka tuottaisi noin 5 miljoonaa euroa vuodessa

voittoa. Ja raiteet maksaa 267, tunneli maksaa 15, varikko 60, vaunut 60, se on yhteensä 400 miljoonaa, jää reippaasti alle 425 miljoonan.

Kiitos.

4:07:46 Valtuutettu Kati Tyystjärvi

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Yritän ottaa tuosta puheenjohtajan isällisestä neuvosta vaarin.

Arvostan totta kai kokoomuksen näkemystä siitä, että meidän pitää käyttää meillä olemassa oleva maa-ala mahdollisimman hyvin, mutta se ei tietenkään tarkoita sitä, että meidän pitäisi luopua kaikesta vanhasta. Otin nyt tuon Ateenan esimerkkinä siitä, että en usko - yritin nyt tuossa matkan varrella vähän googlailla, mutta en usko, että se nyt ihan demokratian ansiosta oli, että siellä säilyi näitä meidän ihaillemiamme muistomerkkejä. En tunne kreikkalaista päätöksentekoa viime ajoilta, mutta tuon Plakan säilyminen lienee sattuma, kaikkea muuta rakennettiin. Rokkanen puhui kauniisti demokratiasta ja kuinka silloin demokratiassa päätettiin tehdä näin. Meidän nykyinen demokratia-ajattelumme on sitä, että meillä on asiantuntijaorganisaatiot, jotka arvioivat sen osan kaupunkikulttuuriympäristöstä, joka on niin olennainen osaa omaa aikakauttaan ja tärkeä suojella. Olen hyvin pahoillani siitä, että emme ole vielä onnistuneet tässä kaupungissa, joka syntyi pienten ostoskeskusten aikaan, me emme ole onnistuneet suojelemaan vielä yhtäkään pientä ostoskeskusta, ja tiedättekö minkä vuoksi? Rahan. Rakennukset päästetään huonoon kuntoon ja niiden kunnostaminen on kuulemma niin vaikeata, että on parempi hävittää kaikki ja tehdä parhaimmillaankin vain kopioita. Tähän me ei saataisi päästää näitä meidän arvokkaita vanhoja rakennuksia, jotka kertovat vantaalaisesta historiasta, Helsingin pitäjän historiasta täällä meillä. Mutta uskon, että pääsemme Rokkasen kanssa keskustelemaan tästä vielä ensi valtuustokaudellakin, joten en jatka tästä aiheesta enempää.

Kiitoksia.

4:10:46 Valtuutettu Juha Malmi

Kiitos, puheenjohtaja.

En tiedä, miten päisin tässä olisin, kun kuuntelen Vaula Norrenaa, joka puhuu, että ratikka pelastaa pienalueet. Samalla hän puhuu kaupunkirakenteen tiivistämisestä. Pientaloalueet menettää ne viimeisimmätkin bussiyhteydet ratikan tullessa.

Tarja Eklund, hyvä valtuutettu, minä sanon nyt ihan lyhyesti. Toivon, että ymmärrät. Meillä on niin paljon muita tarpeellisempia investointeja kuin ratikka, että sen takia meillä ei siihen ole varaa.

Valtuutettu Linnainmäki otti esille uuden tuloennusterahan, josta todella toivoisin lisää tietoa. 425 miljoonaa oli luku. No meillehän on puhuttu 680 miljoonasta. Meille on ratikkaselvitysten aikana puhuttu, että maanmyynti ja vuokratulot ratikan osalta olisivat 680 miljoonaa ja jos sitä ratikkaa ei tehdä, niin maanmyyntitulot olisivat 480 miljoonaa, eli 200 miljoonaa vähemmän. No tämä onkin asian ydin, mitä tulee kannattavuuteen, ihan oikeasti - mihin perustuu se, että ratikan maanmyynti ja vuokratuotot olisivat 42 prosenttia suuremmat vaikka verrattuna sähköbussiin. Eihän tällaista tuolla ole todettu missään vaiheessa selvitysten yhteydessä. Nyt ilmestyy uusia lukuja, se on kiva. Mitä me haluamme, mitä kristillisdemokraatit haluaa? Vain ja ainoastaan sen, että uusi valtuusto ja virkamiehet, uusi valtuusto esittää virkamiehille, että ratikan rinnalle otetaan ihan oikeaksi vaihtoehdoksi, jota selvitetään ihan oikeasti oikeana vaihtoehtona sähköbussi tai biokaasubussi. Ratikalle vaihtoehto. Nyt on (-) [4:13:26] (miljoonaliiga) markkinoimaan ratikkaa ihan kuin tästä olisi jo päätetty. Toiset sanoo, että päätös tehdään 2023, mutta kaikki kuntalaiset ymmärtää, että tässä ajetaan härkää (pyssyyn). Minä pyydän: ottakaa ratikalle vaihtoehto, katsotaan kaikki laskelmat rauhassa.

Kiitos.

4:14:01 Valtuutettu Antero Eerola

Joo.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan nyt lyhyesti palaan vielä tähän perussuomalaisten esitykseen viime vuoden lopulla budjettikäsittelyssä. Se oli siis että Vantaa pidättäytyisi kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta niin kauan kuin se on yksi Suomen 3 vieraskielisimmästä kunnasta. Eli kyllä tässä nyt sotketaan vähän sellaisia asioita,

jotka eivät oikeastaan mitenkään liity toisiinsa. Eli miksi Vantaa ei voisi ottaa vastaan sotaa ja vainio pakenevia ihmisiä esimerkiksi Afganistanista, koska meillä asuu paljon virolaisia venäläisiä? Miten nämä ovat kytköksissä toisiinsa?

Te myöskin sanotte, että ihmiset ovat haaste. Eli sehän tarkoittaa sitä, että teidän mielestänne on ihmisryhmiä, jotka ovat ongelmia. Minusta yritin vain ehkä näin toverillisesti neuvoa teitä, että sellainen puhe ei välttämättä kanna kaupungissa, jossa on maahanmuuttajataustaisia ihmisiä kuin missään muussa Suomen kunnassa. Mehän olemme perussuomalaisten kanssa löytäneet useinkin toisemme, kun on puolustettu peruspalveluita tai vaikka terveyskeskuksia. Minusta meidän pitäisi haastaa yhdessä eliitti tässä kaupungissa ja muualla ja puolusta pientä ihmistä, eikä syyllistää niitä, jotka ovat vielä heikommassa asemassa kuin me olemme.

Myös Vantti mainittiin täällä eräässä puheenvuorossa nimeni yhteydessä ja ehdotankin, että myydään vaan. Myydään Vantin nimi, mutta siirretään kaikki sen nykyiset toiminnot takaisin kaupungin omaksi toiminnaksi.

4:15:45 Valtuutettu Anssi Aura

Kiitos, puheenjohtaja.

Pahoittelut, tuli pikkaisen yllättäen.

Ihan tuohon Malmin puheenvuoroon olisin kommentoinut, kun siellä esitettiin, ei tässä äskeisessä vaan aikaisemmassa puheenvuorossa näitä Kehäradan kannattavuuteen liittyviä lukuja, ja mitään lähdetietoa en kuullut ja ne kuulosti tosi kummallisilta. Korjaa nyt vielä, että jos ymmärsin oikein, että 80-prosenttisesti ylittyi silloiset investointimenot, vai menoihin viittasit? Puhutko käyttötaloudesta? Mutta ne kuulosti tosi päättömiltä. Mä tarkistin vielä tuosta Liikenneviraston tietojen mukaan, että 2013 julkaistussa ja tarkennetussa kokonaiskustannusarviossa kuluiksi, investointimenoiksi siis ilmoitettiin 738,5 miljoonaa ja sit Liikenneviraston vuoden 2020 raportti ilmoitti, että lopullinen kokonaiskustannus oli noin 770 miljoonaa. Ja jos en nyt muista väärin ulkomuistista, että Vantaan ulkopuolinen julkinen tuki tälle hankkeelle oli noin kaksi kolmasosaa ja jos en muista nyt ihan väärin, niin me katettiin jo ensimmäisten peräti 3 vuoden aikana, mutta ensimmäisten vuosien aikana joka tapauksessa maanmyyntivoitoilla tämä investointi.

Ja tästä poikkioksa vielä tähän raitiotiehankkeeseen, että totta kai meidän pitää vielä tarkastella, tai uuden valtuuston pitää tarkastella ne mahdolliset maanmyyntivoitot ja muut tulot ja huolehtia, että se investointi on järkevä, ja sen takia tämä onkin järkevä eka tutkia tämä tilanne ja sitten lähteä vasta arvioimaan uuden valtuuston toimesta, että onko tämä järkevä investointi vai ei. Mutta nyt meillä ei mun mielestä ymmärtääkseni Malmillakaan ole riittävästi vielä tietoa päätöksenteon tueksi. Joten odotetaan rauhassa, mennään vaalien yli, uusi valtuusto sitten tekee parhaaseen tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Kiitos.

4:18:10 Valtuutettu Jenni Chen

Kiitos, puheenjohtaja.

(Välihuuto.)

Nimittäin haluaisin kommentoida tuon Niilo Kärjen tuohon maahanmuuttoon ja myöskin kommentoida muiden tukikommentteihin on se, että millä tavalla maahanmuuttajanuoret - varsinkin tässä, kun PK-seudulla kasvaa ja lisääntyy ja myöskin syntyy huomattavasti enemmän maahanmuuttajataustaisia lapsia kuin kantasuomalaisia lapsia. Mutta tämä on totuus, joka tulee tapahtumaan ja jatkossakin tulee nämä tapahtumaan. Se johtuu myös osittain siitä, että kantaväestöllä on huomattavasti pienempi syntyvyys suhteellisesti maahanmuuttajiin, jotenka vaikka Suomeen ei tulisi yhtään enempää maahanmuuttajaa, niin silti maahanmuuttajien määrä tulee suhteellisesti kasvamaan, koska syntyvyys on korkeampi maahanmuuttajataustaisilla. Mutta kuitenkin ottaen huomioon, että me tarvitaan työvoimaa, niin sen takia tämä on semmoinen asia, johon kannattaa panostaa eikä yrittää sitten estää tai leikata tästä. Ja se, että kun me nyt panostamme tähän, niin se on sitten tuotto tulevaisuudessa, ja myöskin se, että nämä uudet maahanmuuttajat, niin he ovat uussuomalaisia, he eivät tule olemaan maahanmuuttajia, vaan heistä tulee suomalaisia. Ja kun esimerkiksi joutuu valitsemaan sen syntymämaan tai Suomen välillä, että kumpaan maahan haudataan vaikka sitten kun kuolee, niin luultavasti halutaan haudata sitten Suomeen, että se kertoo jo sen, ettei pidä nähdä heitä ikuisesti maahanmuuttajina, vaan että se syntyperä ja se geeni, mitä (-) [4:19:52], niin se tulee muuttumaan henkisesti. Meidän pitää mennä ihmisten pään sisälle.

Kiitos.

4:20:12 Valtuutettu Timo Auvinen

Kiitoksia illan aikana hyvistä puheenvuoroista.

Se, minkä mä aluksi sanoin näistä eri investoinneista, niin just investointikatto Vantaan omaan taseeseen on 600 miljoonaa ja siitä on jo karsittu 60 miljoonaa virkamiehet eri toimialoilta, voi olla koulun korjauksia, kattoja rakentamatta, jotain muuta. No sit budjetin ulkopuolelta VTK:n kautta menee se Varia, koulukampus, Kielotie, 250 miljoonaa, VAVin kautta menee se vanhuspalvelukeskus (Tikkurila), Koisoniitty, Tikkurilan hyvinvointikeskus, se on ulkopuolinen investori, jossain puheessa tuli justiin, että Peijas on tärkeä, 260 miljoonaa, Suomirata 400 miljoonaa, se koko budjetti 5,7 miljardia, ratikka 300, ratikka plus varikko 85. Elikkä tästä tuli se puolitoista miljardia, niin kyllä te valitettavasti, kun mä oon kuunnellut teidän puheita, niin nyt näistä te joudutte valitsee, onko se sitten Tikkurilan hyvinvointikeskus jää pois ja ratikka tulee tilalle tai koulukampus jää kampus ja ratikka tulee tilalle, te joudutte näistä vaan valkkaamaan, mutta näihin kaikkiin teillä ei tule ole varaa.

Kiitos ja hyvää jatkoa.

4:21:48 Valtuutettu Niilo Kärki

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Eerolalle nyt pikkuisen palautetta. En ole itse väittänyt ketään haasteiksi. Se on ihan Eerolan omassa päässä se tulkinta. Luin suoraan lehdestä, joka on siis kaupunginjohtajien lausumaksi kirjoitettu, ”tästä seuraa valtavia haasteita”. Se ei ole suinkaan minun keksimää, vaan tämä on ihan todella - paljon pidemmällä ja laajemmin asioita ymmärtävät ja kokevat ja tietävät ihmiset ovat todenneet sen julkisesti, että tämä on totta. Pääkaupunkiseudulla se korostuu, kun olemme näin ison keskittymän keskellä ihmisiä ja siihen on tulossa edelleenkin maahanmuuttajavoittoa koko ajan lisää.

Ja tähän valtuutettu Chenille myös muistutus, että en tiedä mitä itse ajattelet, mutta älä syytä äläkä väitä minun ottavan kantaa maassa olevien ihmisten tilanteisiin tai heidän kansalaisuuksiin, en yritäkään sitä arvata. Nyt puhuttiin vain lisää ottamisen päättämisestä, että ei oteta kiintiöpakolaisia enää Vantaalle, kun juuri niin kuin itse sanoit ja niin kuin totesin jo aikaisemmassa puheenvuorossa, meillä jo nykyisillä volyyymeilla Vantaalla ollaan 40 prosentissa vierasperäistä väestöä, jos

asioihin ei puututa patkääkään. Tämä on Helsingin tilastokeskuksen laskelmaa, eli ei siitä tarte arvata, vaan se on tieto.

Tässä lyhyesti. Kiitos.

4:23:33 Valtuutettu Juha Malmi

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Aura, lähetin teille juuri raportin sähköpostitse Kehäradan jälkiarvioinnista. Tutustukaa siihen. Minä en näitä lukuja päästäni keksi.

Ja nyt on todella tärkeää, että kansa lähtee uurnille, eikö näin, herra puheenjohtaja. Koska tämä uusi valtuusto ratkaisee monia tärkeitä asioita. Ehkä jopa sen ratikan tulevaisuuden. Ei muuta kuin äänestämään, vaikuttamaan. Kyllä teille ehdokas tästä joukosta löytyy. Löytyy tekijöitä. Tehdään töitä, laitetaan Vantaa kuntoon, ollaan reiluja ja rentoja.

Kiitos.

13 § Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän, Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp ja Keskustan valtuustoryhmän aloite turvata mahdollisuus tutustua sisäilmatutkimusraportteihin maksutta

4:26:00 Valtuutettu Ulla Kaukola

Juu, kiitos, puheenjohtaja.

Mä kiitän asiallisesta vastauksesta tähän valtuustoaloitteeseen, jonka me ryhmänä jätimme ja sanon samalla muutaman asian sisäilma-asioista.

Edellisiä kuntavaaleja pidettiin sisäilmavaaleina ja tulevista vaaleista ei puhuta enää sisäilmavaaleina, koska niin paljon on saatu aikaiseksi 4 vuodessa. SDP:n aloitteesta edellisten kuntavaalien jälkeen perustettiin sisäilma-asioiden neuvottelukunta. Ehdotus taisi tulla muistaakseni silloiselta ja nykyiseltä valtuuston puheenjohtajalta Antti Lindtmanilta. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valittiin opetuslautakunnan silloinen varapuheenjohtaja Sami Kanerva ja ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi pääsin minä, joka olin silloin opetuslautakunnan

varapuheenjohtajana. Mä siirryin kauden puolivälissä kaupunginhallituksen jäseneksi ja jouduin jättämään sisäilma-asiain neuvottelukunnan, mutta Kanerva jatkoi työtä. Ja mä haluan kyllä tässä yhteydessä kiittää valtuutettu Sami Kanervaa erittäin hyvin tehdystä työstä neuvottelukunnan puheenjohtajana ja erittäin hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä.

Ja paljon sisäilma-asioissa on saatu aikaiseksikin. Tarkoituksenamme oli saada kaupungin prosessit kuntoon niin, että jokainen oppilas ja opettaja ja muu kaupungin työntekijä tietäisi, mihin ottaa yhteyttä, jos epäilee sisäilmaongelmaa ja mielestäni olemme siinä onnistuneet. Me ollaan saatu sisäilmatiedottaja, sisäilma-asioihin erikoistunut kouluterveydenhoitaja ja lisää sisäilma-asiantuntijoita. Ja avoimuus sisäilma-asioissa on lisääntynyt huomattavasti. Ongelmiakin on, tiedän sen, mutta aivan varmasti vähemmän kuin 4 vuotta sitten. Eikä kaupunki halua tarkoituksellisesti pimittää rakennusten kuntotietoja. Näitten vanhojen kuntoraporttien laittaminen sellaisenaan nettiin ei onnistu, koska raporteja ei ole laadittu nettiin laitettaviksi. Vanhat raportit on käytävä käsityönä läpi ja peitettävä raporteista muun muassa henkilön terveyteen liittyvät asiat. Mahdollisuus tutustua asiakirjoihin kaupungin tiloissa ei sekään poista kaupungilta veloitetta varmistua asiakirjojen tietosuojasta ennen niiden luovuttamista nähtäville. Se voi olla tuntikausien työ ja vie aikaa sisäilmakohteiden tutkimiselta. Vastauksessa aloitteeseemme todetaan, että jatkossa sisäilmatiedotteista tehdään aiempaa yksityiskohtaisempia ja kerrotaan aiempaa laajemmin tutkimustuloksista ja -löydöksistä ja se on erinomainen asia.

Mä toivon myös valtuutetuilta kohtuullisuutta. Kuntalaisilta tulee noin 10 kuntoraporttipyyntöä vuodessa. Ne ovat aina pyyntöjä yksittäisten kohteiden kuntoraporteista. 90 prosenttia kaikista tietopyynnöistä tulee 2 tai 3 valtuutetulta. Tämän neuvottelukunnan työ on tältä valtuustokaudelta ohitse ja mä luulen, että on varmaan syytä yhdessä pohtia, onko sinä järkevä jatkaa myös ensi valtuustokaudella.

Kiitoksia.

4:29:06 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Vantaalla sisäilmatutkimukset ovat yhä maksullisia, sensuroituja ja useimpia ei laiteta nettisivuille näitten maksuttomuusaloitteidenkin jälkeen, joita on siis 2. Oli hyvä, että lainmukaisesta määräajasta, joka siis on 2 viikkoa ja laajemmissa

pyynnöissä kuukausi, niin muistutettiin (-) [4:29:30] kuukaudesta, ja määräämättömän siirtymän aikana vain isommista dokkaripyynnöistä voi pyytää maksua. Sen jälkeen kaikki muut kuin tulevat docsit muuttuvat maksullisiksi.

Tässä kyllä näin ihmetyttää se, että vantaalaiset ovat eriarvoisessa asemassa, kun kaikissa muissa kunnissa tiedot saadaan maksutta. Kaikissa muissa kunnissa tiedot saadaan maksutta. Kun maksuja peritään, ne ovat nyt isommista tietopyynnöistä (-) myöhemmin siirtymän jälkeen yksittäisistä tutkimuksista, mutta ihmiset ei uskalla kysyä. Siis se, että kysytään maksua, niin se on tehokkaimpia tapoja sensuroida. Vanvary ei voi tehdä vaikkapa kouluverkkosuunnitelman arviointia, vanhemmat eivät voi arvioida, että mihinkä alueen kouluista lapsensa laittaa, kun sinne tarvitaan useampi dokumentti, koska eivät saa tietää sisäilmaongelmista. Vanvary tekee kumminkin työtä, siis vanhempainyhdistys tekee kumminkin työtä kuntalaisten ja kunnan hyväksi, mutta kaupunki estää sen. Asiakirjat kaupungin sivuilla helpottaisivat myös kaupungin omien viranomaisten tiedonsaantia, esimerkiksi terveystarkastajat. Ne ei aina saa pyytämäänsä raportteja, itse asiassa useimmiten eivät kuulemma saa, vaikka se helpottaisi heidän työtään huomattavasti. Ja myös puhtaasti tekniset tutkimukset, kuten vaikka pelkkä mikrobimittaus, on jätetty nettisivuilta pois, ja (-) [4:31:09] näitä ei ole tulossa sinne ollenkaan. Raporttien sensurointi - tietosuojavaltuutetun toimisto on sanonut, että se ei ole tarpeen, siis ainakaan - ja sitten se, että hallintojuristi on muistuttanut ja Olli Mäenpääkin on myös muistuttanut siitä, ja sitten hallintojuristikin, mitä mä oon haastatellut, on muistuttanut siitä, että on tosi tärkeää, että tilan käyttäjä, vaikka opettaja tietää, jos siellä on saatu jotain oireita ja tällä hetkellä Vantaa sensuroi näitä asioita. Eliikkä on tosi tärkeätä, että tiedetään, että siellä on jotain terveystilaa tullut, eikä siinä kerrota kumminkaan missään raportissa, että keneltä se terveystilaa on. Meillä ei sellaisia raportteja kerta kaikkiaan ole. Ja kaikki oirekyselyn 2019 jälkeiset raportit, mitä olen näyttänyt juristeille ja tietosuojatoimistolle, ovat olleet sellaisissa, joissa ei ole muuta sensuroitua kuin raportin laatijan yhteystiedot, eikä mikään asiallinen sisäilmatutkimuksia tekevä yritys ole vuosiin tarjonnut lainvastaisia raportteja. Helpoin tapa päästä eroon tästä yhteystieto-ongelmasta on kysyä yrityksiltä, onko OK, että työntekijän yhteystiedot on mukana. No niin.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

(--) [4:32:24] on varmasti maksanut enemmän kuin näistä raporteista voidaan (keritä) kuntalaisilta ja maksut on käytännön sensurointia. Ja tässä varmaankin tulee sitten -

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Aika on täynnä, mutta tarkoitus on myös äänestytää tämä, mutta voidaan äänestytää seuraavallakin kohta.

14 § Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloitteeseen rakennusten kuntotiedot luovutettava kuntalaisille maksutta

4:34:12 Valtuutettu Anniina Kostilainen

Kiitos.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilta on jo pitkällä, joten lyhyesti - aiheesta on paljon käyty keskustelua ja ei ole varmasti millään tavalla uusi. Tuossa kiitän valtuustoa vastauksesta valtuustoaloitteeseen ja kiitän myöskin siitä perusteellisesta käsittelystä, mikä kaupunginhallituksessa asian tiimoilta oli. Näemme, että valtuustoaloitteen vastaus ei kuitenkaan täysin vastaa sitä tavoitetta, mikä meillä ryhmänä oli, eli se, että rakennusten kuntotiedot olisivat kuntalaisten käytettävissä maksutta ja myös tiedonpyytäjien saatavilla maksutta. Eli sekä sisäilmatutkimukset tulisivat (-) [4:34:59] kuntalaisten tiedonpyytäjien saatavilla maksutta ja siksi esitämmekin tämän asian palauttamista uudelleen valmisteluun.

Kiitos, puheenjohtaja.

4:35:14 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Palautan - anteeksi, kannatan valtuutettu Kostilaisen palautusesitystä niin, että kuntalaisilla on mahdollisuus saada ihan heidän lapsiaan koskevat tiedot maksutta.

4:36:19 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Joo.

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän palautukseen liittyen, niin tosiaan tätä asiaa käytiin tarkkaan läpi kaupunginhallituksessa ja haettiin sellaista ajatusta, että kaikki ryhmät yhdessä haetaan se kaupunginhallituksen vastaus sellaiseen muotoon, että kaikki ryhmät sitä voivat tukea ja se on meidän yhteisen tahtotilan mukainen. Eli huolehditaan siitä, että jatkossakin kaikki ne raportit on saatavissa ja toisin kuin muissa kaupungin asiakirjatilauksissa, niin sisäilma-asiakirjoissa voi saada laajempiakin tietopyyntöjä maksutta. Ja koska me oltiin kaikki ryhmät yksimielisiä kaupunginhallituksessa, tämä palautusesitys tulee hieman yllättäen tässä vaiheessa. Pidän sitä huonona päätöksenteon tapana tällä tavalla tuoda yhtäkkiä tällainen palautusäänestys tässä vaiheessa pöytään, niin sen takia kyllä kannatan sen asian jatkamista ja sen hyvän yhteistyön hengen säilyttämistä, mikä tässä asian ympärillä oli vielä kaupunginhallitusvaiheessa.

Kiitos, puheenjohtaja.

4:37:33 Valtuutettu Vaula Norrena

Joo.

Kiitos, puheenjohtaja.

Täsmennän sen verran tuota Rokkasen puheenvuoroa, että kaupunginhallituksessa tosiaan käytiin pitkällinen neuvottelu ja olemme kiitollisia siitä, että vihdoinkin 8 vuoden tappelun jälkeen alettiin saada vastakaikua ja ollaan kiitollisia siitä, mutta siihen verkkoon jäi vielä porsaanreikiä ja meidän esitimme siellä kaupunginhallituksessa aika pitkän pöytäkirjalausuman, jossa totesimme, että jotta nämä asiat saataisiin oikeasti kuntoon ja avoimuus toimimaan, niin siellä oli aikamoinen lista asioita, joita vielä pitäisi tehdä. Ja kun se on lain mukaan kiellettyä periä maksua tiedon pyynnöstä, niin senkin me siinä mainitsimme. Se on lain mukaan kiellettyä periä maksua tietopyynnöstä ja täällä meillä sitä on yritetty jopa työsuojeluluottamushenkilöltä.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Niin palautus on sikäli ihan asiallinen.

Kiitos.

4:38:55 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Joo.

Mitä Norrena unohti sanoa on se, että ilmoitin siitä, että tästä tulee todennäköisesti vielä äänestys, tai ilmoitimme siellä kaupunginhallituksen neuvotteluissa tai sitten tuolla kaupunginhallituksessa. Tässä oli sen verran paljon ongelmia. Vaikka oli hienoa, että pieniä askelia otettiin eteenpäin, mutta perusongelma, maksullisuus ja itse sensurointikin, jäivät sitten isoksi haasteeksi. Maksullisuus on itse asiassa sensurointia, koska ei ihmisellä ole varaa maksaa.

4:39:35 Valtuutettu Sakari Rokkanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän nopeasti pari huomiota.

Ensinnäkin on ongelmallista se, että kaupunginhallituksen jäsen Norrena tekee aivan toista kuin kaupunginvaltuuston jäsen Norrena. Ei kaupunginhallinto toimi sillä tavalla, että kaupunginhallituksessa Norrena ilmoittaa, että vihreät tukevat tätä yhteistä kirjausta, mihin käytettiin monta kokousta aikaa ja sen jälkeen kaupunginhallituksen jäsen Norrena ilmoittaa, että tämä on OK ja nytten menee 2 viikkoa, niin kaupunginvaltuuston jäsen Norrena ilmoittaa, että tämä ei ole OK.

Mutta puheenjohtaja, itse asiassa pidän hyvin huolestuttavana sitä, että kaupunginvaltuuston jäsen Norrena ilmoittaa nytten, että ei ole lainmukaista periä laajoista tietopyynnöistä maksua, eli tavallaan niitten tietopyyntöjen käsittelymaksua. Ja tämä Norrenan ilmoitus ei kyllä meidän kaupunginhallituksen asiantuntijoilta saaman tiedon mukaan pidä paikkaansa ja pidän hyvin huolestuttavana, että valtuuston julkisessa kokouksessa päätetään jonkun asian olevan lainvastaista, jos tavallaan asia ei ole lainvastaista.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Toivon tämän takia, että käsittely jatkuu.

4:41:09 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Sen verran huomautan vielä palautukseen, että se, että näitä maksuja peritään vaikeuttaa myöskin huomattavasti lehdistön työskentelyä. Ja tästä nyt sen

verran korjaisin tätä tietopyyntöasiaa, jos saan sen ihan lyhyesti sanoa, niin tietopyynnöistä, jotka vaativat pienen työn, kuten vaikkapa pienen asian poistamista, niin ei ole lain mukaan mahdollista periä maksua.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

Ainoastaan jos tehdään hyvin laaja työ, niin sitten maksut ovat mahdollisia.

(Puheenjohtajan välihuuto.)

4:41:45 Valtuutettu Vaula Norrena

Vahvistan, mitä Kauppinen sanoi äsken.

4:41:53 Valtuutettu Sari Multala

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän itsekin - tämä asia on tärkeä ja siihen huoleen, joka on esitetty näissä molemmissa valtuustoaloitteissa, eli siihen, että maksutta olisi mahdollisuus tutustua sisäilmaraportteihin, on nyt tässä vastattu. Käytimme kaupunginhallituksessa todella pitkän aikaa siihen, että me saamme nämä sellaiseen muotoon nämä vastaukset, että ne ovat kaikkien ryhmien hyväksyttävissä ja niin ne siellä olivatkin. Eli tässä pidän nyt ehdottoman tärkeänä, että käsittelemme nämä (-) [4:42:24] valtuustoaloitteet tänään, sillä vastaukset olivat siinä muodossa kuin kaikille ryhmille ne kaupunginhallituksessa sopivat ja silloin nimenomaisesti haluttiin pitää huolta siitä, että yksittäisten raporttien toimittaminen jatkossakin onnistuu maksutta ja sen vuoksi nimenomaisesti haluttiin, että tätä kaupunginhallituksen vuonna 2015 eli edellisen valtuustokauden aikana hyväksymiä taksoja ei sovelleta näihin tietopyyntöihin siten kuin ehkä muihin laajoihin tietopyyntöihin, vaan vasta siinä vaiheessa, kun siihen menee yli vuorokausi tietopyynnön toimittamiseen. Eli kyse on monista raporteista, isoista tietopyynnöistä, niin silloin taksat alkavat rullaamaan ja tämä lisättiin sinne valtuustoaloitteen vastaukseen ja jatkamme sen käsittelyä toivottavasti pian äänestyksen jälkeen.

4:43:32 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Kiitoksia.

Hienoa, että päästiin eteenpäin, mutta jos sulla on lapsi, joka on sairastunut sisäilmasta vaikkapa päiväkodissa ja haluat löytää sille semmoisen koulun, missä se voi olla, niin kyllä sä tarttet sen alueen kouluista useamman raportin. Jos hyvin pienestä raportista, kuten vaikkapa Varistosta, jossa on 2 luokkaa, 1. ja 2. niin raportti vaatii kolmen tunnin työn -

(Puheenjohtajan välihuuto.)

- niin hyvin äkkiä siinä ollaan tilanteessa, jossa sulla ei ole varaa kysyä, että mikäs näistä kouluista olisi sellainen terve, missä mun lapsi voi olla. Että eihän tämä vielä toimi.

4:57:16 Valtuutettu Sirpa Kauppinen

Joo.

Itse asiassa nyt tämä olisikin Anniina Kostilaisen puheenvuoro, mutta (-) [4:57:22] että hän on nukahtanut asian mennessä pitkälle, joten vihreät jätti kaupunginhallituksessa seuraavan pöytäkirjalausuman, joka kuuluu näin, jonka jättäisimme myöskin tähän:

(Välihuuto.)

”Jatkossa kaikki tutkimustulokset ja mittaukset, jotka eivät ole ristiriidassa tietosuojalain kanssa, tulee julkistaa kaupungin nettisivuilla. Tietosuoja koskee vain tiettyyn henkilöön yhdistettävissä olevia henkilötietoja eikä näin ollen rakennukseen liittyviä oiretietoja, jotka eivät ole yhdistettävissä yksittäiseen henkilöön. Tiedonkulun parantamiseksi ja luottamuksen saavuttamiseksi kaupungin sivuilla on hyvä olla sisäilmatutkimukset, oirekyselyjen ja -seurannan tulokset, tarkastuspöytäkirjat ja korjauskehotukset sekä korjausten dokumentointi. Muistutamme myös, että valmiista tiedostoista tai niiden vähäisestä käsittelystä ei saa julkisuuslain mukaan pyytää maksua. Kustannustehokkainta on, kun kaikki dokumentit ovat netissä.”

Ja tähän on siis hyvin samansuuntainen mitä myöskin enemmistö neuvottelukunnan jäsenistä jättivät neuvottelukunnassa aikanaan, kun tätä asiaa päästiin käsittelemään. Tässä siis vihreiden pöytäkirjalausuma.

Vantaa

Vantaan kaupunginvaltuuston kokous
Vanda stadsfullmäktiges sammanträde
10.5.2021